

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

BLIŽNICA ČEZ ALPE K JADRANU VSE BLIŽJA

Področja, 30. oktobra — Medtem ko je južna cev bodočega 7,9 kilometra dolgega predora zvrtna v globino Karavank 1287 metrov, so na avstrijski strani, v Področji graditelji na 640 metrih. V petek

V begunjskem Elanu z novo pridobitvijo

Obrat za izdelavo velikih plovil

Segunje, 30. oktobra — Lani decembra so v tovarni Elan začeli graditi proizvodni obrat plastike, namenjen izdelovanju večjih plovil. Nov objekt je bil za Elan poslovna pustolovščina, sedaj pa so zatrili, da so že uspeli pridobiti pomemben del tržišča doma, predvsem pa v tujini. Zato nova proizvodnja pomeni tudi prispevek k razvoju in uveljavitvi našega slovenskega gospodarstva v jugoslovanskem in svetovnem merilu, so bile misli Janeza Bohoriča, podpredsednika slovenskega izvršnega sveta, ki se je udeležil petkovske slovesnosti.

Novogradnja je za tovarno pomenila nujno investicijo, saj niso imeli primernih prostorov za izdelavo tako velikih plovil kot je E 43. V novem obratu so z delom že začeli, predvidevajo pa, da bo nemojena proizvodnja stekla po novem letu. Na leto bodo naredili okoli 40 jadrnic tipa E 43, od tega naj bi jih približno 70 oddali na domačem tržišču. Povsod je za to, 13 metrov dolgo jadrnico iz plastike s pomožnim motorjem, že veliko zanimanja. Pri nas se za nakup zanimajo predvsem podjetja, ki se ukvarjajo z navtičnim turizmom, pa tudi privatniki. Trenutna prodajna cena za jadrnico E 43 je preko 150 milijonov dinarjev, dobavni rok pa je več kot eno leto. V Elanu računajo, da bodo s prodajo teh plovil na tuja tržišča povečali izvoz za okoli tri milijone dolarjev.

Nov obrat so zgradili z lastnimi sredstvi, njegova vrednost pa je nekaj več kot milijardo dvesto dinarjev. S tem je tovarna večja za 1760 kvadratnih metrov novih površin, odprli pa so okrog 40 novih delovnih mest. Za proizvodnjo jadrnic E 43 bodo morali približno polovico materiala uvažati, kar pri končnem izdelku pomeni 28 odstotkov prodajne vrednosti. Vendar pa namerna niso tudi ta delež zmanjšati. Nov tip jadrnice je skonstruirala skupina bratov Jakopin, s katero Elan že dolgo sodeluje. Uroš Aljančič, predsednik PO DO Elan je povedal, da razvoj vseh plovil zanje pomeni alternativno, saj nočejo biti odvisni le od programa smučarstva. Tudi zato že pripravljajo nov projekt, jahto E 33 P, 10 metrov dolgo plovilo, ki ga namerna izdelati že prihodnje leto.

V. Stanovnik

popoldne so za prvih sto tisoč kubičnih metrov navrtanega materiala pripravili veliko slovesnost. Prišli so avstrijski minister za gospodarstvo Robert Graf, v.d. deželnega glavarja Koroške Erwin Frübauer, Traudi Wagner in celovski škof dr. Egon Kapellari. Od naših predstavnikov so bili na slovesnosti v predoru veleposlanik SFRJ na Dunaju Miloš Krstić, predsednik IS Dušan Šinigoj, predsednica republiškega komiteja za mednarodno sodelovanje Cvetka Selsek, namestnik predsednika zveznega komiteja za promet in zveze Andrej Grahor, generalni konzul v Celovcu Borut Miklavčič in predsednik republiškega komiteja za promet in zveze Milan Jelenc. Dela na 4,4 kilometra dolgem avstrijskem delu predora bodo stala okoli 3,3 milijarde šilingov. Vsak dan pa so 9 metrov globlje v Karavankah.

Besedilo in fotografija
Mirko Kunšičstran 4
OSLOVA SENCA
PROMETNEGA DAVKAstran 3
GOSPODARSTVO JE DAL V
MAVEC, ZDAJ ŠE NE MORE
TEČI HITREJEstran 5
MICKA BO VZELA
ANŽETA

Turizem je tudi skrb za okolje

Turizem je tudi skrb za okolje, za nedotaknjeno naravo, za čist zrak, za hiše in hotele, ki so vpeti v pokrajini, za kulturne spomenike, za domače šege in navade in ne nazadnje za ljudi, ki živijo v turističnih krajih. To je bila ena izmed pomembnih misli, ki se je prepletala na četrtkovem posvetu, ko so turistični delavci in vsi, ki jim ni vseeno za razvoj turizma v jeseniški občini pa tudi okolici, pregledovali osnutek programa o dolgoročnem razvoju turizma v Zgornjesavski dolini.

Ankete, ki so jih v zadnjem času naredili med turisti v tujini, kažejo, da si jih kar devetdeset odstotkov želi preživeti počitnice v krajih, kjer je narava še nedotaknjena, kjer lahko uživajo v miru in kjer se podoba kraja sklada s pokrajino. Povedali so tudi, da bi jih od počitnic odvrgli podatki o okuženih vodah, umazanih plažah, o nečistem zraku. Turisti iščejo kraje, ki so odmaknjeni od industrije. Vendar pa je sam turizem industrija. Romantične vasi med čudovitimi hribi smo pogosto pozidali z nič kaj romantičnimi hoteli, ti hoteli in turisti, ki v njih počitnikujejo onesnažujejo okolje, hkrati pa zahtevajo čistega in nedotaknjeneja.

Tudi zato so v programu razvoja turizma v Zgornjesavski dolini zapisali, naj razvoj turizma ne temelji predvsem na novih investicijah, na novih hotelih, temveč na izboljšanju le-teh. Temelji naj na kakovostni izpenzijski ponudbi, na izboljšanju prometne in komunalne ureditve ter ohranjanju krajinskih značilnosti pri novogradnjah. Povezan naj bo z izboljševanjem naravnega okolja in tudi počutja domačih prebivalcev, kar so zapisali na prvo mesto. Kajti odnos prebivalcev do turizma

v Zgornjesavski dolini je vse prej kot spodbuden. Ljudje, ki živijo in delujejo v turističnih krajih kot so Kranjska gora, Podkoren, Mojstrana in Planica bi morali biti prijazni, komunikativni, gostoljubni in sproščeni, da bi imeli gostje občutek prijateljstva in domačnosti. Dogaja pa se obratno. Prebivalci teh krajev so se zaradi hitre izgradnje velikih objektov, hkrati pa zanemarjanja zasebne iniciative, raje zaposlili v industriji. Hiter razvoj hotelirstva in zimske smučarske ponudbe je pripeljal do neskladij v prostoru in načinu življenja. Prav zato je prva skrb vseh, ki bodo te dni razpravljali o osnutku programa, naj najprej pomislijo na domače ljudi, kajti brez njihove pomoči in navdušenja bo nov program le eden izmed šestnajstih, ki bo neresničen obležal na dnu predela.

V. Stanovnik

Republiški komite za trg presekal gordijski voz

V mesnicah spet
sveže meso

Kranj, 30. oktobra — Ko je zvezni izvršni svet 1. oktobra letos zavrnil že načrtovano povišanje odkupnih cen živine, se je v Sloveniji zelo zmanjšal odkup in zakol. Kmetje, očitno nejevoljni, ker so bili stroški prireje (tudi po izračunih zavoda za ekonomiko pri Kmetijskem inštitutu Slovenije) precej višji od odkupne cene, so že zrejene bike raje pustili v hlevu in jih krmili naprej, kot bi jih oddali v klavnico. Zadrževanje živine se je najbolj zrcalilo v mesnicah — mesarski kavljji so bili precej oskubljeni ali pa je na njih viselo že enkrat zamrznjeno meso iz hladilnice. Gordijski voz je minuli teden presekal republiški komite za trg in splošne gospodarske zadeve: mesnopredelovalnim organizacijam je priporočil, naj rejcem plačujejo mlado pitano govedo po ceni (brez premij) najmanj

1330 dinarjev za kilogram žive teže (prej 1070). Živina se je torej podražila, kmet bo za lepo zrejenega bika dobil približno 150 tisočakov več, kot je prej, v mesnicah bo spet sveže meso, oskrba se bo torej izboljšala.

Kratkoročni ukrep, ki velja do konca leta, bo učinkoval pozitivno; več pa je bojazni, kakšen bo dolgoročni razvoj slovenske (gorenjske) živinoreje. V škofoških Mesoizdelkih, ki oskrbujejo z mesom in mesnimi izdelki dobrušen del Gorenjske, so v letošnjih prvih devetih mesecih odkupili za desetino manj živine kot v enakem lanskem obdobju — na območju Gorenjske kmetijske zadruge 219 goved manj kot lani, v škofoških zadruzi 270 manj (približno 14 odstotkov)...

Manjši odkup živine lahko pomeni le dvoje — ali se je zmanjšal stalež ali pa so rejci prešli na počasnejšo (ekstenzivno) rejo. Če gre verjeti temu, kar zatrjujejo v Živinorejsko veterinarskem zavodu Gorenjske, da se stalež živine na Gorenjskem za zdaj še ni zmanjšal in da je tudi število črnih zakolov v normalnih mejah, potem je odgovor jasen: rejci porabljajo manj močnih krmil in drugih dodatkov, biki se debelijo počasneje — kmetijstvo pa stopa korak nazaj.

C. Zaplotnik

ljubljanska banka
Temeljna banka GorenjskeV Žiri še
naokrog?

Škofja Loka, 2. novembra — Danes, v ponedeljek, imajo v Škofji Loki napovedan sestanek vseh, ki so udeleženi pri obnovi ceste Trebija-Selo oziroma pri sanaciji zemeljskega plazu pri Zelenakovi grapi, zaradi katerega je odsek že deset dni spet zaprt. Žal nismo uspeli pravočasno zvedeti za konkretne rešitve, kakšna bo sanacija in kako dolgo bo veljala zapora, niti tega, ali bo popolna ali ne, zelo verjetno pa je, kot so napovedali v Lokainvestu, da bo treba v Žiri še nekaj časa naokrog.

H. J.

Presoja novih družbenih gibanj naj bo realna

Strah ima še prevelike oči

Vsaka družbenopolitična organizacija, tudi Zveza komunistov, bo najbolj pametno in preudarno ravnala takrat, ko bo znala v svojo akcijo vključiti tudi pamet drugih, je med drugim dejal pretekli teden v Kranju Slavko Soršak, član vodstva centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, v pogovoru o odnosu Zveze komunistov do novih družbenih gibanj. Ta gibanja, najvplivnejša so mirovna, ekološka in nekatera kulturna, niso vsa po vrsti absolutno negativna ali pozitivna, zato je treba do njih zavzeti kritičen odnos s stališča stalnic našega političnega sistema. Časi, ko bi jih lahko zavrgli ali prezrli, so mimo. Sloverija gradi vedno bolj odprto in k resnični demokraciji naravnano družbo, zato so te ta gibanja pri nas udomačila veliko prej kot drugje v Jugoslaviji. V posameznih primerih delovanja teh gibanj so se pojavili protikomunistični in protisocialistični toni, prekoračena je bila meja zrelega in kulturnega dialoga, zaznati je bilo težnje po politizaciji in strankarskem organiziranju, vendar je nedopustno in celo bedasto govoriti, da so ta gibanja orodje tujih obveščevalnih služb, da so že zato, ker so drugačna, nam sovražna. Na ta gibanja, v katerih prevladujejo mladi, izobraženi, je škodljivo

gledati zviška, z njimi manipulirati in jih spravljati pod okrilje partije ali kogar drugega. Večina teh gibanj je prožno, delovno organiziranih, brez okostenelosti, tradicionalizma. Mar ne bi kazalo del te svežine prenesti v vedno bolj monotono, neprivlačno in zato tudi manj učinkovito politično delovanje. Tudi Zveza komunistov bo leha za preživetimi oblikami političnega dela, obremenjena je z dolgim sestankovanjem, govorjenjem, zapiranjem v dvorane, sejne sobe. Prepričevalna moč teh gibanj je v odprtosti, javnem nastopanju in tudi aktivizmu med ljudmi. Ker slovenska Zveza komunistov, predvsem pa njeno osrednje vodstvo, vidi tudi v teh prvih vrednost novih družbenih gibanj, način koristnega sproščanja ljudske ustvarjalnosti, izvirnosti, je neutemeljena bojazen, da želi ta gibanja uničiti.

Nova družbena gibanja so povsod po svetu izrazitejša v trenutkih krize, v razmerah stagnacije, birokratizma in nemoči. Tudi pri nas so lahko zavezniki premagovanja krize, ne pa zgolj strah ali celo razredni sovražnik.

J. Košnjek

NON STOP

KOMPAS

LETALIŠČE
BRNIK

TEL.: 22-347

NON STOP

MARKO JENŠTERLE
ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTARNevarnosti specialne
policije

Tonton Macoutes so se imenovali pripadniki posebne vrste policije, ki je dolga leta »skrbela za red na Haitiju.« Te odrede je ustanovil diktator Francois Duvalier (popularen tudi kot Papa Doc), kasneje, po njegovi smrti, pa jih je podpiral njegov sin Jean-Claude Duvalier (poznani tudi kot Baby Doc).

Ko je torej Papa Doc ustanovil Tonton Macoutes, jim je med drugim dejal: »Grdi ste, umazani... toda oblast je vaša!« In ljudstvo na Haitiju je res dolga leta živelo pod njihovo stalno represijo, kateri je nato botroval še religiozni kult vuduja. Ko je pred skoraj dvema letoma Baby Doc moral zapustiti krmilo države (čeprav se je oklical za dosmrtnega predsednika) se je seveda postavilo tudi vprašanje, kaj bo mešana, civilno-vojaška vlada novega predsednika Henryja Namphyja storila z odredi omenjene specialne policije. Zdaj, ko je od trenutka »demokratizacije« Haitija preteklo že precej mesecev, lahko ugotovimo, da je ta policija poglaval pregloboke korenine in ji niti na kraj pameti ne pride, da bi se umaknila. Tonton Macoutes so sicer uradno postavljeni ob strani, toda v praksi so še vedno tista sila v državi, ki skrbi za ustrahovanje prebivalstva. Zavedati se je namreč treba, da je najlažje vladati nad revnim in neizobraženim prebivalstvom, zato tudi za Tonton Macoutes lahko rečemo, da je njihova vloga bila in je še bolj politične kot varnostne narave.

Ustanovitev specialne policije namreč pomeni veliko nevarnost, da bo prišlo do prekoračitve pooblastil in bodo izbrani policijski oblast prevzeli v svoje roke. To se je na Haitiju lupo pokazalo. In tudi zaradi tega danes lahko ugotavljamo, da so bile upravičene tiste pripombe po padcu Baby Doc, ki so govorile, da se v eni najrevnejših držav na svetu zdaj začne obdobje »duvalierizma brez Duvalierja.« Novi vladi niti slučajno ni uspelo zaustaviti padca življenjskega standarda, v državi se je razbohotila korupcija, svoje pa prispeva tudi skriti teror Tonton Macoutes.

To bo trajalo toliko časa, dokler bo imela tudi nova oblast predvsem ta cilj, da se utrdi na mestu, ki ga je zavzela po odhodu Baby Doc, ne pa, da trpeče ljudstvo popelje po poti v demokracijo.

Radovljica, 29. oktober — V ponedeljek so v prostorih GLG v Radovljici direktorja GLG inž. Rok Gašperšič in nordijskega smučarskega sklada Løjze Gorjanc ter Franc Dobida podpisali novo pogodbo o petletnem sodelovanju. V tem sporazumu sta zajeti dve zimski olimpijadi, SOZD GLG pa bo ponovno finančni pokrovitelj naših nordijskih reprezentanc. (D. H.) — Foto: F. Perdan

Bo Tekstilindus enovita
delovna organizacija?

Kranj, 27. oktobra — Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je presojalo odločitev delavcev Tekstilindusa, da začno z reorganizacijo. Namesto petih tozdov bi se opredelili za enovito delovno organizacijo. V tovarni so izdelali elaborat, ki obširno utemeljuje to odločitev. Pravobranilec samoupravljanja pa je sodil, da iz elaborata ni razbrati, ali je odločitev v enoviti delovni organizaciji res smiselna. Tudi sindikat se ni mogel odločiti, da bi podrl reorganizacijo, vsaj dokler o njej skupaj s Tekstilindusovimi delavci ne bodo razpravljali v občinskem odboru tekstilne in usnjarske predelovalne industrije.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trzin

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska Ljudska pravica Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Štefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Lea Mencinger (kultura), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Helena Jelovčan (izobraževanje iz šolskih klopi, Škofja Loka), Danica Dolenc (za dom in družino), Jože Košnjek (natura, politika, šport), Vilma Stanovnik (mladina, gospodarstvo), Dušan Humer (šport), Stojan Sajc (Trzin), Danica Zavrl-Zlebir (socialna politika), Marjan Ajdovec (tehnični urednik), Franc Perdan in Gorazd Šinik (fotografija). Časopis je poltednik. Izhaja ob torkih in petkih.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo 28-463, mali oglasi in naročnina 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Naročnina za II. polletje 1987 je 7.500 din

Kronično pomanjkanje prodajalcev na
LoškemTrgovine zapi-
rajo, mar ne?

Škofja Loka, 2. novembra — Če v slabem letu dni v loški skupščini niso bila sprožena vsaj štiri delegatska vprašanja, porojena iz nezadovoljstva ljudi zaradi zaprtih ali delno zaprtih trgovin in s tem okrnjene preskrbe, ni bilo rešeno niti eno. Največ so govorili o skrajšanem času v samopostrežni v Šolski ulici, o preskrbi v Sorici in o dveh zaprtih prodajalnah sredi Loke, last ABC Loka, nazadnje pa je zbudila še prodajalna Kmetijske zadruge Škofja loka na Hotavljah, ki je že tretji mesec odprta samo dopoldne.

Trgovci se vsakokrat enako izgovarjajo: ni prodajalcev. Zveni kot stara, oguljena pripovedka, vendar je v odgovoru, žal veliko resnice. Trgovska podjetja, ki imajo mrežo v loški občini, bi ta hip z veseljem zaposlila petdeset prodajalcev. A prodajalcev, zaradi katerih tudi zapirajo trgovine, ni. Pomanjkanje je postalo kronično, posebno v mestih. Omejimo se na tri, po našem prepričanju najpoglablnejše vzroke. Veliko dobrih trgovcev so posrkale vedno žejne tovarne: delo v njih je vabljivejše, dostikrat manj naporno kot za pultom, saj je večji del samo dopoldansko, s prostimi sobotami in dnevi med prazniki. Razen tega so bile dolga leta plače za nekvalificirano delo v tovarni praviloma višje kot za kvalificirano v trgovini.

Razvrednotenje poklica je krčilo priliv mladih v šolo za prodajalce, ki je v začetku osemdesetih let, mislim, da je bilo drugo leto usmerjenega izobraževanja, začel strmo padati. Ravno tedaj so začele krožiti še številke o presežkih prodajalcev in res jih je bilo nekaj na Gorenjskem na spisku čakajočih na zaposlitev. Tako se je število oddelkov v trgovinski usmeritvi naenkrat razpolovilo.

V ABC Loka, kjer je v malo-prodaji zaposlenih 357 delav-

cev, so letos izgubili 33 ljudi, od teh 24 kvalificiranih prodajalcev. Sprejeli so jih 46, od teh 22 prodajalcev (pet lastnih študentov), medtem ko so bili prisiljeni zaposliti kar 24 delavcev z drugimi poklici, tudi samo z osemletko, če so želeli, da se delo v trgovini kolikor toliko normalno odvija. Torej ni zaskrbljujoč samo padeček o večjem odlivu od priliva, ampak tudi o slabšanju kvalifikacijske strukture prodajalcev, kar v podaljškem gotovo pomeni tudi manj kakovostno storitev.

Ogrevanje mladih za nek poklic je precej odvisno tudi od tega, kako jim ga kdo zna približati. Tarnanje ne pomaga. Trgovinske organizacije so, najbrž kakšno leto prepozno, le šle v osnovne šole in rezultat so spet bolj polni oddelki trgovinske usmeritve. V ABC Loka, na primer, so letos podelili 22 študentskih bodočim prodajalcem, medtem ko so jih lani samo pet, prejšnja leta največ deset. Vabljivejša pa spet postaja tudi trgovska plača, ki je v loških trgovinah zadnji mesec dosegla povprečje 270.000 dinarjev.

Torej lahko pričakujemo, da se kronični krog pomanjkanja prodajalcev počasi sklepa, da morda ni daleč niti čas, ko se bodo celo nekdanji trgovci začeli vračati v trgovine...

H. Jelovčan

Tudi to se zgodi

Speči
delegat

Kranj, 28. oktobra — Vsi teoretični našega delegatskega sistema »gradijo« sistem na osveščenem delegatu, ki pozna mnenje delegatske baze, se ustvarjalno vključuje v skupščinsko razpravo in seznanja bazo s sklepi in stališči; prav nobeden pa ne dopušča možnosti, da bi delegat na skupščinskem zasedanju zaspal. To se je v tem mandatu že zgodilo enemu od delegatov radovljiske skupščine, ki je med razpravo »povlekel dreto« in ga je prebudilo šele lastno smrčanje. Nekaj podobnega se je v sredo primerilo na seji vseh treh zborov kranjske občinske skupščine. Ko je Andrej Polenc, direktor Iskre Telematike, največjega gorenjskega zubarja, razlagal »strategijo in taktiko«, kako iz težav, dopolnila pa sta ga še Henrik Peternelj s stališči izvršnega sveta in Miha Rauter z mnenjem predsedstva občinskega sindikalnega sveta, je delegat zbora združenega dela (!), že na pogled očito precej utrujen, v predzadnji klopi sladko spal in ga niso prebudili niti podatki o milijardnih izgubah, o presežkih delavcev in o vseh drugih posledicah, ki jih ne bodo občutili le zaposleni, temveč vse gospodarstvo in družbene dejavnosti v občini. Z glavo je opetel na vse strani in je ostal »gluh« tudi na bujenje delegata, ki je sedel za njim. V poldrugi uri ni niti enkrat dvignil roke — po greznili se je namreč globoko v spanec in se z vsem globoko strnjal.

Tega, ali je bil delegat iz Iskre Telematike, žal nismo zvedeli. Možnost, da ga je premamila spanec, ker bi bil vso noč študiral delegatsko gradivo v Kranjčanu, izključujemo; ne znamo pa si razlagati, kako bo prenesel sklepe in stališča v delegatsko bazo, tako kot to predvideva teorija.

C. Zaplotnik

»Udri po
upokoјjencu«

Kranj, 28. oktobra — Edini uresničen ukrep od 120 za zmanjšanje inflacije, ki nam jih je pred kratkim predložila vlada, je izplačevanje pokojnin za nazaj. Tako trdi Peter Tulipan, eden od 220 tisoč upokoјjencev, ki jih je ta ukrep prizadel, sicer pa podpredsednik društva upokoјjencev Kranj in član izvršnega odbora slovenske upokoјjenske organizacije.

● S 15. decembrom naj bi postopno začeli izplačevati pokojnine za nazaj. Slovenski upokoјjenci v pritožbi na zvezne organe zahtevate, da se spremenjeni zakon ne bi izvajal. Ali pričakujete, da boste to dosegli?

● Zveza društev upokoјjencev Slovenije se je v zvezi z odločitvijo zvezne skupščine 2. oktobra, da bi odslej izplačevali pokojnine za nazaj, pritožila zveznemu zboru in ustanovnemu sodišču. Morda so naša pričakovanja, da bi sprejeto zakonsko določilo razveljavili, prevelika. Pričakujemo pa vsaj korekten odgovor, zakaj se je to zgodilo. Menda je predlog prišel iz Srbije, kjer se je pokojninska skupnost otepala z velikimi likvidnostnimi težavami. Utemeljitev, da z izplačevanjem pokojnin za nazaj, tako kot pač prihajajo prispevki iz plač, da ne bo treba najemati kreditov in da bo v skupnosti več denarne rezerve, je vsaj za slovenske upokoјjence premalo tehtna.

● Kaj izplačevanje pokojnin za nazaj pomeni za vaš gmojni položaj?

»Odkar velja v Sloveniji tekoče usklajevanje pokojnin za rastojo OD in odkar postopoma prehajamo na izračunavanje pokojnin za zadnje leto dela, se je naš položaj nekoliko izboljšal. Seveda to ne velja za vse upokoјjence. Povprečna starostna pokojnina je resda okoli 189 tisočakov, toda povprečja rada zamegljujejo pravo sliko. Kar okoli 44 odstotkov ljudi ima pokojnino nižjo od 130 tisočakov dinarjev, 16 odstotkov upokoјjencev ima tako nizko pokojnino, da dobi varstveni dodatek. Beremo, da pri nas 15 odstotkov ljudi živi pod življenjskim minimumom, polovica teh so upokoјjenci. In zdaj s pokojninami za nazaj (v pol leta naj bi eno izgubili) udrihamo po najbolj revnem družbenem sloju.

● Vodilni motiv vaših pritožb pa ni le socialni položaj upokoјjencev?

»Ne, temveč posmeh delegatskemu sistemu, ko je bil zakon sprejet po hitrem postopku, da o njem prej nismo imeli možnosti razpravljati. Že pred leti, preden je bil sprejet sedanjí pokojninski zakon, so dali pobudo za izplačevanje pokojnin za nazaj, a ni prodrla, saj smo zahtevali, naj se spoštujejo iz dela pridobljene pravice. Ni prav, da takole obidejo mnenje petine prebivalstva, ki ga ta problematika zadeva, mimo generacije, ki je dala skozi najtežje življenjske in delovne razmere... To nas najbolj prizadane. Upokoјjenci smo pričakovali, da nas bo v pritožbah podprla katera od družbenopolitičnih organizacij, denimo sindikat, katere kolektivni člani smo, vendar je videti, da je od vseh na naši strani le mladina.

D. Z. Zlebir

Mateja Vraničar, vodja Centra klubov OZN pri RK ZSMS

S spoznavanjem
sprejemamo različnost

Škofja Loka, 27. oktobra — Center klubov OZN pri republiški konferenci ZSMS je pred kratkim dobil posebno diplomu Organizacije Združenih narodov »SEL MIRU«, ki so jo prejeli za poseben prispevek k obeleževanju mednarodnega leta miru 1986. Klubi OZN, ki so pri nas oblikla dela mladinske organizacije, imajo med mladimi v Sloveniji veliko privržencev. O delu in smislu klubov OZN smo spregovorili z Matejo Vraničar, študentko prava iz Škofje Loke, ki je vodja Centra klubov OZN.

Zanimanje mladih, predvsem osnovnošolcev, za delo v klubih OZN je vedno več. Kaj je vzrok temu?

»Mladi se v delo klubov OZN radi vključujejo zato, ker na zanimiv način izvedo marsikaj kar pri rednem pouku v šolah ni v programu. Glejajo filme, poslušajo potopisna predavanja, seznanjajo se z načeli Organizacije združenih narodov. Ker pa se mi zdi posebno pomembno, je, da se učijo brati časopise, poslušati radio in televizijo. Na ta način se dnevno seznanjajo z aktualnimi mednarodnimi dogodki, v pogovoru jih tudi ocenjujejo. S tem spoznavajo druge narode in ljudi, njihovo različnost, zgodovino in možnosti. Vsega tega se pri drugih predmetih v šoli ne učijo. Zvedo za glavna mesta držav, za rude v njih, večino ostalega pa ni v rednem učnem programu in od učitelja zgodovine, oz. zemljepisa je odvisno, če jim pove še kaj drugega.

Pozneje, v srednjih šolah in na fakultetah zanimanje za delo v klubih OZN upada.

»V začetku usmerjenega izobraževanja smo mislili, da bo po srednjih šolah delo klubov bolj zaživelo, vendar je bilo obratno. Mladi se vozijo v šolo v druge kraje in že tako jim pogosto manjka časa. Večina gleda, da gre do čimprej domov. Prav zato se ne dogovar-

jamo, da bi imeli v okviru Centra skupino starejših klubovcev, ki obiskujejo fakultete. Čeprav so različne akcije za mirovna ekološka gibanja zanimive, zanimivi so filmi, okroglice mize in podobno, pa so problemi, ki jih obravnavajo klubi OZN včasih malo odmaknjeni. Kajti Irak, Iran, različne Afriške države, le niso tako blizu.

Proglasitev Centra klubov OZN v Sloveniji je za vse, ki delate na tem področju veliko priznanje.

»Mislim, da to pomeni potrditev pravilnosti našega dela. Meni osebno je delo v veliko

zadovoljstvo, marsikaj se naučim, dobivam izkušnje za delo, spoznavam ljudi iz vsega sveta, iz različnih krajev in okolij. S spoznavanjem različnosti človek lažje sprejema druge ljudi. To priznanje pomeni tudi pravilnost in smiselnost našega dela. Človek sam pri sebi je lahko prepričan, da dela dobro in prav, vendar pa ti je v veliko zadovoljstvo, če dobiš potrditev za to od drugih. In priznanje iz sedeža OZN, to da vedo za naše delo in trudo, je za nas velika spodbuda.

Organizacija klubov OZN pri nas izstopa po drugačnosti predvsem pa po množičnosti. Klubi OZN v takšni obliki, kot so pri nas, druge ne obstajajo. edinstveni pa smo tudi po množičnosti. V drugih državah so različna mirovna gibanja starejših najstnikov in mladih tam do tridesetega leta. Sedež ISMON-da, mednarodnega mladinskega in študentskega gibanja za Združene narode je v Ženevi in tudi Jugoslaveni se v delo aktivno vključujemo, čeprav je v zadnjem času čutili krizo te organizacije.

Delo klubov OZN v slovenskih občinah je zelo različno. Kako so mladi organizirani na Gorenjskem?

»Med najboljšimi, če ne trenutno najboljši, je klub OZN v Kranju, kjer imajo organiziranih mnogo različnih aktivnosti. Slabo je delo v Trzinu, mislim pa da predvsem zato, ker v občini ni srednje šole, ravno srednješolci pa so zelo zagnani, kljub temu da jih je v klubih manj kot osnovnošolcev. Na Jesenicah, v Škofji Loki in Radovljici pa je delo klubov solidno.

V. Stanovnik

Kaj je in česa ni prinesel novi obračunski sistem

Gospodarstvo je dal v mavec, zdaj še ne more teči hitreje

AKTUALNO

Kranj, 30. oktobra — Petek je bil zadnji dan za oddajo devetmesečnih obračunov poslovanja, računovodje so hiteli, da postore še zadnje stvari in jih oddajo službi družbenega knjigovodstva. Navkljub stiski s časom se je VINKO PERČIČ ljubeznivo odzval našemu pogovoru. Vsekakor je bil odličen sogovornik, ne le zavoljo tega, ker je direktor sektorja za plan in analize ter računovodja v kranjski Savi, temveč tudi zato, ker sodeluje v strokovni skupini pri Gospodarski zbornici Slovenije, ki se ukvarja prav z vprašanji novega obračunskega sistema. Ob obračanju in razlagi števil devetmesečnega obračuna poslovanja pa so seveda zelo aktualna.

»Kako ocenjujete nov obračunski sistem?»

»Obstajata dve, močni struji, ena ga zagovarja, druga ne. Zanimivo, da sta tudi med samimi finančniki in računovodji, tretji, ki poslušajo, pa so gospodarstveniki, direktorji itd. Računovodjem je obračunavanje realnih ekonomskih kategorij dosti bolj pod kožo kot finančnikom. Aleksander Bajt je, denimo, rekel, če si hočete dobro, ga ukinite to minuto. Res pa je, je hkrati dodal, da nisem računovodja. Vendar smo na koncu le prišli skupaj, po različnih poteh.»

»Kakšna je računovodska?»

»Ko smo novembra in decembra na osnovi osnutka zakona novi obračunski sistem preizkusili, po logiki zakona, ne po metodologiji, ki je izšla šele februarja, smo ga vsi, najbolj pa računovodje, zagovarjali. Takoj pa smo jasno in glasno povedali, da ima metodologija veliko napak, da jih je treba odpraviti in jo poenostaviti. To trdim še danes. Napake so tako hude, da pravzaprav načenjajo že vsebino zakona, kar je olje na ogenj vsem tistim, ki jim novi obračunski sistem ni všeč, ker so doslej lahko s pomočjo inflacije skrivali slabo gospodarjenje, takšnih pa je večina, zato se bojim, da bo takšno mnenje prevladalo.»

»Sporne so torej napake, kakšne so?»

»Razmišljam, kako bi vam to povedal, saj so stvari zelo zapletene, težko razumljive. Najbolj sporno je indeksiranje revalorizacije porabe, to, da je zakonodajalec predpisal statistične indekse, za vso Jugoslavijo, za posamezne panoge enotno. Defekt pa vsebuje tudi sam matematični obrazec izračuna. Morda bo najbolj jasno, če to povem kar na primerih.

Poglejte, če statistika objavi, da je porast cen za gumarsko industrijo 6 odstoten, mi pa smo te surovine kupili 5 odstotkov dražje, ne vem, zakaj naj jih ne bi. Ali pa, da smo jih kupili 7 odstotkov dražje. To je ta splošna indeksacija.

Glede napake v enačbi pa takole: recimo, da sem 1. januarja kupil 100 kilogramov kavčuka po 500 dinarjev, 3. januarja spet 100 kilogramov po 600 dinarjev in imam torej povprečno ceno 550 dinarjev, torej sem to dinarjev inflacije že vkalkuliral, brez količnika, in sam sebi že priznal inflacijo, potem pa sem to povprečno ceno na koncu pomnožil z indeksom.

»Zavzimate se, da bi te napake odpravili, potem bi bil sistem dober?»

»Ne samo te, še ena je. Zakonodajalec je predpisal kontrolno revalorizacijo lastnih virov ozir „a poslovnega sklada. Tudi to je težko pojasniti, poskusil bom s konkretnimi podatki, glede na inflacijo v letošnjih devetih mesecih, kakor smo zdaj napravili bilanco. Recimo, da je imela Sava 1. januarja letos 1.000 denarnih enot poslovnega sklada, zaradi inflacije oziroma zmanjšanja kupne moči dinarja, kar se odraža v tečajni listi, je 30. septembra to 1.862 denarnih enot. To pomeni, da smo morali z revalorizacijo pridobiti 862 enot, če jih nismo uspeli, smo morali razliko pokriti v breme dohodka devetih mesecev. To napako je profesor Bajt takoj odkril in jo imenoval diverzija santa clausa na Robina Hooda, o tem je napisal ekspoz. To je tisto, o čemer smo se prepirali, v bistvu je imel prav, tudi mi smo imeli, le razlagali smo stvar različno, na koncu pa prišli skupaj. Skratka, če nadaljujem, bilanca založenja je zdaj takale: na aktivni imam zaloge surovin, recimo 1.000 denarnih enot, plačal sem jih iz poslovnega sklada, ki sem ga, kakor sem že dejal, revaloriziral in priplačil 862 enot. Torej moram tudi z revalorizacijo prihodkov dobiti toliko, le-to pa sem opravil s povprečnim indeksom, o čemer sem prej govoril, za gumarsko industrijo sem tako dobil 532 enot prihodka, odhodka pa je 862 enot, razlika je torej 330 enot, ponjo sem moral v bilanco uspeha, v breme poslovnega rezultata.»

»Profesor Bajt je torej resnično uporabil pravi izraz?»

»Je že prav, da kontrolna revalorizacija je, saj pokaže, kdo ti v tej inflaciji jemlje, kar naenkrat se računi zbistre, zato pa slabim to ni všeč. Pokaže, kako smo obračali aktivno. Tam so, denimo, tudi terjatve do kupcev, če mi kupec ni plačal, ni priznal zamudnih obresti, sem ga pravzaprav finančiral iz poslovnega sklada, to je ta Bajtova santa clausa, ne to, da kupec ni plačal, to naj se pokaže, me je pač prinesel okoli. To santo clauso bi morali popraviti, kajti čemu naj bi jaz poslovni sklad revaloriziral 86,2 odstotno, tako naj ga, kakor imam angažiran kapital, tudi tako imenovane vire. Tu notri se skriva veliko stvari, pogledajte, na aktivni imam tudi denar na žiro računu, nobena banka, tudi Narodna banka ne pristane, da bi jih obrestovala po revalorizaciji, jaz pa jih v bilanci moram. Če banka brezobrestno drži moj denar, če sem imel v povprečju vsak dan milijardo dinarjev na žiro računu, sem moral po devetih mesecih od te milijarde 862 milijonov nadoknaditi iz dohodka.»

»Zato imajo torej zdaj banke toliko denarja?»

»In takšne presežke. To so hudi defekti, strokovne napake, zaradi njih je ponekod revalorizacija večja, kot bi lahko bila, drugod morda manjša. Na drugi strani pa, če sem angažiral kapital, dobro delal in veliko naredil, še ni rečeno, da sem bil poslovno uspešen, lahko se je zgodilo, da mi jugoslovanski trg pri vsej svoji nelikvidnosti ni zagotovil prihodka in moral sem ga nadomestiti, zato mi manjka dohodka, zašel sem v izgubo, ki pomeni tudi nižje osebne dohodeke. Tisti, ki mi ni plačal, pa se je morda izgubi izognil. To ni pravično. Mikuličev program zdaj vsebuje odpravo teh napak, kar pozdravljam.»

»Tega nihče ne omenja?»

»Razprave so šele v strokovnih krogih, prav danes sem dobil gradivo, nisem ga še uspel prebrati. Pozno, toda vendarle, je zakonodajalec spoznal te napake, kaže, da jih v zaključnih računih ne bo več. Toda, je bilo potrebno toliko vojne, morda je kje zaradi tega prišlo do štrajka. Gospodarstvo smo s tem zakonom dali v mavec, ker si je zlomilo nogo, toda zdaj ne moremo zahtevati, da bo teklo hitreje, počakajmo, da se noga pozdravi, potrebno bo tudi razgibanje, kasneje bo lahko teklo hitreje. Potrebna je postopnost, poleg odprave omenjenih napak, tudi zato je profesor Bajt rekel, da je ta zakon smrt za dobre.»

»Kaj pa, če namenoma vsebuje takšne napake?»

»Dobro vprašanje, to sem se vprašal že februarja, ko smo dobili metodologijo.»

»Vendar pa je ta zakon dobro pokazal, kje se denar izgublja?»

»Črna gora, Makedonija ne plačuje... Banke imajo dosti denarja, limiti pa niso sproščeni, drže denar, ki propada, kar krijejo tisti, ki varčujejo po sedem in pol odstotni obrestni meri: Dr. Perišin, eden največjih strokovnjakov teorije denarja pri nas, je pred osmimi leti rekel, da je inflacija nevidna kraja iz žepa delavca.»

»Kaj pa je nevidna kraja?»

»Slabo in nepravdo delo, ki ga je treba plačati, torej neke nekaj vzeti, najlažje je to napraviti nevidno. Če bi realno vrednotili kapital na vseh področjih, bi se hitro pokazalo, kdo je dober in kdo ne. Danes pa pravimo, kdor ima izgubo, naj gre v stečaj. Toda vprašanje je, zakaj ima izgubo, zaradi slabega dela ali zaradi nesrečnih finančnih

naložb. Tako ne bo prišlo do pravega prestrukturiranja.»

»Zakon je revalorizacijo predpisal tudi v družbenih dejavnostih, kaj sodite o tem?»

»Ni smiselna. Realne ekonomske kategorije naj se vzpostavijo v gospodarstvu, v produkciji, kjer nastaja nova vrednost, kjer je primarna delitev dohodka, da se ugotovi pravi dohodek, pravi hlebec kruha, če bo imel manjši premer, bodo rezine manjše, toda prave.»

»Kakšne zdaj dobe družbene dejavnosti?»

»Premajhne, ker jih skozi amortizacijo poje revalorizacija. Pogledajte, če so prej dobile 100 denarnih enot in je amortizacija znašala 10 enot, jim je 90 enot ostalo za delitev in osebne dohodeke. Ker je dohodek v gospodarstvu upadel, recimo zdaj dobe 90 enot, amortizacija znaša 30 enot, torej jim 60 enot ostane za delitev. Če bi amortizacija še naprej znašala 10 enot, bi jim ostalo 80 enot, nekaj manj torej, ker ima tudi gospodarstvo nekaj manj.»

Kaj pa naložbe?»

»Zanje bi gospodarstvo iz poslovnih skladov združilo denar. V Kranju imamo dober primer, zgraditi nameravamo novo šolo za organizacijo dela, je smiselno zaradi tega revalorizirati tisto staro ekonomsko šolo? Bistveno je, da ne delimo fiktivnega dohodka, to je zlomljena noga, zajedali smo v substanco, delimo premožnje, tako je naša družba propadala. Kaj pa je naredil včasih finančnik, po kreditu je šel, sicer za tovarno ni bil dober. Zdal pa ima velike težave, ker je v nov obračunski sistem prišel z rahitično finančno sestavo, zato seveda nad njim ni navdušen.»

»Koliko lastnih sredstev ima zdaj Sava?»

»34 odstotkov. Od leta 1985, ko so padla na 19 odstotkov, jih nenehno povečujemo. Tedaj je bila že uzakonjena revalorizacija obratnih sredstev, leta 1975 pa se je začela mila revalorizacija osnovnih sredstev, ni dohitevala inflacije, nov obračunski sistem je upeljal pravo. Uvesti bi morali še revalorizacijo denarnih tokov (obveznosti). Saj veste, da je mednarodni monetarni sklad zahteval realno obrestno mero, za odstotek nad inflacijo, pa smo se uprli. Saj smo imeli pri 40 odstotni inflaciji v letu 1983 še vedno 34 odstotne obresti, pri 12 odstotnih pa smo že kričali, vsakdo pa je še naprej iskal kredite. Recimo, da je dobil kredit po 10 odstotni obrestni meri, inflacija pa je bila 34 odstotna, torej je 24 odstotno profital, okradel banko. Te odkrite kraje so danes izgube Narodne banke, to so katastrofalne dubioze. Te izgube so hujše kot naši dolgovi v tujini, kajti dolg je dolg, nekdo ti je nekaj dal, nekaj imaš v roki, če mi nekdo kolo posodi, ga imam, čeprav ni moj. Dubioza pa je izguba, ki nič ni, to je huje. Nov obračunski sistem torej Narodni banki pomaga, vendar žal nerada sliši zanj.»

»Inflacija je stvari tako zapletla, da se nespametno obnašamo?»

»Zelo jih je zapletla, naše debate na zbornici so včasih zelo zapletene, če se pogovarjamo s tujimi finančniki, nas sploh ne razumejo, ker tega ne poznajo. To je tako, kot nekdo, ki še ni igral tenisa in je na igrišču zelo neroden. Profesor Ribnikar je slikovito dejal: ko smo imeli 20 odstotno infalci, smo šli vprašati tiste, ki so imeli 40 odstotno, pa so rekli, veste 20 odstotna je enostavna, pri 40 odstotni pa je težko. Potem smo imeli 40 odstotno, šli smo k tistemu, ki je imel 60 odstotno, pa je rekel, s 40 odstotno še gre, s 60 odstotno je hudičevo težko. Potem smo šli k tistemu, ki je imel 120 odstotno, pa je rekel, uh, pri 40, 50 odstotni ni nobenega problema, 120 odstotna pa je hudič.»

»Torej lahko le dodam, naša delegacija se mudi v Južni Ameriki.»

M. Volčjak

Včeraj ne, danes da

V Telematiki nameravajo ukiniti tozde, takšno potezo pripravljajo tudi v Tekstilindusu, torej v dveh večjih kranjskih delovnih organizacijah, ki naj bi s prihodnjim postali enoviti.

V spominu imamo še, kako so v Telematiki to poskusili storiti že pred leti, vendar je bila bivša ekipa ustavljena, češ da to ni primerno za tako velik delovni kolektiv, da bi to sprožilo plaz ukinjanja tozdv, ob strani pa so ostali razlogi, ki so navedovali spremembo organiziranosti, tudi samoupravnosti.

V Telematiki tedaj niso uspeli, istočasno pa so tozde ukiniteli v begunjskem Elanu, kasneje v škofjeloški Jelovici, v kranjskem Gorenjskem tisku (dosti bolj previdno, z obljubo, da jih bodo po uresničenju prenove spet ustanovili), število tozdv so zmanjšali v jeseniški Železarni, v Iskri Železniki, s prihodnjim letom bodo brez tozdv v škofjeloški Gorenjski predilnici, reorganizacijo pripravljajo v kranjski Savi in morda še kje. Kajti praviloma jih pripravljajo potihem, o tem nič kaj radi ne govorijo.

Plaz se je torej previdno in tipajoče vendarle sprožil, na potezi je zdaj spet Telematika in verjetno bo tiha, saj so razmere v Telematiki tako zaostrole, da jim je že težko deliti nasvete, predvsem pa ne pragmatične, naj počakajo, da jih drugi ne bodo posnemali. Jih bo zato deležen Tekstilindus, ki dobro gospodarji in si po tej logi i tozde lahko privoščijo?

Tozdi so bili marsikje ustanovljeni kampanjsko, s političnim blagoslovom, to danes že lahko rečemo brez strahu. Bo zdaj njihovo ukinjanje podobno sesipanju gradov iz peska, sprenevedanju, kar še včeraj ni bilo možno, danes je, ko gospodarstva kriza vse bolj potiska v osrednje golo ekonomsko računico. Sicer pa, drugače tudi ne more biti, saj v dvanajstih letih ni bila narejena niti ena resna analiza, kaj so tozdi prinesli in kaj ne.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Izvoz na Zahod manjši za 3 odstotke

Gorenjsko gospodarstvo je po podatkih narodne banke Slovenije v devetih mesecih letošnjega leta izvozilo za 104,54 milijard dinarjev blaga, od tega na konvertibilno tržišče za 78,05 milijarde, kar je 75 odstotkov celotnega izvoza. V primerjavi z enakim lanskim razdobjem je celotni izvoz manjši za 15 odstotkov (v Sloveniji za 11 odstotkov), klirinški pa za 37 odstotkov (v Sloveniji za 11 odstotkov). Uvoz je bil z izvozom pokrit 134 odstotno (v Sloveniji 110 odstotno), konvertibilni 124 odstotno (v Sloveniji 109 odstotno). V celotnem uvozu gorenjskega gospodarstva, ki je znašal 78,02 milijarde dinarjev, je imel izdelavni material 93,1 odstotni delež, oprema 5,7 odstotnega in blago za široko potrošnjo 0,99 odstotnega.

Zmanjšan dolg

Kranj, 2. novembra — Višina neplačanih računov v tuji članic gorenjske Temeljne banke se je zmanjšala in se giblje med 600 in 900.000 dolarji. S tem pa še ne moremo biti zadovoljni, ker niti banka niti delovne organizacije tujim dobaviteljem ne morejo zagotoviti, kdaj bodo računi plačani. Devizna pozicija kranjske banke je pozitivna. Likvidnost je zadovoljiva. Še vedno je veliko povpraševanje po posojilih za pripravo proizvodnje za izvoz.

J. K.

Bančniki soglašajo z razvojnim projektom kranjske Save

Tudi tuji finančniki hvalijo Optimo

Kranj, 31. oktobra — Projekt Optima II, na katerega so pripravljene v kranjski Savi, je nova etapa uresničevanja programa modernizacije proizvodnje. Če bomo s projektom zavlačevali, bo Sava zaostala za svetovnim razvojem avtomobilске pnevmatike. Optima II je izredno dobro ocenjena tudi pri finančnih in mednarodnem denarnem skladu.

Leta 1972 je kranjska Sava podpisala dolgoročno pogodbo o sodelovanju in sovlaganju s Semperitom. Ker precej naložb je bilo v Kranju zaradi tega že uresničenih, med zadnjimi pa Best A, B in C ter Optima I. Sava je s tem ujela razvoj proizvodnje avtomobilске avtopnevmatike in se vsidrala pri tako zvaneih proizvajalcih avtomobilov, kot sta VW in Opel. Da bi Sava ostala tako visoko, kot sedaj je, se letova nove naložbe, Optime II imenovane. Maja letos je bila naložba ocenjena na 26.752 milijonov dinarjev, ko pa naj bi bila končana, to je okrog leta 1990, pa bo njena vrednost 69.630 milijonov dinarjev. Vsi izračuni kažejo, da je uresničitev Optime II nujna, če Sava želi obdržati izvoz na sedanji ravni in ga še povečevati in če želi napredovati tudi pri drugih kazalcih kakovostnega gospodarjenja. Na račun Optime II lahko Sava poveča prodajo v tujini za 4076 ton (v nasprotjem primeru bi se proizvodnja znižala za 14 odstotkov, pa tudi druge bi bilo očitno nazadovanje), poveča celotni prihodek za 36 odstotkov, dohodek za 56 odstotkov, čisti dohodek za 50 odstotkov, sredstva za akumulacijo za 164 odstotkov itd. Sava že sedaj izvaža 47 odstotkov proizvodnje, na račun Optime II pa bo delež izvoza še večji.

Naložba Save je velik zalogaj in je med največjimi tudi v republiki. Samo temeljna banka Gorenjske ga ne zmore tudi zaradi predpisov, da banka za eno naložbo ne sme nameniti nad 10 odstotkov naložbenega potenciala, Optima II pa bi ga vzela nad 50 odstotkov. Prav tako je na Gorenjskem zaznati povečano zanimanje za naložbe in na račun Optime nihče ne sme biti prikrasjen. Da je bil kdo v preteklosti prikrasjen (zaradi elektroeklarne in podobno), v Temeljni banki zanikajo in trdijo, da so vsakomur ugodili, če je le imel dokumente take, kot je treba in vse, kar govori v prid naložbi. Na banki vedo povedati, da je najavljenih za 228 milijard dinarjev drugih naložb, ki bodo terjale kar 50 milijard posojil.

Temeljna banka Gorenjske zato predlaga ustanovitev bančnega konzorcija za uresničitev programa Optime II. Tako bo lažje zbrati denar, čeprav bo ta naložba terjala od naše banke ogromno truda in tudi sredstev. Prav tako pa IFC (mednarodni denarni sklad), ki naj bi dal 16.889 milijonov dinarjev posojila, terja trdna zagotovila, da bomo najprej doma zbrali denar. Marsikje se je namreč že opekel. Banka naj bi dala 20.682 milijonov dinarjev posojila, domači dobavitelji opreme in izvajalci pa 3415 milijonov dinarjev. Pomembno pa je tudi to, da so strokovnjaki IFC izjemno dobro ocenili savski projekt in mu dali boljše ocene kot nekaterim drugim našim predlogom, ki jih je ustanova sočasno obravnavala. Za nikakršno sanacijo Save ne gre, kot bi kdo lahko mislil, ampak za naložbo v napredek in izvozni prodor.

J. Košnjek

Janez Bohorič, predsednik Izvršnega sveta SR Slovenije

Ob novem Elanovem obratu za izdelavo velikih plovil

»Inoviranje proizvodnih programov, uvajanje vedno novih izdelkov, ki jih terja mednarodno tržišče in jih je pripravljeno tudi dobro plačati zaradi njihove funkcionalnosti, kakovosti in zanesljivosti, dobrega servisa in poslovnosti proizvajalca, je ena od temeljnih usmeritev, obenem pa pogoj prestrukturiranja našega gospodarstva, njegove večje dohodkovne uspešnosti in vključenosti v mednarodno delitev dela. Zato je potrebno dobro poznavanje povpraševanja na različnih, zelo zahtevnih tržiščih razvitega sveta, poznavanje današnjih in jutrišnjih potreb sodobnega človeka ter sposobnost in znanje na te potreve odgovoriti; s sodobno organizirano, visoko produktivno, kakovostno, na moderni tehnologiji slovensko proizvodnjo estetsko oblikovanih izdelkov, ki so se sposobni

prebiti do kupcev v tekmi z današnjo zelo ostro in odzivno mednarodno konkurenco. To pa zmorejo samo kadrovske moč in za tako poslovanje motivirani kolektivi. V Elanu se tega dobro zavedate. To dokazujejo vaši dosedanja uspehi na področju proizvodnje smuč, kjer ste se v hudi mednarodni konkurenci vključili v klub najpomembnejših proizvajalcev, v katerem se uspevate tudi obdržati. To dokazuje poleg smučih vrhunska kakovost in tržna uspešnost vaših jadralskih letal, rekvizitov za orodno telovadbo in seveda ne nazadnje vaših plovil, je na petkovi slovesnosti nagovoril delavce Elana, predstavnik družberopolitičnih organizacij radovljanske občine, goste in poslovne sodelavce, Janez Bohorič, podpredsednik slovenskega izvršnega sveta.

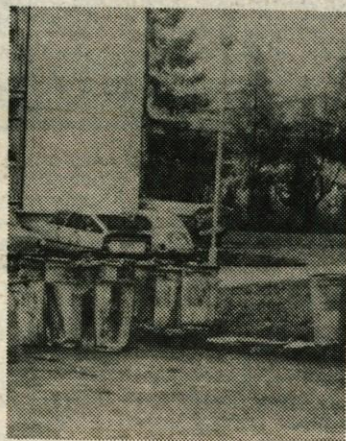
Se podganam v Kranju obetajo (še) boljši časi

Oslova senca prometnega davka

Kranj, 2. novembra — Žalostno, a je res, da se zdaj celo pri smeteh z veliki mi, težavami poslavljamo od 19. stoletja. V Tozdu Komunalna v KOGP Kranj bijejo plat zvona, da s staro tehnologijo lahko vsak hip obitičijo in bodo Kranjane le še obvestili, da ne morejo več odvažati odpadkov. Ljudje v teh krajevnih skupnostih pa se jezijo nad (ne)posluhom občine za ta problem. Se je občina pripravljena odpovedati vsaj prometnemu davku?

Pri nedavnem prostovoljnem čiščenju kanjona Kokre (za drugačnega pač ni denarja) je eden od Kranjčanov rekel: »Upam, da se bo našel župan, ki bo naredil red pod zemljo. Ta bo naredil največji spomenik, ki pa se seveda ne bo videl. ... Pa ne gre le za kanalizacijo, za glodalce, ki so se v zadnjih nekaj letih v samem mestu in na obrobju tako namnožili, da so že pri belém dnevu postali kar sopotniki pešcev. Gre pravzaprav za nekaj več. Najprej za to, da se najbrž ne moremo kar vsi in vsepriek spoznati na ekologijo, da smo enkrat za, drugič spet proti. Stroki in tehnologiji bo treba tudi na tem področju zaupati. Še več: treba jima bo slediti.

Razburjanje, ki je prav v teh dneh med prebivalci treh krajevnih skupnosti v Kranju (Huje, Planina in bratov Smuk) bi lahko označili za značilen primer stanja kar na celotnem (ekološkem) področju. Začelo se je sicer že spomladi in potem čez poletje utihnilo. Zdaj pa je nenadoma sode izšlo dno obvestilo, da nameravajo na hitro komunalci v omenjenih treh krajevnih skupnostih zamenjati sedanje 80-litrške posode za odpadke z večjimi, 240 in 500-litrskimi. Brez posebnih hujših zapletov, da ne rečemo, vse bi bilo lepo in prav, bi stvar lahko stekla, če bi lepega dne stare posode pobrali in jih zamenjali z novimi. Vendar pa je zavrelo, ker so krajevne skupnosti oziroma stanovanjci ter hišni sveti dobili obvestilo, da morajo tako rekoč takoj kupiti nove posode. To pa je pomenilo: takoj odšteti za 240-litrsko posodo 180 tisoč dinarjev oziroma za 500-litrsko nekaj nad 300 tisoč dinarjev. To pa za posamezno gospodinjstvo in tudi

Namesto šestih do sedmih sedanjih posod bi bil v naselju lahko le en zabojnik na kolesih

za hišni svet v tem trenutku najbrž res ni zanemarljiv strošek.

Glavni razlog, ki ga navajajo komunalci je, da nihče več ne dela avtomobilov oziroma naprav za tovrstne posode, ki sodijo prazaprav v prelom stoletja in izhajajo iz Karlsruha. Dr. Drago Vuk, strokovni svetovalec v tozdu Komunalna in Emil Prešeren v. d. tehnični vodja v komunalni, poudarjata, da so posode neekonomske, neprimerne za večje odpadke, veliko odjemnih mest je treba zanje, sorazmerno hitro so neuporabne (poškodovane), kvarijo videz naselij in še več razlogov je. Najpomembnejši pa je prav gotovo, da so skušali nove avtomobile deloma predelati zanje, kar pa se ne obnese najbolje, ker se za to »življenjska doba« posod krajša.

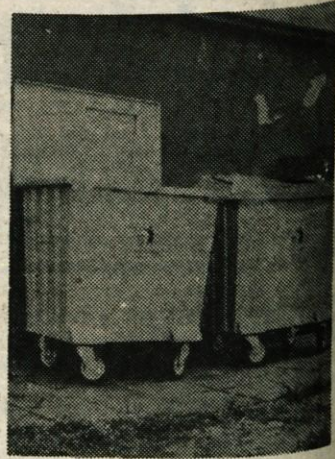
»Ko smo se lani odločili za naročilo avtomobila (star voznik park še komaj vzdržujemo) za

prehod na drugačne zabojnike, se nismo na pamet. Takšen odvoz imajo že v Ljubljani, Mariboru in še kje. Spomladi smo tudi predlagali cestno komunalni skupnosti, da namenijo 10 milijonov dinarjev za prehod na nove posode. Žal denarja ni bilo, pa tudi dobava avtomobila se je zavlekla. Menili smo, da bi 500-litrške posode morda nabavili hišni sveti, zasebniki pa manjše 240-litrške. Pravzaprav nismo pričakovali problema zaradi zamenjave. Moramo pa to narediti, sicer se lahko vsak hip zgodi, da bo zastarela mehanizacija z voznim parkom odpovedala. Takrat pa se bodo večja naselja kar čez noč spremenila v smetišča.« je bila razlaga Emila Prešerna in dr. Draga Vuka.

Čeprav razlogom in utemeljitvam brez posebnih pomislekov lahko pritrdimo, ne gre preslišati tudi druge plati in mnenj prebivalcev, hišnih svetov oziroma krajevnih skupnosti, kjer naj bi se postopen prehod na nove posode (in novo tehnologijo) pričel.

»Ljudi in hišnih svetov niti toliko ne moti prehod na novo tehnologijo oziroma na nove posode. Še najbolj so ogorčeni, ker je vse skupaj prišlo tako hitro. Če bi bili vnaprej opozorjeni, bi se morda še nekako pripravili na strošek. Nekaj pa je tudi takšnih, ki ga najbrž resnično ne zmorejo; tudi v dveh do štirih obrokih ne. Zato smo tudi postavili delegatsko vprašanje in zahtevamo, naj se pri nakupu uredi vsaj oprostitve prometnega davka, kar bi 240-litrsko posodo pocenilo za 6 starih milijonov. Pa še tako bo 12 starih milijonov naenkrat za marsikoga velik strošek.«

Takšna pa je razlaga Tilke Laznik-Kleč, tajnice KS bratov

V Komunalni že imajo 500-litrške posode, vendar je trenutno pri nakupu treba plačati tudi prometni davek...

Smuk in Jožeta Perka, tajnika KS Huje in Planina.

Rok za zamenjavo je pravzaprav že potekel, saj je bila za omenjene tri krajevne skupnosti do 1. novembra. Najbrž je res, da bi si za tovrstno zamenjavo (čeprav postopno) v Kranju morali vzeti več časa, da bi se lahko bolje pogovorili in sporazumeli, koliko posod bo treba in kateri sosedje so se pri nakupu pripravili »družiti«. Se bolj res kot pa je, da zdaj vse skupaj pristaja na oslovi senci oprostitve prometnega davka. Na potezi je torej zdaj občina oziroma odgovorne službe in organi. Če že ni bilo moč najti toliko razumevanja (denarja), da bi spomladi namenili 10 milijonov dinarjev in če se ne da dogovoriti, da bi zamenjavo odplačevali s ceno storškov odvoza odpadkov, potem je oprostitve prometnega davka najbrž res tisto najmanj, kar bi morali napraviti. Sicer pa vse skupaj še najbolj kaže na to, da se edino podganam v Kranju najbrž obetajo (še) boljši časi.

A. Žalar

Kaj je s pretvornikom na Lubniku?

Škofja Loka — Ljudje se pritožujejo, češ kaj je narobe s televizijskim pretvornikom na Lubniku, da ga zadnje čase vsak dež in veter zmoreta; tedaj lahko vidijo na ekranih le sneženje in poslušajo šumenje.

Ni še tako dolgo, kar je bil pretvornik postavljen, in to s samoprispevkom ljudi, ki zdaj sprašujejo, ali so ogoljufani, ali so za pošteno plačilo dobili »škart robo«, staro opremo.

Loški izvršni svet je od RTV Ljubljana dobil odgovor, v katerem televiziji pravi, da aparature delujejo brezhibno. Za izpade krivijo električno omrežje, ki da so ga v smeri Poljanske doline do nedavnega zaradi obnove pogosto odklapljali. Pretvornik je vezan na oddajnik Krim, ki na izpade električne energije tudi ni povsem imun, delno pa so vklopi in izklopi pretvornika vezani tudi na oddajnika Kum in Nanos.

Za aparature so odgovorni televiziji, za elektriko do števca v pretvorniku pa električarji. Slednji pravi, da se obnova omrežja končuje in da ne bo več izpadov. V izvršnem svetu pa z razlago niso bili povsem zadovoljni in bodo od RTV Ljubljana zahtevali še konkreten odgovor, ali je oprema v pretvorniku res stara, že prej rabljena, ali ne.

H. J.

Obnova starega dela mesta...

Kranj — Na programski seji krajevnih konference socialistične zveze Kranj Center je bilo v začetku minulega tedna precej govora o obnovi stavb v starem delu mesta. Ugotavljali so, da delovne organizacije, ki imajo v pritličjih lokale, objekte v krajini sicer obnavljajo, medtem ko pa so lastniki stanovanj nad lokali prepuščeni v glavnem sami sebi. Menili so, da včasih ni bilo tako in da so tisti, ki so imeli lokale, morali skrbeti za celotno stavbo. Razen tega so ugotovili, da mladinska organizacija v krajevni skupnosti Kranj Center že dve leti ne dela, kljub podpori organizacij in krajevnih skupnosti ter zavzemanju posameznikov. Kar pa zadeva promet in hrup, so na seji poudarili, da vozniki, ki vozijo s Planine, ne upoštevajo odloka o prepovedi prometa in vozijo potem po Tavčarjevi ulici. Ta je zdaj pogosto še bolj prometna kot nekdanj. Zahtevali so tudi, da se prihodnje leto prepovejo nastopi pred Creino.

A. Ž.

DOPISNIKI SPOROČAJO

● Mladinska organizacija pa nikakor ne more zaživeti tudi v Seničnem v trziški občini. Takšna je bila ugotovitev, poroča dopisnik Drago Papler iz Seničnega, na volilno-programski seji krajevnih konference socialistične zveze Senične. Le na začetku mandata je delo v organizaciji steklo, potem pa spet zamrlo. Podobno je bilo s športno sekcijo v okviru krajevnih konference socialistične zveze, ko so člani na začetku urejali igrišče, nabavili igrala, zdaj pa vse skupaj stoji. Na seji so za predsednika krajevne konference SZDL izvolili Vilija Miheliča, za podpredsednika pa Vinka Studna. V nadaljevanju seje pa so na zboru krajanov največ govorili o izgradnji telefonije v Seničnem oziroma na območju vseh štirih krajevnih skupnosti, kjer teče akcija za izgradnjo telefonskega omrežja.

● Dopisnik Jošt Rolc iz Radovljice pa sporoča, da bo v soboto in nedeljo, 7. in 8. novembra, v Bohinju mladinski seminar za vodstva organizacij ZSMS v radovljiški občini. Takšne seminarje imajo vsako leto. Letos bodo govorili o praznovanju dneva mladosti, o delu mladih v prostem času, o menični aferi in gospodarskih razmerah v radovljiški občini in o organiziranosti jugoslovanske mladine. Na seminar so povabili predsednike republik in zvezne konference. Zveze mladine, direktorja Elana Uroša Aljančiča, člana radovljiškega izvršnega sveta Ratomira Kafola in Zlata Kavčiča iz Temeljne banke Gorenjske.

● Ciril Rozman s Češnjice pri Podnartu pa piše, da v krajevni skupnosti letos dobro uredi- ničujejo komunalni program. Z denarjem iz sedanjega tretjega samoprispevka so oktobra asfaltirali za dve stari milijardi krajevnih cest. Nabavili so še štiri zabojnike za odpadke, šest pa jih bodo še dobili. Minuli mesec so uredili tudi krajevno smetišče, da zdaj vsi prebivalci krajevne skupnosti Podnart lahko odlagajo smeti le na eno, za to določeno, mesto. Pripravljajo pa tudi načrte za obnovo kulturnega doma.

● Zanimivim prispevkom o jesejski železniški postaji se je oglasil tudi dopisnik Branko Blenkuš z Jesenic. Postaja je bila že 1906. leta pomembno prometno vozlišče. Čeprav je imela kar 14 tirov, pa je bila vedno premajhna; posebno še od takrat dalje, ko je postala tudi obmejna postaja. Da pa ne bi bila nenehno cokla v mednarodnem prometu, se je Železniško gospodarstvo Ljubljana odločilo, da postajo poveča in promet zavaruje z elektrifikacijo napravami. Nekaj let so trajala ta dela, ki jih zdaj končujejo. Da bodo kos novi tehnologiji, se delavci tudi že usposabljaajo. Ko bo vse nared, bo na postaji predvsem varnejši promet. Tudi hrupnega obveščanja po zvočnikih, ki je velikokrat motilo prebivalce, ne bo več. Ne bo več nobene tekanja od kretnice do kretnice, promet pa bo potekal hitreje. Ta mesec naj bi se tako uresničila 42-letna želja, ko bo tudi jesejska železniška postaja lahko prevzela več tovora in potnikov.

Samo upokojevcev je več kot tisoč

Ni nam vseeno, kako živijo

Javornik-Koroška Bela, oktobra — Šest članov ima komisija za socialna in zdravstvena vprašanja pri svetu krajevnih skupnosti Javornik-Koroška Bela. »V krajevni skupnosti imamo kar precej osamljenih, starejših in bolnih ljudi. ... ugotavlja predsednica komisije Nadja Kilar.

S prek pet tisoč prebivalci je krajevna skupnost Javornik-Koroška Bela največja v jesejski občini. Ko smo se pogovarjali o življenju in delu so povedali v vodstvu krajevnih skupnosti, da je med zelo delavnimi Društvo upokojevcev, ki ima prek tisoč članov.

»Sicer pa je v krajevni skupnosti kar več kot sto krajanov, ki so starejši od 80 let.« pravi predsednica komisije za socialna in zdravstvena vprašanja pri svetu krajevnih skupnosti Nadja Kilar. »Zato je tudi program naše komisije precej obsežen. Spomladi letos smo na primer veliko delali na izdelavi prednostne liste za dodelitev drv. Izmed 150 najbolj upravičenih smo jih morali iz-

brati 50. Prav zdaj teče na celotnem območju v komisiji druga akcija in sicer Organizacija sosedskih pomoči. Ugotovili naj bi, koliko je osamljenih, starejših krajanov, ki bi potrebovali kakršnokoli pomoč. Skušali bomo organizirati skupaj z mladimi, da bi jim prinesli kaj iz trgovine, za redne obiske in različna vsakodnevna opravila.

V delo komisije spada tudi ugotavljanje upravičenosti za posamezne pomoči. Pogosto je komisija tista, ki mora dati priporočila za solidarnostna stanovanja, za kurjavo, za zdravstveno nego in podobno.

»Dobro sodelujemo z Domom onemoglih, kjer je precej naših krajanov. Vsako leto imamo v programu srečanja z njimi. Opažamo pa tudi, da je v krajevni skupnosti vedno več socialno ogroženih družin. Veliko jih je, dobivajo subvencije za plačilo stanarine in varstveni dodekate kot pomoč. Iz dneva v dan bolj ugotavljamo, kako standard pada. Verjemite pa, da nam v komisijo oziroma v krajevni skupnosti ni vseeno, kako ljudje živijo. ... Še letos bomo pripravili tudi posebno srečanje s starejšimi krajanji.«

A. Žalar

Asfalt na krajevnih cestah — Ni veliko krajevnih skupnosti na Gorenjskem, da bi s prostovoljnimi deli, prispevki in družbeno pomočjo letos naredili toliko, kot so v krajevni skupnosti Koprivnik-Gorjuše. Lotili so se gradnje gasilskega doma, nadaljevali z gradnjo vodovoda, izdali spominsko ploščo na stavbo krajevnih skupnosti, pomagali pri urejanju vodotokov in poleg pomoči, ko je nesreča prizadela domačina na Gorjušah, zbrali še denar za ureditev in asfaltiranje 2800 metrov krajevnih cest. Na Koprivniku so cestni program za letoš skoraj v celoti uresničili, na Gorjušah pa malo manj, ker so pomagali Zupanovim in Medju. — A. Ž.

TRN V OČESU

Vse po hitrem postopku

G. M. nam piše, da se je prejšnjo soboto peljala z avtobusom, ki vozi na progi Bohinj-Zlatorog-Ljubljana. Z Bleda se je odpeljala ob 17.30 (točno po voznem redu), vendar pa v Lescah ni več ujela avtobusa za Jesenice. Avtobus za Jesenice je namreč iz Lesca odpeljal pet minut prej. Zato je potem morala čakati debelo uro drug avtobus.

Sprašuje se, zakaj takrat, kadar je na avtobusu slučajno tudi kakšen kontrolor, avtobus iz Lesca proti Jesenicam lahko odpelje točno po voznem redu; sicer pa največkrat ne. Če bi voznik počakal vsaj minuto ali dve, bi bilo vse lepo in prav, predvsem pa točno. ... Pritožuje pa se tudi zaradi podražite avtobusnega prometa. Informacija po televiziji je bila, da se bo avtobusni promet podražil z novembrom, ugotavlja pa, da se je to zgodilo že kar

teden dni prej in sicer že prejšnjo nedeljo, 25. oktobra.

Pet minut za dobro delo

Delavci iz loškega zdravstva in socialne so na zadnjem zasedanju občinske skupščine naslovili delegatsko vprašanje na avtobusnega prevoznika Alpetour. Pravi, da avtobus, ki odpelje jutraj ob 4.30, ne ujame vlaka proti Jesenicam, ki odpelje sedem minut kasneje. Ker je to prvi jutranji avtobus, najbrž ne bi bilo težav, če bi odpeljal iz Podlubnika pet minut prej. Pa se, kaže, potniki, ki zamujajo vlak, krepko motijo. Težave so. V Alpetouru so namreč prepričani, da bi zamik porušil »kontinuiteto vožnje«. ... Če že podjetje nima ustrežljivega srca za svoje potnike, upajmo, da bo morda jutranji sofer bolje razumel njihovo stisko in žrtvoval zadnjih pet minut spanja za dobro delo.

H. J.

Pred premiero v Prešernovem gledališču

MICKA BO VZELA ANŽETA

Kranj — V četrtek bo na odru Prešernovega gledališča doživela premiero zanimiva dvojna predstava Linhartove nekoliko posodobljene Županove Micke, poimenovane v Ž. Micka ter Molierov Georg Dandin ali Kaznovani soprog. Igralci amaterske skupine pod vodstvom režiserja Lojzeta Domanjka se bodo predstavili v dvojnih vlogah.

Biba Uršičeva praznuje svoj gledališki jubilej — tridesetletnico nastopanja — kot Zanetova v Micki Z. in kot gospa Kieselsteinska v Georgu Dandenu (na sliki).

»Micka, povej no, zakaj nočeš Anžeta?« sprašuje mati županja svojo hčer Micko, ki ji je sladkogovoreči Tulpenheim zmedel glavo, da ne vidi več čednih lastnosti postavne Anžeta. Najbrž vsi vemo, kako se je ta komedija potem odvila in končala — dobro za naše junake in slabše za prevečnice, ki so si pozeleli poštenih gorenjskih deklet. Če morda komu zveni kaj drugače, ima prav. Linhartovi Micki pri-govarja mati županja, očeta je Lojze Domanjko, režiser predstave, zbrisal in ga nadomestil z žensko vlogo.

V predstavi Linhart in Moliera nastopajo: Biba Uršič, Oto Gerdej, Bernarda Gašperčič, Petra Govc, Bojan Pogačnik, Klemen Klemenc in Robi Nograšek. Režiser Lojze Domanjko, lektor Ludvik Kaluža, scenografija in glasbena oprema Vasko Repinc, kostumografija Irena Felicijan, koreografija Andreja Gašperšič, plesalki Nataša Dimitrievska in Andreja Gašperšič, glasbena spremljava Helena Grošelj in Gregor Gunčar.

Sploh je Linhartova Županova Micka doživela kar nekaj sprememb. Predvsem pri besedilu, pri čemer se je še posebno trudil lektor Ludvik Kaluža. Besedilo je zdaj očisto prebruhid arhaizmov, ki jih današnji gledalec ne more razumeti. Režiser je seveda pustil vse poglavitne osebe, ki tvorijo Linhartovo delo, saj si brez Monkofa, Glazka in Šternfeldovke Županove Micke ne zamisljamo. Nekoliko okrajšav in posodobitev pa bo pred-

stavil le v korist in najbrž niti sam Linhart ne bi imel kaj dosti pripomb.

Posebnost predstave, ki bo ta četrtek doživela premiero v Prešernovem gledališču, pa ni le malce sodobnejšemu ušesu priprejena Linhartova družbeno borbena komedija. V predstavi sta namreč združeni kar dve komediji. Ko Tulpenheim dobi zaslužen plačilo in Anže krepko stisne Mickino roko in je tako vse lepo končano, se začne še druga predstava. K slovenski komediji gre imenitno tudi Moliera. Vedrina slovenske ko-

Micka in Šternfeldovka ugotovita, kakšen nepridiprav je Tulpenheim in mu nastavi zanko. Na sliki: Petra Govc in Bernarda Gašperčič.

jo za seboj kar lepo bero vlog in vrsto let nastopanja na odrih.

Med tokratno zasedbo zato velja še posebej omeniti vlogo matere županje, ki jo igra Biba Uršič. Tako je naneslo, da prav z Županovo Micko proslavlja tudi tridesetletnico nastopanja. »Če sem natančna, je pravzaprav tole že dvaintrideseta sezona nastopanja na gledaliških deskah. Začelo se je pred tremi desetletji v takratni DPD Svoboda, kasneje, ko je bilo ukinjeno poklicno Prešernovo gledališče, pa ni bilo sezone, da ne bi igrala vlogi ali dve. S tokratno predstavo Linhart in Moliera se je nabralo kar 62 vlog,« pravi Uršičeva, ki se s tem svojim jubilejem še ne poslavja od gledališča. Vsaj ne želi še slovesa. Koli-ko bo seveda v Prešernovem gledališču še mogoče uprizorjati predstave z ljubiteljsko skupino, je seveda drugo vprašanje. V tej sezoni bo — kot za sedaj kaže, to edina predstava, saj ves ostali repertoar pripravlja gledališče s poklicnimi igralci.

»Sicer pa je bilo v vseh teh letih tudi kar nekaj priložnosti nastopanja skupaj s poklicnimi igralci. Vsaj jaz imam pri tem vedno občutek, da se amaterski igralec lahko neustavljeno uči, pridobiva na znanju. Še bolj se potrudim, daš vse od sebe, ko imaš zraven tako konkurenco. Pa v resnici ne gre za nobeno

konkurenco.« je prepričana Uršičeva. Tokratna predstava zanj ni prvo srečanje z Linhartom, pred več kot dvajsetimi leti je že igrala v Županovi Micki, seveda Šternfeldovko, kaj bi ji drugega bolj pristajalo. V vseh teh letih ji je ostalo v spominu kar nekaj vlog, ki jih je igrala raje kot druge, čeprav je navadno igralcu najljubša vloga, ki je trenutno igra. »Spominjam se nekaj vlog, na primer Lojzke v Cankarjevih Hlapcih, Gruzovne v drami Za narodov blagor, pa Ukane, Marije v Samomorilcih, baronice v Maticu se ženi, v spominu ima vlogo v drami Stvar Jurija Trajbasa in še nekatere. Med njimi nekatere bolj zahtevne, druge spet manj. Vse pa gotovo zaigrane s tisto voljo in zagnanostjo ljubiteljskega igralca, ki zmore ob poklicnem delu še tlake in veselja mesece trajajočih večernih vaj in predstav. Imela sem srečo, da so v Iskri, Električna orodja vedno imeli razumevanje tudi za moje gledališko nastopanje. Upam, da bo tako tudi vnaprej, če bo še kaj priložnosti za igranje. Ko namreč stopiš na odsko-deske, jih težko zapustiš. Sicer pa enkrat pride tudi do tega, da se dokončno z odra preseliš v parter in uživaš v gledališču le še kot gledalec,« pravi Biba Uršič.

L. M.

Kulturni večer

NA POTI K SONCU IN ČLOVEKU

Jesenice — V zanimivem in poučnem kulturnem večeru, ki sta ga 21. oktobra pripravili jeseniška Zveza kulturnih organizacij in Delavska univerza, je Benjamin Gracer, pesnik, učitelj slovenskega jezika in mentor literarnega krožka na osnovni šoli Jeseniško — bohinskega odreda v Kranjski gori predstavil svoje pedagoške izkušnje.

Podrobno je opisal pedagoško-literarni projekt na temo SONCE, ki ga je literarni krožek letos predstavil tudi v posebnih številki šolskega glasila. Pri projektu je sodelovalo 65 učencev tretjih razredov, ki so zbrali 250 literarnih besedil, geografskih skic in slik, poljudnoznanstvenih zapisov in lastnih literarnih izdelkov o soncu. Učenci so izbirali pesmi in zgodbe o soncu iz domače in tuje književnosti, pozanimali so se, kako se reče soncu v različnih jezikih, kako so se imenovali bogovi sonca pri starih ljudstvih; zbirali so pregovore, izreke in ljudske modrosti o soncu in napravili tudi šolsko anketo na vprašanje »Če bi bil-a sonce...«. Gracerjevi tretješolčki so poiskali ali si »izmislili« tudi več kot 40 soznančic za sonce, kot npr.: življenjebudec, nebohodec, toplosev, sijajček, rumenjakec... Na višji stopnji iščejo učenci razlage teh novonastalih besed, in včasih — zlasti zjutraj, ko so možgančki še spočiti — se kar mimogrede porodi posrečena prispodoba, pesmica, uganka. In tako zvemo, da je sonce... lunin ljubimec, vladar neba, oče devetih otrok, bog brez rok in nog, ognjena bomba, oko veselja...

»Kadar ponudim izdelke svojih učencev v objavo kakšni reviji, uredniki včasih sploh nočejo verjeti, da gre v resnici za skupinsko delo in nekateri celo mislijo, da uporabljam otroke le kot svoj instrument,« pravi Gracer. »A poetični material je v njih, ne v meni. Moja naloga je samo ta, da to zlati zrno poezije prepoznam in mu pomagam priti na dan... Kajti poezija, umetnost sta povsod in v vsakomur, treba jo je le znati izvesti iz duše, ji najti ustrezno obliko, posodo, formo... Domnevam, da je tudi ljudska umetnost nastajala tako; nekemu se je utrnula iskra, zametek, verz, in potem je vsak dodal nekaj svojega, in na koncu je nastala pesem, zgodba, uganka...«

Edo Torkar

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ — V Prešernovi hiši je odprta **slikarska razstava Mimi Kajzer**. V Mestni hiši je odprta **prodajna razstava** likovnih del Likovnega društva Kranj.

V **Prešernovem gledališču** bo v četrtek, 5. novembra, ob 19.30 uri premiera **Linhart — Moliere Ž. Micka in Georges Dandin ali Kaznovani soprog** — za mladinski abonma večerni in za izven. V petek, 6. novembra, pa Prešernovo gledališče gostuje s Shafferjevo Črno komedijo v Litiji.

V **pionirski knjižnici** bo jutri, v sredo, **ura pravljic**.

V mladinskem kulturnem centru Carni-um, Delavski dom, vhod 6, spodaj, bo **da-nes**, v torek, ob 20. uri **glasbeno tematski večer o angleškem glasbeniku Mikeu Oldfieldu**. Jutri, v sredo, ob 15. je odprta **posvetovalnica za mlade**. V četrtek, 5. novembra ob 20. uri, je na sporedu **večer ob diapozitivih — ZDA (prvi del)**.

ŠKOFJA LOKA — V galeriji Loškega gradu je odprta slikarska razstava **Staneta Žerka**. Stalne zbirke Loškega muzeja so odprte vsak dan razen ponedeljka od 9. do 17. ure.

V **knjižnici Ivana Tavčarja** bo danes, v torek, ob 17. uri vodila **uro pravljic** Tinka Štukl. Jutri, v sredo, ob 18. uri pa bo Andrej Strmečki govoril ob diapozitivih o **Portugalski**.

LJUBLJANA — V galeriji Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov na Komenskega 8 je odprta razstava akad. slikarja **Milivoja Unkoviča** iz Sarajeva.

KRANJ — V okviru **lutkovnih četrtkov** Gledališče čez cesto pri-reja v četrtek, 5. novembra, ob 17. uri v Delavskem domu gosto-vanje Lutkovnega gledališča Papilu iz Kopra — z lepimi papirna-timi lutkami bodo predstavili **Najdihojco**.

KRANJ — V galeriji Mestne hiše bodo jutri, v sredo, ob 18. uri odprli **VII. jugoslovansko razstavo fotografij Pokrajina 87**.

MARIJA IN EKA VOGELNIK

Tržič — V petek, 6. novembra, ob 17. zuri bodo v Paviljonu NOB odprli razstavo knjižnih ilustracij umetnice Marije Vogel-nik ter razstavo lutk in mask umetnice Eke Vogel-nik. Ob otvori-tvi bo nastopila baletna skupina Akt Ane Vovk — Pezdur iz Celja s predstavo Tehtanje duš (po ljudski legendi o boju med dobrim in zlim). Razstava bo odprta ves november vsak dan razen pone-deljka med 16. in 18. uro.

NAJ PESEM POVE

Mežica — Zveza kulturnih organizacij Slovenije in republi-ški svet Zveze sindikatov Slovenije pripravljata skupaj s koroški-mi družbenopolitičnimi organizacijami v soboto, 7. in v nedeljo, 8. novembra deveto srečanje v Sloveniji živečih pesnikov in pisa-teljev drugih narodov in narodnosti. Srečanje je letos posvečeno 200-letnici Vuka Stefanovića Karadžića in mesecu knjige. Na pri-reditvi se bodo predstavili s svojimi deli nekateri ustvarjalci, za-nimiva pa bo prav gotovo tudi okrogla miza na temo o problemih literarnega ustvarjanja. Ob tej priložnosti je izšla tudi brošura Naj pesem pove, v kateri so objavljene pesmi in proza 29 avtor-jev, ki žive v Sloveniji in ustvarjajo v svojem jeziku.

Josif Brodski
(letošnji Nobelov nagrajenec)

Pesem o Špancu Miguelu Cervetu, ki so ga sežgali kalvinisti

Resnični dogodki postajajo včasih prispodobе. Zate je bilo vse to najbrž odveč. Zdaj najbrž preskušaš ravnodušnost. Sploh pa ne preskušaš ravnodušnosti, ker je po njem ostala samo pest pepela, pomešanega s svetom, s prašno cesto, pomešanega z vetrom,

z velikimi nebesi,

kjer ni našel Boga.

Zakaj oči ni vzdigoval proti nebu.

Zemlja. Ta mu je bila bliže.

In prenočeval je v Saragozi Človekove Pravice

in človekov krvni obtok v Parizu.

Da. Nikoli ni uzrl

Boga

ne v sebi

ne v nebesih

ker ni nikoli odtrgal pogleda

od Človeka in Poti.

Ker se je vse življenje skrival

pred vohlači.

Sin stoletja se je umikal svojemu

stoletju.

zavit v plašč vohunov,

lakote in snega.

Človek,

ki je preučil potrebe

in možnosti

Človeka.

Človek,

ki je preučil Človeka

za Človeka.

Pa ni vzdignil pogleda

proti nebu,

kjer je tisoč peststo triinpetdesetega leta

v Ženevi

zgorel

med tisami stoletja,

med sovražnostjo Čoveka

in zarobljenostjo človeka.

Prevedel Tone Pretnar

Pred koncertom

RIJEKA-PARIS-TEKSAS

Ljubljana — Po napovedih naj bi končno le prišlo do kon- certne promocije ob letošnjem Novem rocku izdane velike plošče Rijeke-Paris-Teksas. Dogodek se bo končal tedna odvijal v menzi študentskega naselja v dveh večerih. Jutri, 4. novembra se bodo na odru pojavili Grč, Let 3 in Fit, dan kasneje pa še Grad, Ogle-dala in Idejni nemiri.

Velika plošča, ki jo je moč dobiti tudi v gorenjskih prodajal-nah s ploščami, pomeni zanimiv presek aktualne riješke glas-bene scene, ki je bila na nek način zaokrožena s kvalitetnim nas-topom skupine Grč v začetku letošnjega septembra v Križan-kah.

Ob siceršnjem pravem pomanjkanju živega nastopa novo-rockovskih skupin pomeni napovedana ljubljanska izkušnja pri-jetno poživitev dokaj hladnih dni...

V. B

Dušan Premrl razstavlja v paviljonu NOB

RISBA, PASTEL, OLJE, GRAFIKA

Tržič — Razstava v tržiški galeriji je poskus male retrospektive ob umetniškem življenjskem jubileju.

V življenju nas vseh obstajajo prelomnice, ki razmejujejo bodisi naravno ali umetno naš življenjski krogotok. So zareze v idealnem, še bolj pa v ustvarjalno-razvojnem pogledu. Polovica našega življenja je domala nedosegljive dobe, ki velja za števno enoto zgodovine, je obenem višek stopnje umske in ustvarjalne moči. Pripisujemo ji večji pomen kot si ga zasluži. Bistveneje je ustaviti manometer razvoja v trenutkih, ko se pre-vešajo razvojni cikli v druge.

Tako je treba razumeti tudi Premrlovo predstavitev, tokrat in grafika so štiri sestavne celote četrto stoletja trajajoče Premr-love slikarske poti. V nekem smislu se začena z risbico treh cve-natov, ki jo je ohranil v svoji zbirki še od trinajstih let, pa ni talent za opazovanje in posnemanje je preko trdega dela na-nato za oblikovanje in kasneje na ALU v Ljubljani pripeljal do prvega mojstrskega cikla, ki ga začena »Slikarjeva paleta« (1964), nato pa zaobsega vrsto imenitnih portretov, začeni z »Vi-na kritika nad vse tolo sprejela, si je Premrl ustvaril ime in po-sebno zlahtno mesto v našem sodobnem likovnem dogajanju.

Cikel grafik, ki je sledil portretu, pomeni velik snovni in motivni zaspek. Lepotni kanon je ostal isti, nekakšna rdeča nit, ki jo skupina grafik z naslovom »Danae«, skupina »Lipicanec« govori s še čistejšo likovnostjo.

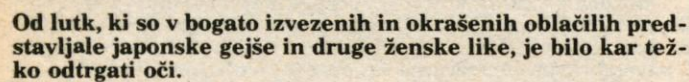
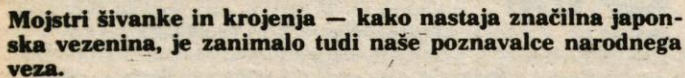
Hladna in akademska lepota se po osemdesetih letih umika z pogojeni mehki pastela, kjer smo pričali spet novemu zas-ku, tokrat v čisto krajino. Kraški, primorski in gorenjski motivi izrazito lepote predstave okolja, ki pa jih umetniškovo oko gleda po svoje, na način, ki nima nič skupnega z reprodukcijo vi-dega.

Omenjeni poskus retrospektive Premrlove slikarske poti bi bil zelo dopolniti s podobo starke (diplomsko delo) ter morda še z varianto Danae (akta), ki po svoje začena po eno od obdobij starke grafiko in potret in akt skupine Danae.

Kakorkoli: omenjena razstava potrjuje avtorjevo visoko umetniško senzibilnost, dosledno vztrajanje na pozicijah klasi-čne, poduhovljene lepote in trdno zaupanje v svojo izpovedno

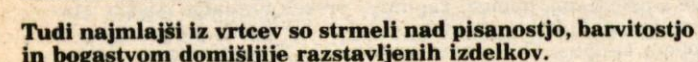
Kam se bo sedaj obrnilo avtorjevo vedoželjno oko?

Janez Šter

Pogled v malo znano kulturo

Potrpežljivost, znanje, spretnost, nezmotljiv čut za lepo — vse to bi lahko rekli o japonskih lutkah.

H. Jelovčan
Foto: G. Šinik

Varna smučina

Visoke cene niso zredčile smučarskih vrst

Bled, 30. oktobra — V Sloveniji zadnja leta smuča prek 250 tisoč ljudi, razvoj smučarskih središč pa komajda dohaja tolikšno povpraševanje. Ob množičnem obisku smučišč — gorenjska je lansko sezono obiskalo milijon 850 tisoč smučarjev — pa je tudi vedno več nesreč. Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani je prav zato sklical posvet sodnikov, tožilcev, odvetnikov, delavcev organov za notranje zadeve, upraviteljev smučišč in smučarskih delavcev, da se o problematiki temeljito pogovorijo. Med drugim so se dogovorili, da bo letošnja smučarska sezona (87/88) začetek leta varnosti na slovenskih smučiščih.

Kdaj bomo dočakali, da na smučiščih ne bo več nepreglednih kolon, kdaj bo smuka prijetnejša, dlje trajajoča kot pa utrudljivo čakanje na vlačnico, kdaj se nam ne bo bati nezgode, pa tega, da bi nam, medtem ko gremo na čaj, ukradli smuč? Kdaj bomo v vseh teh pogledih dosegli tuja smučišča, kamor že leta in leta bežijo naši smučarji, ker jim domača pač ne ustreza? Vse kaže, da še dolgo ne. Urejenost smučišč, izgradnja hotelov, obnova žičnic, širitev parkirnih površin, turistična ponudba, vse to prepočasi sledi vse bolj množičnemu obisku smučišč, ki ga niso okrnile niti vrtočlave cene smučarskih vozovnic. Davek temu pa na kajpak plača varnost, ki je po ugotovitvah razpravljalcev na blejskem posvetu, vse slabša.

Petero mrtvih klič po neprevidnosti

Pet smučarjev, ki so se lani smrtno ponesrečili na slovenskih smučiščih, in stotine ranjenih, so vendarle spodbudile odgovorne, da razmislijo o varnejšem smučanju. Zgledno steptane smučarske proge, brezhibna signalizacija, ustrezna smučarska oprema, dobre žičnice so seveda prvi pogoj za varno smučanje, a kljub temu prihaja do nesreč. Krivavec je

denimo prvi po številu nezgod na smučišču, pa vemo, da je kar dvakratni dobitnik »zlate snežinke« kot zglede urejeno smučišče, kjer so dobro poskrbeli tudi za nadzor rediteljev in miličnikov. Krivavec je pač najboljše obiskano smučišče, tja vodijo na športne dneve otroke, prihaja tudi veliko začetnikov, ki si drznejo celo na najzahtevnejše proge. Prece-njevanje smučarskih sposobnosti pa, pravijo, izzove polovico vseh nesreč. Trije mrtvi, 300 lažje in 161 hudo ranjenih med lanskim smučanjem na gorenjskih smučinah, bi bili lahko zadostno opozorilo.

Smučarska kultura še v povojih

Prav bi bilo, ko bi se tudi smučarji zavedali odgovornosti za svoje in življenja drugih, tako kot je to v prometu. Prav bi bilo tudi, ko bi se držali nekakšnega moralnega kodeksa kot, denimo, pohodniki v gorah, ne pa da ravna, kot se jim zljubi. Mnogi iščejo avanture zunaj urejenih smučišč, prireajo neodgovorna tekmovanja, mnogi ne spoštujejo predpisov, in nesreča je tu. Tudi starši, ki pripeljejo otroke na smučanje, se še ne zavedajo njih dovolj, kako pomembna je njihova budnost, saj se na

smučišču ponesreči veliko otrok, večinoma pa so žrtve ravnanja drugih smučarjev. Redarji in miličniki na smučišču sicer kar uspešno brzdajo preveliko radoživost, a množičnemu navalu na smučišča le niso docela kos.

Tudi upravitelji smučišč niso brez greha

Žičnične naprave na večini gorenjskih smučišč (izvzemši odlično opremljeno Kranjsko goro) so iztrošene, vendar jih za silo obnavljajo, tako da imajo vsa smučišča obratovalna dovoljenja. Tudi opremljenost in urejenost smučišč je kar solidna. Očitki pa gredo na rovaš signalizacije, ki je na mnogih smučiščih nepopolna. Kljub jasnim predpisom na smučiščih med obratovanjem večkrat vozijo teptalci, kar prav tako lahko izzove nesrečo. Žal ob tem ugotavljajo, da tudi odgovorni ljudje na smučiščih slabo poznajo predpise, zlasti to velja za reditelje. Večinoma imajo le-ti premalo znanja, pa tudi ugleda ne, zato jih smučarji ne upoštevajo. Sicer je tu še milica, ki je lani prebila na smučišču 8.564 ur, vendar le ob večji gneči, ne pa vsak dan.

O redu na smučišču govori deset let star Zakon o varnosti na javnih smučiščih. Udeleženci blejskega posvetovanja so imeli nanj veliko pripomb, zlasti da je že zastarel in zato neživljenjski.

Širok je splet okoliščin, ki pogojujejo varno smuko. Glede na to, da bo leto 1988 leto varnosti na slovenskih smučiščih, upamo, da jih bodo odgovorni uspešneje obvladali kot lani in druga leta.

Lani se je na slovenskih smučiščih smrtno ponesrečilo pet ljudi, trije na gorenjskih. Ranjenih je bilo 737, od tega 236 hudo. Le na Kravcu, najbolj obiskanem gorenjskem smučišču, se je pri smučanju hudo ranilo 47 ljudi, laže pa 95. Ena smučarka je izgubila življenje. Med ranjenimi je tudi precej otrok, kar 28 tistih, ki še nimajo 14 let.

Za tri smučarje se je lanska sezona na Gorenjskem končala tragično. Vanja Štancar se je smrtno ponesrečila na Kravcu, ko je smučala zunaj urejenega smučišča in ji je zdrsnilo na melišču. Maja Burja je med smuko na Zatrniku trčila v smreko. Grega Koren pa je na Kobli padel s teptalca, ki je skupino mladih smučarjev peljal na vrh smučišča.

Da je smučarska kultura še v povojih, govore tudi prekrški, ki jih na smučišču store objektni ali nevedni smučarji. Z vseh slovenskih smučišč je šlo lani prek 260 predlogov za postopek zoper kršilce reda na smučiščih, z gorenjskih pa 137. Tudi kazniva dejanja niso redkost, čeprav je tatvin smučni in opreme znatno manj kot prejšnja leta.

Razna tekmovanja še dodatno obremenijo že tako prepolna smučišča. Lani je bilo na Gorenjskem kar 277 raznih tekem, od mednarodnih prirediteljev do sindikalnih prvenstev. Slednjih je bilo kar 137. Prireditelji bi morali objavljati, kdaj se te tekme odvijajo, da bi ljudje to vedeli in ne bi prihajali na prenapolnjeno smučišče.

D. Z. Žlebir

Ko vozniki zaman iščejo zimske gume...

Izvoz in varnost

Čeprav se komu zdi, da izvoz in prometna varnost nimata nič skupnega, je resnica vsaj v primeru tovarne Sava in množice voznikov, ki zaman iščejo v trgovinah »zimske obute« za svoja vozila, vendarle nekoliko drugačna: kranjski proizvajalec avtomobilskih (zimskih) gum si kajpak prizadeva, da bi čimveč prodal na tujih trgih za dragocene devize, šepa pa oskrba domačega trga. Izjave, ki smo jih v petek »posneli« v nekaterih prodajalnah, to samo potrjujejo. Franc Perčič, poslovodja prodajalne gum Sava Commerce na Koroški cesti v Kranju: »Zimske gume smo začeli prodajati konec septembra. Na teden jih dobimo povprečno dvesto, vendar jih že v enem ali dveh dnevih prodamo. Najtežje je dobiti gume za stoenko in golfa, za juga trenutno so, za fička pa jih tudi ni. Vsak dan nas kličejo tudi od drugod, celo iz Zagreba in Beograda, vendar jim ne moremo ustreči...« V Petrolo na Laborah so povedali: »Ponudba zimskih gum je skromna. Nekaj jih imamo le za večja vozila — opel, BMW... za juga, fička, katrico in stoenko pa jih ni. Podobno smo zvedeli tudi v drugih trgovinah na Gorenjskem, nekoliko bolj razveseljav odgovor smo slišali le pri zasebniku Jožetu Boltezu na Primskovem v Kranju. »Zimske gume imamo za vse avtomobile, ki jih najpogosteje srečujemo na naših cestah, razen za fička.«

Če v trgovinah za zdaj še lahko mirijo kupce, ki za-men sprašujejo za nekatere vrste zimskih gum, ne vedo, kaj jim bodo odgovarjali, ko bo zapadel prvi sneg. Z gora se nam že smeji, ko pa ga bo narava nasula tudi po cestah in bodo nekatera preslabo obuta vozila obtičala v klancih, zdrknila s ceste, povzročila prometno nezgodo ali kaj podobnega, bomo spet lahko prebirali razna poročila (z ugotovitvami), kako neodgovorni in malomarni so vozniki. Krivdo bomo (neodgovorno) naprtili le udeležencem v prometu, morebiti še Savi in drugim proizvajalcem zimskih gum; drugi, ki so prav tako odgovorni za oskrbo z gumami, pa si bodo tako kot še zmeraj doslej oprali roke. Mar ne?

C. Zaplotnik

S SODIŠČA

Napadel miličnika

Kranj, 30. oktobra — Temeljno sodišče v Kranju je obsodilo 33-letnega Boža Ducanovića, ki je začasno živel na Golniku, na dve leti zapora, ker je miličniku iz oddelka milice Pred-dvor preprečil intervencijo, mu najprej grozil in ga nato še napadel. Sodba še ni pravomočna.

Ducanović je 10. julija letos prišel okrog treh zjutraj vinjen v stanovanje svoje prijateljice na Golniku, spal približno tri ure in se nato s kolesom odpeljal v Gorice, kjer je grozil kranjancu (in njegovi ženi), ker naj bi mu le-ta slabo popravil avtomobil. Čez kratek čas, potem ko je že legel nazaj v posteljo, se je pri njem oglasil miličnik iz oddelka milice Pred-dvor in zahteval pojasnilo zaradi kršitve javnega reda in miru. Ducanović je tedaj vzrotil — miličniku je grozil, pri čemer ni izbiral besed, nato pa ga je še fizično napadel. Obtoženec se je na sodišču zagovarjal, da sicer dopušča možnost, da je krajana iz Goric opsoval, ne more pa se strinjati z izjavo, da bi mu grozil. Ko se je v stanovanju njegove prijateljice pojavil miličnik, je planil iz postelje in tako močno udaril po stikalu, s

katerim je nameraval prižgati luč na hodniku, da se je le-to razbilo; miličnik pa naj bi ga tedaj udaril s pestjo v obraz. Sodišče takšnemu zagovoru ni verjelo, pač pa je upoštevalo izjavo miličnika in tudi druge dokaze, ki so nazorno potrjevali, kdo je koga napadel.

Sodišče je pri kaznovanju Ducanovića upoštevalo, da je bil doslej za nasilniško vedenje in žaljenje ljudi že večkrat kaznovan, nazadnje letos aprila, ko je postala pravomočna sodba, s katero mu je bila zagrožena kazen leto in štiri mesece zapora, če bo prejel kot v štirih letih storil novo kaznivo dejanje. Sodišče je pogojno obsodbo preklicalo, Ducanoviću izreklo kazen dve leti zapora in obvezno zdravljenje alkoholizma. Po naravi je namreč tak, da pod vplivom alkohola reagira precej agresivno.

NESREČE

Traktorist izsilil prednost

Kranj, 30. oktobra — Na cesti Jake Platiše v Kranju se je zgodila prometna nesreča, v kateri je bila hudo ranjena voznica osebnega avtomobila Karmen Z. iz Kranja. Pripeljala je po ulici iz brniške smeri, ko ji je pot zaprl traktorist Marjan Kokalj, star 28 let, z Žerjavke, ki je zavijal levo. Čeprav je zavirala, je voznica trčila v zadnje kolo traktorškega enoosnega priklopnika.

Nenadoma čez cesto

Žirovnica, 31. oktobra — Mati je z otrokom, 6-letnim Edinom D. hodila ob cesti skozi Žirovnico. Nenadoma pa je fantek na drugi strani ceste ugledal očeta in planil k nje-mu. Po cesti je tedaj pripeljal 24-letni voznik osebnega avtomobila Leon Ahačič. Kljub zaviranju je otroka zbil, da je obležal na cesti hudo ranjen.

Med vzvratno vožnjo podrl pešakinjo

Zasip, 31. oktobra — 28-letni Janez Režek je tega dne svoj avto parkirali ob pokopališču. Ker ga ni mogel obrniti, je peljal vzvratno. Pri tem je spre-

Tujec izsilil prednost

Brnik, 30. oktobra — V ljubljanskem Kliničnem centru zdravijo 33-letno Nado Preša, 38-letnega Franca Prešo in 28-letnega Viktorja Koritnika, vse iz Cerklj, ki so se ponesrečili blizu Brnika. Voznica fička, Nada Preša, je peljala po regionalni cesti mimo brniškega letališča, ko je z odcepa avtoceste nenadoma pripeljal avto italijanske registracije z voznikom Francescom Evangelisto in ji izsilil prednost. Avtomobila sta trčila in trojica v fičku je bila hudo ranjena.

Zabodel ga je v prsi

Kranj, 29. oktobra — Ob koncu dopoldanske izmene sta se na parkirišču pred Tekstilindusom sporekla Čazim Jadadič, star 27 let, in 36-letni Milutin K. Jadadič je sodelavca udaril v obraz, ta pa je potegnul nož in ga zabodel v prsi. Jadadič je zaradi hude rane takoj umrl, Milutin K. pa se je šel sam prijaviti na postajo milice.

D. Ž.

Uspešna vzgoja požarne varnosti

Znam gasiti!

Kranj, 29. oktobra — Vzgoja požarne varnosti si je prebila pot tudi v obvezen šolski program, saj imajo osmošolci zdaj namesto obrambne protipožarne vzgoje. Vendar je težišče tovrstnega prosvetljanja še vedno v kroških in v društvih Mladi gasilec, ki delajo kot interesne dejavnosti.

»Na Gorenjskem ta dejavnost med mladimi ni tako razvita, kot, denimo, na Štajerskem« pravi Zdenka Frelih, ki pri Občinski gasilski zvezi v

Kranju vodi komisijo za delo s pionirji in mladino. »A kot kaže se pri nas šole bojijo dodatnih interesnih dejavnosti. Protipožarna vzgoja pa je sila koristna. Že najmlajše (otroke od 1. do 4. razreda) učimo osnov gorenja, seznanjamo jih z najpreprostejšo gasilsko opremo, pa s požarnimi nevarnostmi doma, v šoli, v kurilnici, na kmetiji... Po časopisih spremljamo požare, ki jih zanetijo otroci. V šoli pregledujemo osnovno gasilsko opremo, učimo jih delati z vedrovko in gasilskimi aparati na prah. Tekmujejo tudi v teoretičnih znanjih (pravkar je za nami občinski kviz). Skratka, otroci skozi igro in manj zahtevno vzgojo

spoznavajo gasilstvo.« Med najbolj dejavnimi mladimi gasilci v občini Kranj so otroci iz Žabnice in Kokrice, slednji so te dni priredili pravi občni zbor. Tudi njih smo vprašali, kaj jim pomeni gasilstvo.

Urška Kolar s Kokrice: »Doma sem v gasilskem domu, očka je gasilec in mentor našega krožka, zato je normalno, da sem tudi jaz gasilka. Znam že ravnati z gasilnim aparatom in vedrovko. Nedavno sem tekmovala v Sežani.«

Primož Ložar s Kokrice: »Od 1. razreda sem že gasi-

lec. Tekmoval sem že na kvizu, na prvenstvu v Sežani pa z risbo na temo gasilstva. Tudi sestra dvojčica je v društvu, navdušil pa sem jo jaz.«

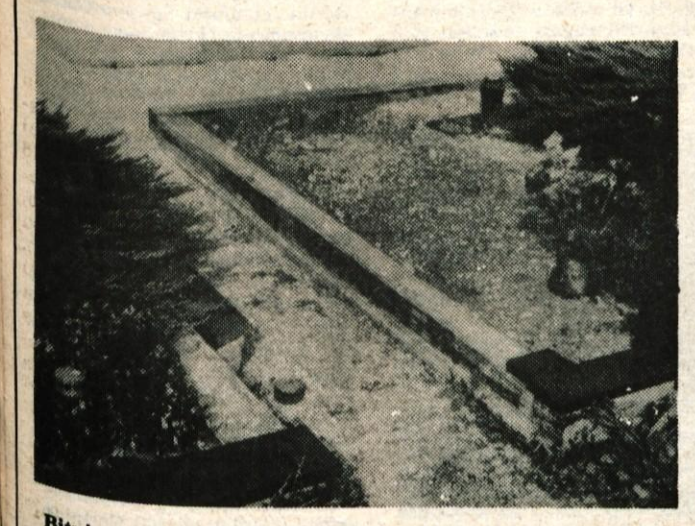

Primož Sifrer iz Žabnice: »Tretješolec sem, gasilec že od prvega razreda. Pred našo hišo je gasilski bazen in nekoč sem opazoval gasilsko vajo. Tako sem se ogrel za gasilstvo. Pred kratkim smo imeli v šoli gasilski dan. Tam sem pokazal, kako je treba gasiti nafto, če se vžge. Tudi na kvizu sem tekmoval.«

Spela Frelih iz Žabnice: »Moja starša sta gasilca, pa sem še jaz. Večkrat sem že tekmovala, nazadnje na kvizu. Vendar se mi zdi bolj zanimivo gasiti.«

D. Z. Žlebir

Bitnje, 1. novembra — Ko so pred prazniki urejali grobove na bitenjskem pokopališču, so Kraljevi, Kalanovi, Komerdajevi, Rozmanovi in Sušnikovi na svojih ugledali razdejane. Neznane je ponoči izkopal granitne robnike in jih z avtom odpeljal. Groba ležita tik ob pokopališkem zidu, zato je bilo storilcu, ki mu ni prav nič do pietete umrlih, delo nekoliko lažje. Neznanca še vedno iščejo. — Foto: F. Perdan

SK Bled

Vse moči za vzgojo mladih

Bled, 30. oktobra — Ni več daleč do začetka nove smučarske sezone. Tako je tudi v alpski sekciji smučarskega kluba Bled. Le-ta združuje tudi smučarske skakalce in smučarske tekače. Predsednik alpske sekcije je Ciril Kraigher, zaposlen v LIP Bled.

načrtih in vzgoji domačih smučarjev in smučark je govoril predsednik alpske sekcije Ciril Kraigher.

Smučarski športi, alpski smučarji, smučarski tekači in smučarski skakalci imajo na Bledu že tradicijo. Že pred drugo svetovno vojno so bili v ospredju smučarski skakalci. In tudi po drugi svetovni vojni niso odnehali. Nadaljevali so z bogato paleto spretnih, ki so ponesli ime Bleda in Jugoslavije v svet. Pred dobrimi petnajstimi leti so v ospredje prišli tekmovalci in tekmovalke v alpskih disciplinah. Novi rod se je koval. S trdim delom so nadaljevali in vsako sezono se pojavljajo vse bolj in bolj v ospredju. O načrtih in vzgoji domačih smučarjev in smučark je govoril predsednik alpske sekcije Ciril Kraigher.

»Le tri tedne po zaključku sezone imajo naši smučarji in smučarke počitek. Maja se delo nadaljuje za prihodnjo sezono in uspehe, ki jih naši tekmovalci in tekmovalke dosegajo. Naš načrt za to sezono je tak, da vzgojimo čimveč smučarjev in smučark. Prav zato je delo s cicibani izredno pomembno. Vsi se zavedamo, da je načrtno delo od cicibanov naprej pot do dobrih tekmovalcev. Še sedaj se kažejo prvi sadovi takega dela. Imamo dobre cicibane. To so Rok Ferjan, Anže Manfreda, Grega Vovk in Matjaž Metaj. Maja smo začeli s prvimi kondicijskimi pripravami. Vseh petdeset naših smučarjev in smučark je splošno telesno pripravljeno nabiralo v naših petih jakostnih selekcijah petkrat tedensko. Imeli smo tudi skupne priprave v Fažani. S takim delom so nato nadaljevali in sedaj so najboljši na snežnem treningu na Flataku v Avstriji. To je A jakostna skupina. Glavni trener naših je poklicni trener Mojmir Faganel. V pomoč so mu Niko Rakovec, Ludvik Berc, Andrej Ponikvar, Andrej Potočnik, Stane Mulej in še vrsta naših najboljših vadiateljev smučanja. Po testiranju, ki so bili opravljeni, je rezultat tak, da so vsi naši tekmovalci in tekmovalke dobro pripravljene za letošnjo sezono. Dosegli naj bi čimboljše domače in mednarodne uvrstitve. To je tudi naš glavni cilj.

Imamo štiri reprezentance. V mladinski A skupini je Grega Kraigher, v B Erika Kobolica, v pionirski A selekciji je Aleš Piber, med pionirkami A selekcije je Špela Pretnar. Skupaj z Radovljicani, Bohinjci bomo organizatorji državnega prvenstva za mladince in mladinke. Zavzeto se dela tudi za slovensko žensko turnejo za evropski pokal. Pri tem moram povedati, da nam gre izredno na roko Zavod za razvoj turizma, ki ima na Zatrniku dobra smučišča. Pri tem nam pomagajo tudi delavci žičnice na Zatrniku. Prav zato so treningi in tekmovanja na Zatrniku dobri. Upamo, da nam bodo še vedno stali ob strani.

D. Humer

Štirje supermaratonci tekli na Sardiniji

Kranjčani pokazali zobe

Kranj, 2. novembra — Jugoslovanska telesnokulturna organizacija malo pomaga našim supermaratoncem. ZTKO in TKS v Jugoslaviji imajo do teh tekačev mačehovski odnos. Toda maratonce so vztrajni in dosegajo zavidljive mednarodne uspehe.

Pred dobrim tednom dni je bil na Sardiniji močan mednarodni super maraton. Od juga do severa Sardinije je teklo trideset supermaratoncev iz Evrope. Med njimi so bili tudi štirje Kranjčani: Dušan Mrav, Milan Klemenčič, Franci Kavčič in Pavle Močnik. Vsa četverica je bila med petnajstimi, ki so prišli na cilj. Reči je treba, da so se spet imenitno izkazali. Dušan Mravljec, ki je lani zmagal, je bil letos drugi, Franci Kavčič je ponovil lanski uspeh in bil tudi na tem teku tretji, Milan Klemenčič je bil šesti, Pavle Močnik pa deseti. Zadnja dva sta na tem super maratonu (254 kilometrov) tekla prvič. V ekipnem delu so bili Kranjčani daleč v ospredju, saj so v tej razvrstitvi bili prvi.

Zmagal je Čeh Milan Furin, ki je za tek 254 kilometrov potreboval 23:59, Dušan je bil drugi s časom 24:44 Franci tretji. Njegov čas je bil dve minuti slabši od Mravljeta, Milan pa je za ta super maraton potreboval 27:35.

●Pavle Močnik: »Sam sem bil deseti in to progo sem pretekel v 29 urah in dvainpetdesetih minutah. Start je bil ob 10. uri dopoldne v glavnem mestu Cagliari in cilj v Sassari. Prvi del tega super maratona je bil ravninski, drugi del je bil še težji, saj smo tekli iz klanca v klanec in višinska razlika se je dvignila do 450 metrov. Zadnji del pa je bil najtežji, saj je bilo treba pred ciljem v Sassari preteči dolg hud vzpon. Temperatura je bila 27 stopinj celzija, ni popustila vse do poznih večernih ur. V teh poznih večernih in jutranjih urah teka se je močno ohladilo in morali smo se obleči v trenirke, da nismo kljub teku omagali zaradi podhladitve. Drugače je bil ta super maraton izredno dobro organiziran. Ni bilo težav s hrano, ne z osvežujočimi napitki. Vsak maratonec ima namreč svoje vozilo z ljudmi, ki skrbijo za vse. V kombiju je tudi sodnik. Če omagaš, te naložijo v avto in te pripeljejo na cilj. Meni se to ni zgodilo, spremstvo ti pomeni splošno oporo. Ne samo za hrano in napitke. Dajejo ti spodbudo, da pretečeš vso progo. Sam sem imel težave z nogami. Po dveh urah teka so mi odpovedale in kot kaže sem imel slab dan. Toda vzdržal sem in iskreno povedano, zadovoljen sem, da sem pritekel na cilj. Hvala vsem, ki so mi omogočili, da sem lahko tekkel na Sardiniji. Na koncu sem si dejal: Nasvidenje prihodnje leto.«

D. Humer

Iskraši vabijo na planinski izlet

Kranj, 29. oktobra — Planinska sekcija Iskra in Planinsko društvo Kranj organizirata v nedeljo, 8. novembra, izlet s Črničva na Menino planino. Avtobus bo ob pol sedmih jutraj odpeljal iz pred hotela Creina v Kranju. Izletniki se bodo peljali do sedla Črničev (902 metra), od koder bodo krenili do Menine planine in naprej do Gornjega grada, kjer jih bo spet čakal avtobus. Hoje bo za približno 6 ur. Obutev naj bo dobra, priporočljiva pa je tudi uporaba smučarskih palic. Izlet bosta vodila Jože Jošt in Peter Globočnik. Cena prevoza je 2000 dinarjev, prijave pa sprejemajo v pisarni PD Kranj. (J. K.)

Kranjski šport in nov obračunski zakon

Korak k nazadovanju

Kranj, 29. oktobra — »Telesna kultura je z novim obračunskim zakonom postavljena na stranski tir, financirala se bo iz ostanka dohodka, kar pomeni manj sredstev. Za kranjsko občino, ki ima izjemno razvit šport, je to nevarno, pravita predsednik skupščine telesnokulturne skupnosti Slavko Brinovec in Borut Farčnik, strokovni delavec za vrhunski in tekmovalni šport na Zvezi telesnokulturnih organizacij občine Kranj.

Za pogovor smo nameravali prositi tudi Braneta Polaka, vodjo delovne skupnosti in sekretarja ZTKO Kranj, ki pa je bil zaradi bolezni odsoten.

»Za telesno kulturo bo leta 1988 precej manj sredstev, kot jih je letos. Največ omejevanja pričakujemo pri zaposlovanju in naložbah. Osnovne dejavnosti ne smemo še bolj krniti. Kljub temu pa smo odločeni, da je zimski plavalni bazen za Kranj in širše tako pomemben, da ga prihodnje leto moramo začeti graditi. Ker se bo telesna kultura v prihodnje financirala od ostanka dohodka, bo zelo pomembno, kako bodo delovne organizacije ta dohodek prikazovale. Če tega ne bo, bo morala telesna kultura spet iskati zunajsysteme vire financiranja, tega pa verjetno nihče ne želi. Skušali smo tudi zaposliti tri poklicne strokovne delavce za nogomet, namizni tenis in smučarske teke, vendar je to sedaj zaradi manj sredstev vprašljivo. To bo za te športne panoge škoda. Vrzeli nameravamo nadomestiti s honorarnimi delavci, vendar njihova strokovnost ni ved-

no na ravni poklicnih delavcev. Pri najemninah za športne naprave ne sme biti večjih problemov, ker jih je večina v upravljanju ZTKO in so zato najemnine minimalne, ali pa celo za-

našega življenja. Financirani bomo iz ostanka dohodka, vse ostalo pa iz bruto osebnih dohodkov, kar je zanesljivejši vir.«

stonj,« je dejal o pričakovanih slabih časih za telesno kulturo Borut Farčnik.

»Nesprejemljivo je, da se kultura in telesna kultura po novem jemljeta kot nekaj postranskega, kot dejavnost, ki nista del

meni Slavko Brinovec, predsednik skupščine kranjske telesnokulturne skupnosti. »Sprožili bo-

mo ustavni spor. V Kranju še posebej trepetamo za usodo športa in telesne kulture zaradi tega, ker imamo oboje zelo razvito (tekmovalni in vrhunski šport, rekreacijo in šolski šport). Vse te dejavnosti so v občini dobro utečene. Za okolja, kjer je malo zaposlenih, je predvidena solidarnost republike. Nekaj takšnega že sedaj združujemo za tako imenovane skupne programe. Kranj v ta namen sedaj oddaja okrog 60 milijonov dinarjev. Ker pa bi morali v Sloveniji tudi v prihodnjem letu zagotoviti normalno telesno vadbo predšolskim otrokom, osnovnošolcem in srednješolcem, kar pomeni v republiki okrog 60 odstotkov vseh mladih, bi Kranj moral na osnovi septembrskih cen prispevati še dodatnih 120 milijonov dinarjev. Mi tej solidarnosti ne nasprotujemo, vendar morajo biti merila z normativni oblikovana realno in pošteno. Prevladati bi moral sedežni princip zbiranja sredstev, kar pomeni, da bi moral denar tja, kjer delavec živi.«

J. Košnjek
Sliki: F. Perdan

Od tekme do tekme

Termopol zmagal v zaostali tekmi — V zaostali tekmi prve sezone rokometne lige med Termopolom iz Škofje Loke in Bakovci so zmagali domačini z 21 : 20. Za Škofjeločane so dali največ zadetkov Primožič 6, Hribnik 4 in Ramovš 4. — J. K.

LTH zmagovalca — Sindikalno prvenstvo Škofje Loke v namiznem tenisu je končano. Že šestič zapored je zmagal LTH I, ki je v finalu premagal Jelovico II s 5 : 4. Tekmovalo je 19 ekip, tekmovalci pa je bilo organizirano v športni dvorani Poden ŠD Kondor z Godešiča. Vrstni red: 1. LTH I, 2. Jelovica II, 3. Jelovica I, 4. LTH II, 5. Upravniki itd. — J. Starman

Zmagovalca Kranj in Vehar — ŠD Kondor z Godešiča je organiziral člansko in veteransko prvenstvo v namiznem tenisu. Med člani je zmagal Pavle Kranjnik pred Markom Bečanom, Domnom Križajem, Igorjem Subicem itd. Med veterani pa je bil najboljši Lojze Vehar pred Ladom Abinom, Janezom Starmanom in Janezom Križajem. — J. Starman

Kranj ekipno tretji — V Bački Palanki je bilo pretekli teden ekipno prvenstvo za pokal Jugoslavije v motokrosu. V kategoriji do 125 ccm sta za Kranj vozila Robi Rendulič iz Dupelj in Davorin Urevc z Bleda. Bila sta odlična tretja, saj je bil Robi drugi, Davorin pa četrti. V Radenci pa je bila zadnja dirka za republiško prvenstvo v motokrosu za kategorijo 125 ccm. Davorin Urevc z Bleda je bil sedmi, Robert Hribar z Golnika, član AMD Tržič, pa osmi. Zaradi dežja so bili tekmovalni pogoji težki. — M. Jenkole

Radovljško šahovsko prvenstvo

Radovljica, 30. oktobra — Šahovsko društvo Murka prireja radovljško prvenstvo v šahu, na katerem imajo pravico igranja člani šahovskih organizacij in vsi drugi ljubitelji šaha, ki prebivajo v radovljški občini. Prvenstvo bo imelo dva dela: kvalifikacije in finale. Kvalifikacije oziroma predtekmovanja bodo potekala novembra. Igralna dneva bosta sredo in petek, finale pa bodo igrali enkrat tedensko decembra in januarja prihodnje leto. Začetek tekmovanja (prijave,

žrebanje in prvo kolo) bo v petek, 6. novembra, ob 17. uri v družbenem centru v Lescah. V finalu bodo lahko neposredno brez kvalifikacij igrali šahisti z naslovom mojstrskega kandidata in več, ki se morajo prijaviti do petka, 13. novembra. Med finalom bodo za vse ostale, če bo dovolj interesa, organizirani kategorijni turnirji.

Pojasnila dajejo pri ŠD Murka ali v petek na žrebanju v družbenem centru v Lescah. J. K.

Zaupanje Kranju

Kranj, 30. oktobra — Čeprav Kranj nima ravno najboljših pogojev za organizacijo zimskih plavalnih tekmovanj, saj ima le skromen in že zdavnaj premajhen zimski bazen, je dobil Kranj tudi to zimo organizacijo nekaterih pomembnih plavalnih tekmovanj.

Že to soboto in nedeljo, 7. in 8. novembra, obakrat ob 16. uri, se bo v zimskem bazenu začel slovenski del plavalnega jgokupa za člane in pionirje. Šestega decembra bo v Kranju VI. tradicionalni Špelin memorial odprtega tipa z memorialnimi disciplinami 1500 metrov kravlj za moške in 800 metrov kravlj za ženske. Marca prihodnje leto pa bo v Kranju slovensko prvenstvo za mlajše pionirje A in pokal za mlajše pionirje B.

J. K.

Slovenci na trofeji Vanoni

Mojstrana, 29. oktobra — V Morbegnu v Italiji je bilo v nedeljo, 25. oktobra tekmovalje štafet v gorskem teku za pokal Vanoni. Tek je posvečen spominu na pobudnika gorskih tekov v Italiji Eziona Vanonija. Na letošnji trofeji je teklo 58 štafet s 168 tekmovalci iz Jugoslavije, Francije, Anglije in Italije. Jugoslavijska sta zastopala dve mojštranski štafeti. Proga je bila dolga 7 kilometrov, imela pa je 300 metrov višinske razlike. Najboljši Jugo-

slovan je bil Franci Teraž na 14. mestu, Ivan Urh je bil 23., Franci pa je med drugim premagal lanskega svetovnega prvaka v gorskih tekih Italijana Alfonsa Vallicella. Ekipno je zmagal Rim. Mojštrana I v postavi Franci Teraž, Ivan Urh in Mirko Teraž je bila osma, Mojštrana II, za katero pa so tekli Rado Pintar, Roman Kejžar in Tone Djuričič, pa je bila devetajsta.

A. Kerštan

Planinski večer v Radovljici

Radovljica, 31. oktobra — Planinsko društvo Radovljica začneja s planinskimi večeri. Prvi bo v petek, 6. novembra, ob 18. uri v osnovni šoli v Radovljici. O smučanju z vrha Mc Kineya, najvišjega vrha Severne Amerike, bo govoril in svojo besedo z dialektom popestril naš znani alpinist Viki Grošelj.

J. K.

Na Jesenicah strelsko tekmovanje

Jesenice, 30. oktobra — Občinska strelska zveza in ZTKO Jesenice prirejata drugo množično tekmovanje v streljanju z zračno puško za prebivalce jeseške občine. Tekmovanje bo v petek, 6. novembra, med 15. in 19. uro ter v soboto, 7. novembra, med 9. in 16. uro na strelskih v Mojstrani in na Javorniku. Kdor bo dosegel 150 in več krogov od 200 možnih, bo sodeloval na finalu, ki bo v soboto, 21. novembra, med 9. in 15. uro na strelšču na Javorniku. Vabljeni vsi, od pionirjev do članov.

J. Rabič

Ligaški izidi

NOGOMET — V enajstem kolu republiške članske nogometne lige je Triglav gostoval v Kopru in doživel visok poraz. Izid: Koper : Triglav 4 : 0 (0:0). V dvanajstem kolu Triglav doma gosti Ljubljano.

ROKOMET — V moški republiški ligi je Termopol iz Škofje Loke gostoval v Prulah in z gostovanjem prišel s porazom. V ženski ligi je Kranj visoko v gosteh premagal Itas v Ribnici, Paloma pa je bila doma boljša od Alplesa.

Izidi — Prule : Termopol 21 : 20 (12:8), Itas : Kranj Duplje 8 : 22 (2:11), Paloma : Alples 19 : 14 (9:8).

Pari prihodnjega kola: Termopol : Slovenj Gradec, Alples : Mlinost, Kranj Duplje : Iskra.

ODBOJKA — V moški in ženski drugi zvezni ligi je Bled v obeh kategorijah igral doma in bil obakrat uspešen. Moška vrsta je premagala Kakanj, ženska pa je bila boljša od Fužinarja. V moški slovenski ligi je Triglav v dvorani na Planini izgubil s Topolščico, ženske pa so dobile prve točke v letošnjem prvenstvu. Premagala so mlado ekipo Palome Branika.

Izidi — moški — Bled : Kakanj 3 : 0, Triglav : Topolščica 0 : 3, žen-

ske — Bled : Fužinar 3 : 1, Triglav : Paloma Branik 3 : 2.

Pari prihodnjega kola — moški — Željeznikar : Bled, Brezovica : Triglav, ženske — Gradačac : Bled, Partizan Črnuče : Triglav.

KOŠARKA — V drugi zvezni ženski košarkarski ligi se je Sava Commerce iz gostovanja v Mariboru domov vrnila praznih rok. Premagale so jo košarkarice Marles. V ženski republiški ligi je v Gorenjskem derbiju Odeja doma dobila z Jeseničankami, Metka iz Celja pa je bila za odtenek boljša od žirovskega Kladivarja. V moški republiški ligi je Triglav doma gostil Helios iz Domžal. Toda Triglavani niso imeli preveč sreče, saj so to srečanje izgubili.

Izidi — Marles : Sava Commerce 90 : 66 (53:37), Odeja : Jesenice 77 : 72 (40:36), Kladivar : Metka 82 : 82 (34:35), Triglav : Helios 76 : 82 (42:49).

Pari prihodnjega kola — Sava Commerce : Kors Rogaska, Jesenice : Cimos, Cerknica : Kladivar, Slovan : Odeja, Maribor : Triglav. HOKEJ NA LEDU — V tem kolu je Kranjska gora Gorenjka v prvi zvezni hokejski ligi na Jesenicah brez težav premagala Bosno iz Sarajeva, Jeseničani pa so bili v Celju boljši od Cinkarne.

Izidi: Kranjska gora Gorenjka : Bosna 5 : 2 (3:0, 1:0, 1:3), Cinkarna : Jesenice 3 : 8 (1:3, 2:2, 0:3), Kompas Olimpija : Crvena zvezda 14 : 1 (6:1, 4:0, 4:0), Makoteks : Medveščak Goran 0:6, 0:6, 0:2), Partizan : Vojvodina 7 : 2 (1:1, 5:0, 1:1).

V sredo ob 18. uri Kranjska gora Gorenjka na Jesenicah gosti Cinkarno, Jeseničani pa gostujejo v Beogradu pri Crveni zvezdi. D. H.

Slovo od Francija Hvastija — »Sem v težkem položaju. Grem za trenerja v Avstrijo, a to prirčno slovo na Orehku je še težje.« je dejal ob slovesu zvezni kolesarski trener in trener KK Save Franci Hvasti. »V uteho mi je, če bom v novi funkciji uspel in se po dveh, treh letih spet vrnil v matični klub. Odločitev je bila tudi v tem, da bom sam dobil še večje strokovno kolesarsko znanje.« Na sliki Franci Hvasti in predsednik KK Sava Anton Veselič. (D. H.) — Foto: G. Sinik

Gorenjski glas, 16. oktober, 1987

Prazniki in praznovanja

Če se je oni dan v Ljubljani zbralo toliko pametnih mož, ki so skoraj štiri ure razpravljali o praznovanju božiča – Božiča, to je mora biti pomembno. Sicer pa tudi je, saj ga tako ali tako praznuje velika večina Slovencev. To povedo številke in da smo narod, ki veliko da še zlasti na razna praznovanja, predvsem cerkvena, je tu splošno znano. Da je to tudi splošno vprašanje (kulturno, civilizacijsko, etično, pa tudi hkrati politično in še zgodovinsko), so nam dokazala glavna sredstva obveščanja. Delo je temu odprlo celo prvo stran. Poleg poslušanja in gledanja na televiziji, sem – smo namreč prebrali tudi časopisna poročila. Lepo.

Toda – ali bom »seksaš«, če naslednje besede ne bodo posvečene le božiču – Božiču, temveč še kakemu drugemu prazniku, kajti praznovati je zelo prijetno. Ne le bo božiča – Božiča, ki je – navajam nekaj objavljenih misli – »s svojo večplastno vsebino lahko vzbudi strpnosti in spoštovanja do drugače mislečih«, ki je praznik, v »katerem se lahko najdejo vsi ljudje v Sloveniji in si potemtakem zaslužijo status javnega in skupnega praznika brez državnih lastnosti«. Pri tem »ne kajti« Cili socializma ne more biti nasilno izenačevanje kulturnih itd. razlik med ljudmi, ampak v dopuščanju njihove različnosti. Vsakdo naj drugemu pusti biti, kar je, usakdo naj praznuje božič tako, kot si želi... Tako je prav in taka je stvarnost!

To so utemeljene in tehtne misli vse do kar ganljivih ugotovitev, da »božič lahko postane vezno tkivo med ljudmi – kot praznik miru, družine in humanizma itd...«

Predsednik Jože Smole, kot breme, pa je dejal, da »že po svoji funkciji dolžan ljudem, ki božič praznujejo, na določen način voščiti in jim izreči spoštovanje. Ljubljanski nadškof – če želi – ima uvo pravico, da se prek radia, televizije in tiska obrne na vernike s svojo božično poslanico.«

Vsekakor je to velik napredek v smislu in k cilju spoštovanja različnih mislečih, a tu se mi vsiljujejo neke misli, ki sem jih pogrešil pri različnih razpravljalcih. Dvakrat sem pregledal vse, kar je o tej zadevi pisalo, a nisem našel. Na kaj mislim?

Mislil na to, da je bila nekoč OF, ki nikoli ni delala razlik med verojucimi in neverjojucimi. Če bi delala tako, ne bi bila to vseljudska, protifašistična organizacija, v kateri so bili vključeni vsi ljudje – ne glede na svetovni nazor – vneti »za mir in dobro voljo«. To naj bi bila in je SZDL. In zdaj: ali naj vse bolj ljudsko – versko praznovanje božiča pomeni tudi približevanje Cerkev SZDL? Če je tako, je zelo prav. Ob tem pa bi rad zapisal, da ima Cerkev zdaj verjetno že več cerkva, kot je osemlet, da ima svoje časopise in revije, kar predvsem berejo in cerkvenim pravilom prisostvujejo verni ljudje. Prav gotovo duhovščine prek teh svojih medijev vernikom voščijo ne le ob praznovanju Božiča, temveč tudi k drugim praznikom. To torej ne zadostuje? Mar kdo komu brani pri nas opravljati verske obrede? V zadnjih letih kaj takega ni bilo slišati – kar je povsem prav!

Rekel sem, da imamo še druge praznike. Veliko cerkvenih, celo vrsto državnih in družbenih. Med velike cerkvene štejemo tudi velikonočno, ko gre za Vstajenje, ki je lahko alegorija še za kaj drugega, za državne pa ob vseh drugih praznikih predvsem 29. novembra – Dan republike! Tudi tu gre za neko veliko, družbeno in še posebej človeško rojstvo, saj smo bili od naci – fašizma obsojeni na uničenje! In to sem (smo) zamenjal pričakoval, da se bo kdo izmed naših razmišljajočih in vodilnih mož spomnil, da bi ob tej priložnosti (čeprav je bil na dnevnem redu le božič – Božič) uprshal in predlagal, če bi tudi v cerkvah in v verskem tisku upeljali v nasprotni smeri kaka ustrezna voščila? Saj je Jugoslavija in Slovenija vendar last vseh

(tu bi se dalo veliko reči – vem), pri čemer religioznost in različne vere nimajo nobenega pravega zaviralnega smisla. Tu ne gre le za verojucе, temveč za verojucе in neverjojucе Slovence in Jugoslovane. Pa imamo še Dan OF – 27. april, pa 1. maj in še kaj, ko praznujemo vsi, ali natančneje imamo dela proste dneve vsi! Kako lepi koraki zblizevanja, korakov k sožitju, sodelovanju in medsebojnemu spoštovanju bi bile kake prijazne, čeprav čisto kratke čestitke ob teh naših, skupnih praznikih in seveda različnih čustvovanjih? Ko je šlo za narodni obost, nismo poznali verskih, nazorskih razlik, ker smo bili »vsi na isti ladiji«, vsi ogroženi od istega sovražnika – kakor tudi zdaj, v teh že dolgoletnih težavah, zato je tisto (v Dnevniku) »iz zgodovinskega spomina, da so med vojno (tudi) borci NOB praznovali božič in poleg partizanskih pesmi prepevali tudi Sveto noč« čisto odveč, kajti belogardisti in domobranci so poleg svojih pesmi tudi prepevali Sveto noč! Vendar zato miru ni bilo, ne bratovske ljubezni! Sicer pa tedaj drugih praznikov še ni bilo – in da ponovim: saj je bila večina borcev vendar vernih! Le okoliščine jim niso dovoljevale opravljati verskih obredov – ki pa so jih belogardisti in domobranci! Tedaj je Sveto noč... vsaki strani pomenila nekaj drugega. Zdaj je priložnost, da pomeni vsem isto!

Pojdimo si nasproti! Res brez tistega, kdo bo koga! Časi so prenesni.

Za konec pa tole.

Popolnoma jasno je, da pravega praznovanja ni, če je dan deloven. Zato se je treba odločiti: naj bo pravi praznik ali pa dejansko delovni dan. Kajti predlogi delovnih organizacij in n.p.r. šolam ter vrtcem, naj bodo »prožni pri oblikovanju pouka na božični dan in strpni do opravičil otrok, ki jih tega dne ne bo v šolo«, bodo vnesli nered in če malo tvegamo z napovedjo, tudi spore, majhne in večje »špekulacije« in verjetno – kar bi bilo najhujše – tudi svojevrstno in različno preteževanje in etiketiranje, da se izrazim »odobno«. Tega pa je že tako preveč, kajti otroška duša je dovzetna za vse vplive: dobre in slabe! To pa bi bilo čisto nekaj nasprotnega od tistega, kar naj bi korak za korakom dosegli s praznovanjem božiča – Božiča!

Ivan Jan

Gorenjski glas, 6. oktobra 1987

Praščiči ne smejo v oddaljeni Rovt

Med tistimi, ki jih je novinarica Darinka Sedej omenila v svojem članku o namerah Romana Klina v Jesenic (ne iz Plavškemu Rovtu), smo bili tudi sosedje, češ da »ne maramo Romanove kmetije«. Prav je, da se bralci seznajajo tudi z drugo platjo, tako da bodo lažje razumeli tudi pisanje 6.10.1987 o njegovi kmetiji.

Sosedje nismo nasprotovali gradnji hleva za govedorejo. Sosedje smo bili tisti, ki smo mu celo pomagali pri zidavi tega hleva, posojali orodje in druga, saj je zatrdil, da bo redil govede. Toda, ko je bil hlev sezidan, je takoj začel rehati okoli 100 praščičev, katere je hranil s pomijami, ki jih je vozil z Jesenic. Sosedje smo se torej oglasili takrat, ko smo sprevideali, da je bila lastniku reja govede le preteza za pridobitev urbanističnega potrdila za gradnjo hleva. Zaradi razburjenja in naših protestov zaradi neznoznega smrdu, ropota ponoči (ker jih ni redno krmili), izliva gnojnice na cesto in sosedove njive so res prihajale inspekcije v hlev. Lastnik je uvidel, da ne more brez lokacijskega in gradbenega dovoljenja rediti praščičev, zato je zanj zaprosil letos spomladi, vendar jih ni dobil zaradi tega, ker je hlev v strnjemem naselju. Sosedje ne verjamejo v njegovo tehnologijo brez smrdu in ropota vzrediti najmanj 600 svinj, saj je sam s svojo dejavnostjo povzročal v preteklih dveh letih še dodaten smrad, ko je vozil nefermentirano gnojnico v sončnem vremenu nazaj na travnik in jo pustil razkrajati, tako da so se poleg nas

sedor zgražali tudi obiskovalci narcisnih poljan, še zlasti ob 1. maju. Lastnik vseh teh težav ni okušan, saj ne živi v vasi, ampak prihaja občasno le na ogled hleva in se odpelje spet nazaj na Jesenice, kjer stalno živi in se ukvarja z gostinstvom. Z rejo praščičev se je delno ukvarjal njegov oče, v glavnem pa najeta delovna sila.

V članku je navedeno, da je Plavški Rovt majhna vas, da leč in visoko. Dejstvo je, da so v Plavškem Rovtu ene najlepših narcisnih poljan, ki jih obiskujejo ljudje od blizu in daleč in da je še posebno staro kmečko naselje potrebno očistiti ekološko čisto. Nekaj kmetov v vasi dobro živi od reje goved in drugih, kar ustvarijo s pridnimi rokami na svoji zemlji.

Lastnik praščič je farma pa verjetno namerava voziti kot prej pomije z Jesenic, saj že doslej na svoji zemlji za rejo praščičev ni pridelal nič. Zato je bolje, da farma postavi na tako lokacijo, ki ne bo motila nikogar, da ne bo vložil sredstev, čeprav so družbeno, nesmotno.

Mimo hleva poteka planinska transverzala, v sosedov hiši sta žig in knjiga ter spominjska plošča padlim kurirjem. Le – to večkrat obiščejo otroci iz bližnje šole.

Vsi najbližji sosedje smo doma iz Plavškega Rovta in smo zrasli na kmetijah, vajeni živine, torej nismo nobeni »meščani«, ki »naj gremo na Bled, če nam tukaj smrdi« kot nam pravi lastnik.

Roman Klina do danes nima lokacijskega in gradbenega dovoljenja, kljub odločbi o ustavitvi del pa z deli v hlevu uspešno nadaljuje in obstaja bojazen, da bo gradbeno dovoljenje s tem izsilil, češ da gre za kmetijstvo.

Na koncu pa še tole:

Lastnik Roman Klina in njegov oče ne spoštujejo niti najosnovnejših človeških norm. Grožnje s smrtjo sosedom ponavljata tudi letos. V letu 1985 je lastnikov oče podil sosedo z nožem, v l. 1986 pa je napad na sosedov avto dobil epilogo na sodišču. Vse to so dejstva, ki so razvidna iz zapisnikov inšpekcijskih služb, organov milice in sodišča.

Sosedje praščičje farne

Gorenjski glas, 3. oktobra

Hribarjeva hiša v Cerkljah

»Gorenjski glas« je kot zelo bran dnevnik zabredel tudi v onostranstvo. Tu je primerke z dne 22. septembra 1987 prišel v roke meni, l. 1985 preminuli docentki dr. Zlati Hribarjevi, hčeri nekdanjega, tudi že davno preminulega bivšega ljubljanskega župana, poslanika in senatorja, doktorja Ivana Hribarja.

Kakor me sicer veseli, da bo hiša mojega očeta zaščiten kot kulturni spomenik, pa nikakor nisem mogla mimo članka »Zgodovina ne bo izginila«, ne da bi izza groba opozorila na grobe napake, ki bi utegnile zavesti kasnejše zgodovinarje.

Dr. Ivan Hribar je imel po drugi svetovni vojni še dva živca otroka: Milka, preminulega 1972, in Zlatko, po vaših podatkih preminulo 1985. leta.

Milko, poročen z Blanko, roj. Urbančič, je živel v Cerkljah, Zlatica pa v Ljubljani. Od sorodnikov živi v Cerkljah še vedno Igor Kern, gostilničar, vnuk Hribarjeve sestre Teretije.

Hiše v Cerkljah Hribar ni odkupil od sestre Ignacije Borštnik, temveč od njegove nečakinje Marije Šter. V Borštnikov rojstni hiši še vedno živi njen vnuk Danilo Šter.

Kar se stilnega pohištva tiče, bi bilo dobro, če bi se pisec članka pozanimal pri zavodu za spomeniško varstvo.

Po dveh letih odsotnosti mi je že malo v spominu zemeljsko pravo, zato vas prosim, tovariši uredniki, da v skladu z zakonom o tisku objavite tale popravke.

Isk eno vas pozdravlja
dr. Zlatica Hribar
61111 Ljubljana-Vič
Cesta 27. aprila 47
Onostranstvo

Gorenjski glas, 20. oktobra 1987

Krek je bil in ostane vsenarodna osebnost

V glasilu socialistične zveze delovnega ljudstva za Gorenjsko Gorenjski glas z dne 20. oktobra 1987 ste v poročilu o slovesnosti ob 70. obletnici smrti dr. Janeza Evangelista Kreka navedli kopico netočnih podatkov. Zato vsi, ki smo sodelovali pri organizaciji in izvedbi prireditve, zahtevamo, da na prvi strani našega glasila objavite točne podatke o prireditvah in se opravičite za napačno predstavitev kulturnega dogodka v Selcih.

— obletnica Krekove smrti je 8. oktober in ne 3. oktober; — slovesnost je bila le zaključni del prireditve, ki so se v Selcih začele že 9. oktobra z otvoritvijo omenjenih razstav (odprti sta bili vsak dan od 18. oktobra), nadaljevale pa so se s trikratno uprizoritvijo Krekove igre Tri sestre (10., 11. in 17. oktobra);

— celotni program prireditve je zasnoval, organiziral in v glavnem izpeljal odbor za prireditve ob 70. obletnici smrti dr. Janeza Ev. Kreka (v okviru KUD-a Janez Luznar Selca) ob pomoči ljudi dobre volje iz Selci;

— Združena zveza Slovenije in Zveza hranilno-kreditnih služb Slovenije sta se selškega odboru pridružili med pripravi na praznovanje, pa tudi OK SZDL Škofja Loka je kasneje ponudila svojo pomoč; — ZZZ je s slavnostnim govornikom resnično dala priznanje svojemu ustanovitelju, ZH KSS je pokrila znaten del stroškov slovesnosti, OK SZDL Šk. Loka je prav tako krila del stroškov slovesnosti in zasile adaptacije Krekovega doma;

Iskrena hvala vsem, ki so nam na dostojen način pomagali obuditi spomin na našega velikega rojaka.

Odbor za prireditve ob 70. obletnici smrti dr. Janeza Evangelista Kreka
KUD Janez Luznar Selca

Privatna gradnja in odnos do nje

Uvodoma je treba povedati, da ima sestavek samo dobromamni namen obelodaniti dejansko stanje na tem področju. Priznati moramo, da tu vlada največja mera nezaupanja stroki in zakonodajci tega področja. Da je do tega prišlo, pa nismo krivi mi, ampak je odraz stanja časa, v katerem živimo in gradimo. Zadovoljni bomo, če bomo te predhodke obšli in tako prispevali družbi in sebi, zlasti pa k kvaliteti svojih gradenj.

Zelo veliko ljudi ima željo zgraditi lastni dom. Delavci, kmetje in intelektualci gradijo nove hiše in poslopja po naši širni domovini. Veliko je tudi dozidav, nadzidav in raznih adaptacij. Tako hiter razvoj gradnje zagotavljajo tudi posojila v DO, ki tako propagirajo najcenejšo gradnjo za pridobitev stanovanja zaposlenim. Ti objekti oz. graditelji pridobijo vso potrebno tehnično dokumentacijo od lokacije do gradbenega dovoljenja.

Vse projektantske organizacije imajo razvite in sprojektirane tipске projekte, ki so zelo strokovno in estetsko izdelani. Hiše po teh projektih so nekoliko usklajene za naše gorenjsko stavbarstvo, tudi v zgodovinskem smislu. Obdelane so tudi za različne predele krajin, različne lokacije, za nova in obstoječa naselja. Za stara strnjena kmečka naselja so tudi oblikovno prilagojena stari obstoječi arhitekturi. Te dobre projekte hiš pa seveda pred gradnjo spreminjamo sami, tako v funkcionalnem, konstruktivnem in videznem arhitektonskem smislu. Spreminjamo jih tudi po upravljenih materialih, izvedbah, barvi in obrtniških oddelah do detajlov.

Pred pričetkom del in izvajanjem spreminjamo napačno poceni kupljeni projekt in stanje prilagajamo našim potrebam in zahtevam po našem namišljenem programu. Zaradi tega je zakoreninjeno mnenje in običaj, da je načrt le farsa za pridobitev gradbenega dovoljenja, saj bomo izvajali tako nekaj svojega, kar pa se bomo zmenili z zidarji in tesarji med gradnjo. Tako mišljenje je trenutno najceneje, posledice pa se pokažejo, ko se uselimo, in so tudi hude.

Res je, da je postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja predolg, merodajni naj bi ga skrajšali tudi v prid omenjenega.

Dejstvo pa je, da je vsak objekt za sebe tipičen glede na lokacijo, krajino, ambient, teren, strani neba ter dovožno cesto in komunalne naprave, tako da je nujno vsak objekt podrejen tem pogojem, kar vse se obdelava v lokacijski dokumentaciji. Vsak objekt pa je podvržen tudi svojemu projektu, če ne le aplikaciji na lokacijo. Če upoštevamo še močno prisotno dejstvo, da gradnjo izvajamo sami kot laiki nestrokovno in da svoje prispevajo še razni kvazi strokovnjaki, je naš novi dom že popolnoma izmaličen in ne več skladen s projektom. V največ primerih pa nam naše hiše izvajajo razne domače skupine in »stručnjaki« iz južnih krajev, ki naših zasnov in večkrat tudi materialov ne poznajo, kaše, da bi znali brati projekt.

So pa tudi skupine, ki opravčujejo trditve – redke.

Mislím, da je porazno dejstvo, da jim nasledimo in tudi verjamemo. Za drag denar nam spreminjajo in kvartirajo našo slovensko hišo. Le-ti so navadno zaposleni v gradbenih DO, kot kaj ne vemo. Znani in vidni so tudi taki objekti, ki so grajeni pod takimi pogoji, z gospodarji pa navadno sodelujemo, ker gradnja napreduje, izbruhnemo šele po kritiki drugih, ko je dejanje že končano in so izvajalci že odšli.

Boljšje stanje je pri gospodarjih, ki gradijo preko stanovaljskih zadrug, kjer se zahteva nadzorni organ, vendar pa tudi tu prevladuje odnos gospodar – izvajalec. Tudi nadzorni organ je le farsa za podpis izjave, po kateri je opravičen prometnega davka.

Res lepe so hiše na zahodu (Avstrija, Švica, Nemčija, itd.), kjer pa se izvajajo po potrjeni tehnični dokumentaciji, izvajajo pa jih poklicni stavebniki (firme). Načrti se ne spreminjajo, ker so izdelani strokovno, po predhodnem gradbenem programu za določeno gospodarsko in določeno lokacijo: zagotovljena je kvaliteta tudi s strokovnim nadzorom.

Sicer pa pri nas sebi gradimo za svoj denar tak objekt in takega, kot sami mislimo, da je najboljši in da takega rabi. Velika škoda se dela tudi, ker vedno ne gradimo namenske, samo da zavajamo oblast.

So pa tudi ljudje, ki poznajo svoj program, zaupajo projektu in strokovnjakom in imajo zelo lepe hiše, da o lepih hišah naših strokovnjakov in intelektualcev ne govorimo.

Konfekcije na tem področju pa ni, ker so želje in potrebe posameznika različne, kot tudi lokacije.

Najceneje pa je hišo spreminjati na papirju, seveda ob znanem gradbenem programu.

V sestavu sem razjasnil probleme na tem področju, ki nimajo le vzgojni namen, ampak tudi nujno ukrepanje v tem smislu.

Gradbeni tehnik
Rafael Kalan

Bonton v trgovini

Mogoče bo to pismo le zdravilo vodilne ŽIVILA, šefe prodajaln. Sem upokojenka, vendar še vedno pedantna in firbčna. In ker sem še vedno firbčna, obiskujem danes eno, jutri drugo živilsko prodajalno. Zadnjih nekaj let opažam, da so osebe za prodajalnimi pultii in blagajnamii naravnost neokusne, nevljudne – nimajo osnovnih pravil obnašanja v prodajalni. Najlejša slika tega je kranjski Petreček, trgovina kot bi padla bomba, na blagajni pa blagajničarka, ki mimogrede pritiska, vmes pa govori kot bi bila na trgu. Se te trgovke sploh kdaj vprašajo, kakšno prodajalno imajo (ali se vodilni to kdaj vprašajo, ali pa jih brigajo samo dnevi iztržki)?

Pred dnevi sva šli z znanko na novo Planino v novo prodajalno (spet Živila). Pričakovala sem vsaj tu nekaj estetike. Toda razočaranje je bilo veliko. Takoj ob vohodu v prodajalno stoji vitrina z raznimi zadevami (kozarci, denarnice, jedilni pribori), naprej na pultu pri zelenjavi so stali metuljčki za lase, vitlice, noži, etuiji, naprej na hladilniku je stala razstavljena posoda, na drugem hladilniku polno izdelkov suhe robe, pri deklkatesi na obešalniki jutranje halje, bunde, pri zabojih piva zopet obešalniki z vetrovkami, tik pred blagajno pri bombonih pa plastični glavnikii in da je neokus popoln – kondomi na sami blagajni. Še lepše je bilo pa videti in slišati odnos (verjetno je bila poslovođkinja) mlajše osebe v beli halji do prodajalca, ko se je vprčo nas vseh drla na njega.

Mislím, da prav poslovođja ne ureja nepravilnosti v pristotnosti kupcev. Skratka, ta trgovina Živilom ne more biti ravno in ponos. Še sreča, da vanjo in njim podobnim ne zahajajo natančni sosedje Avstrijci. Polna mešanih občutkov sem se naslednjič napotila na Kokrico. Tam so bile vsaj prodajalke približno urejene, tako da sem jim dolgo čakanje in počasno tipkanje odpustila (mogoče so imeli nove blagajničarke). Trgovina je bila kolikor toliko urejena. Ker Kranj ne bi bil Kranj brez Globusa, sem vstopila po dolgem času tudi tu. Opazila sem sicer nekaj sprememb. Drugačna postavitev polic, lepe police (mogoče zato, ker je bil ravno ponedeljek), opazila pa sem tudi zelo lepo založeno, sortirano delikateso, ki me je resnično razveselila. Razveselila me je tudi hitra in strokovna postrežba, ki je danes malo kje. Veste, ko kupci čakamo, dolgačas preganjamo tako, da prodajalke gledamo – opazujemo. Če pa so tako urejene in hitre kot tu, potem čakanje hitro mine. Ne vem, zakaj je trgovina tu lahko urejena, čista, prodajalke estetske! Mogoče vodilni v Živila vlagajo tu svoje najboljše, najspretnejše prodajalke ali pa imajo te prodajalke toliko višjo plačo (kar je tudi prav) kot druge, pa so zato druge tako zanemarjene, nezainteresirane. V to prodajalno tudi hodi največ tujih kupcev in prav je, da odnesejo dober vtis. Ker sem še vedno firbčna, sem šla tudi na Zlato polje (Živila). Ko sem čakala na vrsto na kruh, sem naletela na prijazno prodajalko in nevljudno poslovođkinjo, ki se je drla v skladišču, da se je vse treslo. Sama sem bolj občutljive sorte in počutila sem se, kot da bi se drla name. Tako se s podrejenimi ne dela. In danes, ko gredo prodajalci raje v tovarno za trak kot da prenašajo oblastne postopke. Spominjam se starih klasičnih prodajaln, prijaznih trgovcev, predvsem pa čistih in ličnih nenametanih prodajaln. Trgovci, dobri, hitri, prijazni. Ko smo imeli sestanek KS, sem se pričela, da nisem tako pedantna, kajti pripombe o prodajalnah (Živila) in prodajalcih so letele z vseh strani. Sama pri sebi sem si želela tokrat vsaj enega predstavnika Živil. Želim in upam v imenu nas vseh potrošnikov, da malo očistite vaše prodajalne s trgovkami.

Se nekaj me zanima. Ko sem čakala v neskončni vrsti za delikateso, je nekdo iz vrste vprašal, ali ni nikogar, ki bi ji pomagal, da bi šlo hitreje. Trgovka je pa dobesedno rekla: »Kar po direktorju pojditte na upravo, on pravi, da nas je preveč, da pa morate vi kot stranka biti malo bolj potrpežljivi.«

Zanima me, ali je to res, danes, ko smo vsi (jaz, hvala bogu, ne več) sužnji ure?

Julka Bajželj, Kranj

GORENJSKI GLAS

glas za vas

ELEKTRO GORENJSKA
Delovna skupnost skupnih služb

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:
V SLUŽBI RPI

1. VODENJE PROJEKTIVNEGA BIROJA

Pogoji: dipl. el. inž., 5 let delovnih izkušenj in strokovni izpit po zakonu o graditvi objektov

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: Elektro Gorenjska, Delovna skupnost skupnih služb, Kranj, Cesta JLA 6/III v 8 dneh po objavi.

V TOZD ELEKTRO SAVA KRANJ

2. VODENJE VZDRŽEVALNIH DELAVNIC

Pogoji: višja izobrazba elektrotehnične smeri VI. st. ali srednja izobrazba iste smeri in z delom pridobljena delovna zmožnost ter 3 leta delovnih izkušenj

3. OPRAVLJANJE STIKALNIČARSKIH DEL V HE SAVA KRANJ

Pogoji: srednja izobrazba V. st. elektrotehnične smeri ali poklicna šola za elektrifikacijo energetike in z delom pridobljena delovna zmožnost ter 3 leta delovnih izkušenj.

4. VZDRŽEVANJE IN POPRAVILO ELEKTRO OPREME

Pogoja: električar IV. st. in 3 leta delovnih izkušenj

Delovna razmerja sklenemo za nedoločen čas. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: TOZD Elektro Sava Kranj, n.sub.o., Stara cesta 3, Kranj v 8 dneh po objavi.

OSNOVNA ŠOLA HEROJA BRAČIČA TRŽIČ

Svet osnovne šole razpisuje dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA — RAVNATELJA SOLE

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom predpisanih pogojev, izpolnjevati še naslednje:

- višja ali visoka izobrazba pedagoške smeri
- pet let delovnih izkušenj po opravljenem strokovnem izpitu
- izpolnjevati morajo pogoje, določene v 57. členu družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v občini Tržič ter zakonu o osnovni šoli

Izbrani kandidat bo imenovan na razpisana dela in naloge za 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: Osnovna šola heroja Bračiča, Begunjska cesta 2, Tržič, z oznako »za razpisno komisijo« v 15 dneh od dneva objave. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 8 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

POLIKS ŽIRI n.sub.o.
64226 Žiri, Strojarska ul. 12

Na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja objavljamo naslednja prosta dela in naloge:

1. IZVAJANJE NABAVE

1 delavec

Pogoji: V. stopnja izobrazbe — ekonomski ali čevljarški tehnik, 3 leta delovnih izkušenj in izpit B kategorije

2. VZDRŽEVALEC

1 delavec

Pogoja: IV. stopnja izobrazbe — ključavničar in 3 leta delovnih izkušenj

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Kandidati za objavljena dela in naloge naj pošljejo svoje vloge z dokazili v 8 dneh od dneva objave na naslov: DO Poliks Žiri, TOZD Lahka obutev, komisija za delovna razmerja, Strojarska 12.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izteku roka za objavo.

UPRAVA ZA NOTRANJE ZADEVE V KRANJU

Kranj, Cesta JLA 7

razpisuje javno dražbo — licitacijo za:

- rabljena osnovna sredstva (mize, stoli, omare)
- rabljena okna in vratna krila
- rabljeni avtoplašči za Z 101 in Z 750 ter mopede
- rezervne dele za VW, Z 750 in motorje BMW

Licitacija bo v sredo, 11. novembra, v garaži UNZ Kranj /za stavbo Občine Kranj/ za družbeni in zasebni sektor ob 15. uri. Ogled opreme in ostalega materiala je možen eno uro pred pričetkom licitacije.

Kupnino je treba plačati takoj.

Javna dražba bo opravljena po načelu »videno—kupljeno« in kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali.

ISKRA KIBERNETIKA KRANJ
TOZD TSD
64000 Kranj, Savska loka 4

Objavlja proste kapacitete na področjih:

1. TERMIČNE OBDELAVE

— vse vrste žarjenja, lahko tudi v zaščitni atmosferi do temperature 1000 stopinj C

2. GALVANSKE OBDELAVE

- niklanje in cinkanje
- kromanje
- srebrenje v bobnih

3. STRUŽENJE

- struženje na avtomatih od Ø 1 mm do Ø 12 mm
- struženje na revolver avtomatih od Ø 12 do Ø 40 mm

INFORMACIJE: Iskra Kibernetika, TOZD TSD, Savska loka 4, tel.: 064/24-361 ali 22-221, int. 2433.

LITOSTROJ

**TITOVİ ZAVODI
LITOSTROJ**
Ljubljana, Djakovičeva c. 36

Kadrovsko-spolni sektor objavlja za potrebe TOZD Zunanja storitvena enota prosta dela in naloge:

1. VODJA DELAVSKE RESTAVRACIJE

2. ŽIVILSKI TEHNOLOG

3. KV KUHAR

za delo v počitniških domovih na Soriški planini oziroma Fiesi in v delavski restavraciji

4. KV NATAKAR

5. SOBARICA

6. SNAŽILKA

7. KV INSTALATER

Za opravljanje objavljenih del in nalog morajo kandidati izpolnjevati naslednje pogoje:

pod 1.: visoka strokovna izobrazba gostinske smeri in 4 leta delovnih izkušenj

pod 2.: visoka strokovna izobrazba živilske smeri in 2 leti delovnih izkušenj

pod 3.: KV kuhar in 1 leto delovnih izkušenj

pod 4.: KV natakarkar in 1 leto delovnih izkušenj

pod 5. in 6.: NK delavka, lahko brez delovnih izkušenj

pod 7.: KV vodovodni instalater in 1 leto delovnih izkušenj

Izbrani kandidat pod št. 1. bo razporejen k opravljanju razpisanih del in nalog za 4 leta do ponovne izbire.

Za ostala dela in naloge bodo kandidati sprejeti za nedoločen čas s poskusnim delom 60 oziroma 90 dni.

Pisne prijave pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: ZPS Titovi zavodi Litostroj, kadrovsko-spolni sektor, Ljubljana, Djakovičeva 36.

Prijavljene kandidate bomo obvestili v 8 dneh po opravljeni izbiri.

ALPÉTOUR

**SOZD ALPÉTOUR
TOZD HOTELI ŠKOFJA LOKA**

objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja prosta dela oziroma naloge:

2 NATAKARJEV

v nočnem lokalu

Pogoji: IV. st. gostinske šole — natakarske smeri, 1 leto delovnih izkušenj, znanje enega tujega jezika in dvomesečno poskusno delo.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovski sektor v Škofji Loki, Titov trg 4/b, 8 dni po objavi. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

OBČINSKA KONFERENCA ZSMS JESENICE

razpisuje na podlagi sklepa predsedstva Občinske konference ZSMS Jesenice prosta dela in naloge:

TAJNICA NA OBČINSKI KONFERENCI ZSMS JESENICE za določen čas — nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu

Pogoji: V. stopnja strokovne izobrazbe (upravno-administrativne ali ekonomske smeri), obvladanje strojepisja, komunikativnost in poznavanje problematike v ZSMS in trimesečno poskusno delo.

Zaželeno je, da je oseba mlajša in z delovnimi izkušnjami. Kandidati naj svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Občinska konferenca ZSMS Jesenice, Titova 86.

**ZAVAROVALNA SKUPNOST TRIGLAV
GORENJSKA OBMOČNA SKUPNOST n.sol.o.**
64001 Kranj, Oldhamska 2

Odbor za medsebojna delovna razmerja objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. ORGANIZACIJA IN PROGRAMIRANJE AVTOMATSKE OBDELAVE PODATKOV ponovna objava

2. IZVAJANJE OBDELAV NA RAČUNALNIKU, ZBIRANJE IN KONTROLA KNJIGOVODSKIH LISTIN IN OPRAVLJANJE ANALITSKIH KNJIGOVODSKIH EVIDENC NA PEJESENICE

3. SKLEPANJE PREMOŽENJSKIH ZAVAROVANJ IN KASIRANJE PREMIJ V ZASTOPU: — ŠENČUR

Delovno razmerje bo sklenjeno s polnim delovnim časom za nedoločen čas s poskusnim delom do 90 dni pod 1., pod 2. in 3. pa do 60 dni.

Za opravljanje navedenih del in nalog mora delavec poleg splošnih pogojev, izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

pod 1.: končana visoka ali višja izobrazba organizacijsko-računalniške smeri, pasivno znanje angleškega jezika, 3 leta ustreznih delovnih izkušenj in poznavanje računalniškega jezika Cobol

pod 2.: srednja strokovna izobrazba računalniške oziroma ekonomske smeri in 1 leto ustreznih delovnih izkušenj

pod 3.: končana srednja ali najmanj poklicna šola (V. ali IV. stopnja) katerekoli smeri, 1 leto delovnih izkušenj, starost najmanj 18 let in da ima (moški) odslužen vojaški rok, veselje do terenskega dela in dela z ljudmi, stanovanje v zastopu oziroma njegovi neposredni bližini

Kandidati za opravljanje navedenih prostih del in nalog naj lastnoročno napisane prošnje pošljejo na naslov: Zavarovalna skupnost Triglav, Gorenjska območna skupnost Kranj, Oldhamska c. 2, Kranj, sektor za samoupravno organiziranost in kadre.

K prošnji je treba priložiti zadnje šolsko spričevalo, kratek življenjepis z navedbo dosedanje zaposlitve in druga dokazila, ki so potrebna za ugotavljanje izpolnjevanja posebnih pogojev.

Rok za oddajo prošenj poteče 8. dan po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni po izteku objavnega roka.

**SOZD PETROL
DO GOSTINSTVO LJUBLJANA**

TOZD Hotel Špik Gozd Martuljek objavlja prosta dela in naloge:

1. VODJA HOTELA

Pogoji: visoka šola ekonomske ali komercialne smeri, oziroma višja šola ekonomske ali hotelirske smeri, 5 let delovnih izkušenj in aktivno znanje dveh tujih jezikov

2. VODJA PRODAJE

Pogoji: višja šola ekonomske, komercialne ali hotelske smeri oziroma gostinski tehnik, tri leta delovnih izkušenj in aktivno znanje dveh tujih jezikov

3. REFERENT ZA SPLOŠNE ZADEVE SLO IN SAMOUPRAVLJANJE

Pogoji: višja šola upravne ali pravne smeri oziroma srednja šola administrativne ali upravne smeri in dve do pet let delovnih izkušenj

4. VODJA PREHRANE

Pogoji: višja ekonomska ali hotelirska šola oziroma gostinski tehnik — smer kuhar, tri leta delovnih izkušenj in pasivno znanje tujih jezikov

5. VODJA STREŽBE

Pogoji: višja šola gostinske ali hotelirske smeri oziroma gostinski tehnik — smer natakarkar, tri leta delovnih izkušenj in aktivno znanje dveh tujih jezikov

6. SKLADIŠČNIK

Pogoja: poklicna šola živilske stroke in eno leto delovnih izkušenj

7. VEČ KUHAJEV

Pogoj: poklicna gostinska šola

8. VEČ NATAKARJEV

Pogoji: poklicna gostinska šola, aktivno znanje enega tujega jezika in pasivno znanje dveh tujih jezikov

Delovno razmerje za vsa razpisana dela sklenemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: Petrol, DO Gostinstvo, TOZD Hotel Špik Gozd Martuljek, kadrovska služba. Rok prijave do zasedbe delovnih mest.

**Trgovska delovna organizacija
MURKA LESCE, n.sol.o.**
64248 Lesce, Alpska cesta 62

Na osnovi sklepa delavskega sveta DO razpisuje razpisna komisija prosta dela in naloge:

DIREKTORJA DO

Za opravljanje razpisanih del in nalog morajo kandidati izpolnjevati naslednje pogoje:

- visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske, pravne, upravne ali organizacijske smeri
- 5 let delovnih izkušenj pri delih s posebnimi pooblastili in odgovornostmi
- organizacijske sposobnosti

Delavec bo imenovan za 4 leta.

Pisne prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi v splošni sektor DO na naslov: DO Murka, Lesce, Alpska c. 62.

ELMONT BLEĐ, p.o.
Bled, Spodnje Gorje 3/a

Delavski svet delovne organizacije ponovno razpisuje dela in naloge:

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA — DIREKTORJA DO za 4 leta

Kandidat mora poleg splošnih pogojev in pogojev družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike v občini Radovljica, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- končana visoka ali višješolska izobrazba splošne, ekonomske ali tehnične smeri
- najmanj pet let delovnih izkušenj na delih in nalogah s posebnimi pooblastili in odgovornostmi
- biti mora moralno primeren
- predložiti mora perspektivni razvojni program delovne organizacije

Delavski svet delovne organizacije razpisuje dela in naloge:

VODJE PROIZVODNJE za 4 leta

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še: — višješolska izobrazba tehnične smeri (diplomirani inženir strojništva)

— najmanj štiri leta delovnih izkušenj na podobnih delih

Kandidati naj pošljejo ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh od dneva objave razpisa na naslov: DO Elmont Bled, Spodnje Gorje 3/a, 64260 Bled, z oznako »za razpisno komisijo«.

O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po končanem razpisu.

Komisija za delovna razmerja delovne organizacije objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. REFERENT PRODAJE

2. VEČ KLJUČAVNIČARJEV

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje za zasedbo:

pod 1.: najmanj srednješolska izobrazba ekonomske ali komercialne smeri, delovne izkušnje so zaželeno

pod 2.: poklicna šola ustrezne smeri, delovne izkušnje so zaželeno

Kandidati naj pisne vloge z dokazili posredujejo v 15 dneh od objave na naslov: Elmont Bled, Spodnje Gorje 3/a, 64260 Bled, komisija za delovna razmerja.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po zaključeni objavi.

MALI OGLASI

tel.: 27-960

cesta JLA 16

aparati, stroji

Prodajni šivalni STROJ bogat. Tel.: 77-143 18582

Vrhunske komponente prodajni, receiver marantz 2285 B, zvočnika marantz 2 x 125 W, gramofon thorens 126 MK III. Tel.: 36-725, popoldan 18587

Prodajni TRAKTOR šture 404, 950 delovnih ur in VITLO riko, Zdravko Slivnik, Podhom 13, Zg. Gorje 18609

Prodajni manjši TRAKTOR tigar, 18 KM. Tel.: 40-629 18499

Prodajni ŠIVALNI STROJ ruža B elektroniki, skoraj nov. Cena po dogovoru. Begič, Stara Loka 20, Škofja Loka 18502

Prodajni barvni TV in kombiniran BOJLER za kopalnico. Berta Sternad, Predvor 18508

Prodajni industrijski šivalni STROJ. Milena Zelič, Krize 18, tel.: 57-260 18535

Prodajni TRAKTOR ferguson 539. Tel.: 061/611-363 18545

Poceni prodajni PRALNI STROJ gorjenje, potreben manjšega popravila in novo dolgo POROČNO OBLEKO, št. 40. Deteljica 13, Tržič 18557

PRALNI STROJ, star 7 let, ugodno prodajni. Urh, Šolska 4/a, Kranj-Strazišče 18561

Prodajni namizni STROJ za urezovanje navojev. Tel.: 22-221, int. 29-34, dopoldne 18568

Prodajni barvni TV ei Niš, star 2 leti in pol. Cena po dogovoru. Tel.: 22-012 18573

gradbeni mat.

Prodajni rabljen cementno strešno OPEKO folc. Tel.: 42-764 18590

Prodajni punte in bankine. Jože Krek, Sv. Barbara 13, Škofja Loka 18593

Prodajni 30 vreč APNA. Britof 62 18604

Prodajni 4 m³ smrekovih PLOHOV. Jančev, Deteljica 2, Tržič, tel.: 51-332 18495

LD Storič poceni prodajni 3 kose OKEN dim. 60 x 60, 1 kos dim. 140 x 140, 4 kose balkonskih VRAT dim. 80 x 220, 1 kos dim. 140 x 222. Okna in vrata so zastekljena, s polkni, izdelek Inlesa. Krč, tel.: 45-166 18517

Prodajni LES za ostrešje (glajete). Luže 19, Šenčur 18549

Ugodno prodajni 6 novih notranjih vrat - mahagonij, s podboji. Tel.: 27-928 18567

LENDAPOR, 190 m², 5 cm, prodajni 20 % ceneje. Tel.: 75-291 18569

razno prodam

Prodajni zeljinate GLAVE. Tel.: 39-988 18579

Prodajni TELICO simentalo pred telitvijo in TRAKTOR šture 502 in semenaki KROMPIR igor, druga množitev. Ručigajeva c. 3, Kranj, Primskovo 18586

Ugodno prodajni skoraj nov kombiniran športni VOZIČEK rokys (italijanski model) in športni VOZIČEK tribuna. Tel.: 60-885 18591

Prodajni GLISER GT, motor tomos 18 konj, moči s prikolico (na obroke). Podlubnik 292, Škofja Loka 18594

Prodajni železne CISTERNE 15 in 20 ti soč litrov za tekočine in ohranjen MOSKVIČ karavan. Tel.: 47-641, zvečer 18607

ARCEOMURKA

ABC POMURKA

Hotelsko-turistična delovna organizacija GORENJKA n.s.o.

Jesenice, Prešernova 16

Na podlagi sklepa delavkega sveta DO z dne 10. septembra 1987 razpisna komisija razpisuje dela in naloge:

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA DELOVNE ORGANIZACIJE

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka ali višja izobrazba ekonomske, pravne ali organizacijske smeri
- najmanj 5 let delovnih izkušenj
- aktivno znanje enega tujega jezika
- da izpolnjuje pogoje, določene z družbenim dogovorom o uredništvu kadrovske politike v občini Jesenice
- mandat razpisanih del in nalog traja 4 leta

Pisne ponudbe s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev in s kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: ABC Pomurka, HTDO Gorenjka Jesenice, Prešernova 16, 64270 Jesenice, s pripisom »za razpisno komisijo IPO«.

ŽIVINOREJSKO-VETERINARSKI ZAVOD GORENJSKE — KRANJ

Kranj, Ul. Iva Slavca 1

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

OSEMENJEVANJE GOVEJIH PLEMENIC

Pogoj: živinorejsko-veterinarski tehnik in vozniki dovoljene B kategorije

Delo združujemo za nedoločen čas s 6-mesečnim poskusnim delom. Stanovanja ni. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na gornji naslov v 15 dneh.

Prodajni dirkalno KOLO na 10 prestav, HLADILNIK himo in POMIVALNO MIZO. Bizjak, Šmidova 7, Čirče 18511

Prodajni semenski KROMPIR igor Velesovska cesta 13, Šenčur 18515

Prodajni Z 101 in smrekov NAPUŠČ. Tenetiše 25, tel.: 46-183 18519

Prodajni dva 200-litrska SODA, 200-litrsko KAD za zelje in navadno HARMONIKO. Savske loka 10, Kranj, tel.: 28-764 18525

Prodajni nov HLADILNIK in 2 kompletne kolese za Z 750. Tel.: 74-159 18538

Prodajni večjo količino OVSA za seme ali krmo. Jama 4, Mavčiče 18547

Prodajni KOMBI Z 850, letnik 1979, za 55 SM in otroški kombiniran VOZIČEK peg. Tel.: 24-135 18548

Prodajni skoraj nov kombiniran (globok, športni) otroški VOZIČEK tribuna. Tel.: 27-561 18550

Prodajni PRIKOLICO adria 380. Sv. Duh 20, (pri cerkvi), Škofja Loka 18551

Prodajni drobni KROMPIR. Tel.: 70-125 18553

Prodajni skoraj novo 60-basno HARMONIKO weltmeister. Tel.: 81-840, Trampuž 18555

Prodajni betonski KOZOLEC (komplet). Kurirska pot 11, Primskovo 18562

Prodajni rabljen betonski mešalec, štedilnik, pralni stroj samokolnico in FIAT 125 P. Tel.: 40-065 18564

Prodajni bukova DRVA, jalo VO in KROMPIR. Vovk, Vrbnje 13, Radovljica 18566

Prodajni suha bukova DRVA. Tel.: 79-778 konec 18578

vozila

Prodajni PEGUOT 205 GL, letnik 85. Tel.: 61-339 18539

Prodajni obro ohranjeno LADO Z 105, letnik 83. Tel.: 66-634, popoldan 18540

Prodajni osebni avto Z 750, starejši letnik, registriran za eno leto, cena 60 SM in osebni avto CITROEN GS, neregistriran, generalno obnovljena karoserija, cena 130 SM. Urbič, Gasilska 41, Šenčur 18581

R 4, letnik 1977, registriran do marca 1988, vozen, prodajni za 65 SM. Tel.: 50-051, int. 49, dopoldan 18583

Prodajni Z 101, letnik 1980, cena 175 SM. Miličević, Juleta Gabrovska 21 18584

Prodajni dobro ohranjeno Z 750, starejši letnik, ogled popoldan. Igor Štefe, Cegelnica 5, Naklo 18585

Ugodno prodajni prenovljen Z 750, letnik 1976. Pevno 14, Škofja Loka 18592

Prodajni dobro ohranjeno Z 101 M, letnik 1980. Podviz, Reteče 88, Škofja Loka 18598

Prodajni karoserijske, električarske in avtomehaničarske dele za R 4. Andrej Trobec, Log 18, Škofja Loka 18600

Prodajni R 4, letnik 1977, dobro ohranjen. Rado Stojičević, Novi svet 17, Škofja Loka 18601

Prodajni ŠKODO 120 LS, letnik 1980. Tel.: 69-012, dopoldan 18602

Prodajni KOMBI Z 850, letnik 1981, delno obnovljen, registriran za eno leto naprej. Tel.: 61-814 18603

Prodajni Z 101 comfort, letnik 1979. Mavčiče 64, popoldne 18274

R 12, letnik 1976, 85.000 km, ugodno prodajni. Tel.: 60-549, Hafnerjevo naselje 20, Škofja Loka 18345

Prodajni Z 750 LE, letnik 1982, 44.000 km, registriran do avgusta 1988. Tel.: 60-660, po 15. uri 18351

Prodajni WARTBURG karavan, letnik 1979. Suha 51, Kranj 18383

Prodajni 126 P komfort, letnik december 1983, dobro ohranjen, garažiran. Kovarčičeva 7, Kranj 18498

Prodajni Z 101, letnik 1976, registrirana do 9. septembra 1988. Vlado Gulslov, Predoslje 61 18501

Poceni prodajni Z 750, starejši letnik. Tel.: 34-809 18504

Tomos avtomatik, letnik 1987, srebrne barve, prodajni. Tel.: 21-381, David, dopoldne 18505

Prodajni GOLF, letnik 1979. Tenetiše 38, tel.: 46-324 18512

Prodajni dobro ohranjen avto Z 750, letnik 1987, garažiran. Informacije od 2. novembra 1987 dalje, popoldan. Franc Kežar, Šempetrška 50, Kranj-Strazišče 18513

Prodajni Z 101 GTL, letnik 1985, prva registracija novembra 1985. Zaletelj, Ješetova 10, Kranj-Strazišče 18514

Prodajni APN 6, letnik 1986, zelo dobro ohranjen, z dodatki. Tel.: 37-200, zvečer 18516

Prodajni Z 750, registrirano do 12. junija 1988, letnik 1979, odlično ohranjen. Pšata 24, Cerklje 18518

Z 101 C, letnik 1979, garažirano, dobro ohranjeno, registrirano do oktobra 1988, prodajni. Tel.: 21-226 18522

Prodajni karamboliran R 4, letnik 1977, Verčič, Šnediceva 4, Kokrica. Ogled vsak dan od 16. do 17. ure. 18523

MOTOR kavasaki Z 650, letnik 1980, dobro ohranjen, dodatno opremljen, prodajni. Tel.: 51-702, od 14. do 19. ure 18529

Prodajni nove notranje BLATNIKE za 125 P in zimske GUME 165 x 13. Tel.: 89-062 18531

Prodajni GOLF. Dolenec, Podobeno 2, Poljane nad Škofjo Loko. Tel.: 65-163 18533

Prodajni Z 750, letnik 1976, obnovljen. Hrastje 39 18534

VISA club II, letnik 1982, prodajni. Tel.: 77-661 18536

Prodajni CERADO z ogradjem in stranicami za kamion 619 D Zastava. Dolžina kesona 3,8 m. Informacije po tel.: 69-622 18539

Tomos avtomatik A 3 ML, star 7 mesecev prodajni ali zamenjam za vidorekorder. Tel.: 22-702 18541

Prodajni zelo ohranjeno TOYOTO coupe, izdelana I. 1971. Cena po dogovoru. Boris Horn, Heroja Verdika 41/a, Jesenice 18543

Ugodno prodajni 126 P, letnik 1980. Informacije po tel.: 62-129 18546

Ugodno prodajni Z 101, letnik 1976, registrirana, vozna. Hrastje 99 18554

Nujno prodajni Z 101 luxe, letnik 1977, registrirana do marca 1988. Romih, Studenčice 25, Lesce ali po tel.: 75-140, int. 357 18559

Prodajni avtomatik A 3 MS, Tel.: 66-565, po 15. uri 18560

Prodajni R 4, letnik november 1977, odlično ohranjen. Ogled popoldan. Žun, Voglje 100 18565

Prodajni Z 101 comfort, letnik 1979, prevoženih 59.000 km, registrirana do marca 1988. Tel.: 62-497 18571

Prodajni CITROEN GS 1.3, letnik 1978, AUDI 60 L, letnik 1972 - karamboliran, ALFA ROMEO julia 1.6, letnik 1973, FIAT 126 P, letnik 1976. Tel.: 74-206 ali osebno pri Marjanu Udovcu, Begunjska 17, Lesce 18572

Ugodno prodajni delno prenovljen WARTBURG, letnik 1973. Tel.: 27-238 18576

Prodajni Z 750, letnik 1977. Partizanska pot 12/a, Kokrica 18577

Prodajni OMARO, KAVČ in 2 FOTELJE. Ogled v soboto. Jezerska c. 95, Kranj 18496

Prodajni ohranjen trajno žareči KAMIN emo 5. Blaž Roblek, Bašelj 30 18503

Prodajni jogi POSTELJO 130 x 160, staro dva meseca, bele barve. Tel.: 35-753, od 16. dalje 18510

ŠTEDILNIK na olje emo 6, malo rabljen, poceni prodajni. Demšar, Groharjevo naselje 49, tel.: 60-982 18597

Ugodno prodajni dva KAVČA, dva FOTELJA ter MIZICO. Potočnik, Groharjevo naselje 8, Škofja Loka 18599

Prodajni električni ŠTEDILNIK in ŠTEDILNIK na drva. Britof 277, Kranj, tel.: 39-305 18605

stan.oprema

Prodajni OMARO, KAVČ in 2 FOTELJE. Ogled v soboto. Jezerska c. 95, Kranj 18496

Prodajni ohranjen trajno žareči KAMIN emo 5. Blaž Roblek, Bašelj 30 18503

Prodajni jogi POSTELJO 130 x 160, staro dva meseca, bele barve. Tel.: 35-753, od 16. dalje 18510

ŠTEDILNIK na olje emo 6, malo rabljen, poceni prodajni. Demšar, Groharjevo naselje 49, tel.: 60-982 18597

Ugodno prodajni dva KAVČA, dva FOTELJA ter MIZICO. Potočnik, Groharjevo naselje 8, Škofja Loka 18599

Prodajni električni ŠTEDILNIK in ŠTEDILNIK na drva. Britof 277, Kranj, tel.: 39-305 18605

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi moža ter našega očeta, brata, dedka in pradedka

IGNACA ZUPANA

z Raven 18

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovo zadnjo pot. Hvala vsem darovalcem cvetja, sorodnikom, prijateljem in znancom za izrečena sožalja. Zahvaljujemo se sostanovalcem in sosedom iz Zajeza za vsestransko pomoč. Lepa hvala kolektivom BPT, Obrtnega podjetja, Zdravstvenega doma Tržič, posebej še šoferjem ter Univerzitetni kliniki za maksilofacialno kirurgijo iz Ljubljane. Hvala govornikom Zveze borcev in Pihalnega orkestra iz Tržiča. Lepo se zahvaljujemo tudi zdravniškemu osebju ZD Tržič ter internemu oddelku bolnišnice na Golniku za skrb in nego v času pokojnikove bolezn. Prisrčna zahvala godbenikom za častno stražo in spremstvo na njegovi zadnji poti, pevcem iz Naklega, Pogrebni službi, praporščakom ter nenazadnje g. župniku Mačku za lepo opravljen pogrebni obred. Še enkrat najlepša hvala vsem, ki ste nam na kakršenkoli način pomagali in nas tolažili ob njegovi smrti.

Žaluječi: žena Marija, hčerke Miča, Silva, Judita in Milka ter sinova Janez in Nace z družinami, brat Jože ter ostalo sorodstvo.

V Tržiču, 22. oktobra 1987

Prodajni ŠTEDILNIK gorjenje (2+2). Tel.: 67-097 18588

Prodajni otroško POSTELJICO z jogijem. Tel.: 21-604, od 14. do 16. ure 18589

Prodajni nov küppersbusch, jedilni KOT in tri stole. Tel.: 64-258 18596

Prodajni kotno sedežno GARNITURO. Boris Logar, Suha pri Predosljah 12, Kranj 18520

Prodajni otroško POSTELJICO z jogijem. Tel.: 61-425 18530

Prodajni termoakumulacijsko PEČ AEG 4 kW, trofazni dvotarifni ŠTEVEC — uro. Tel.: 89-084 18532

Prodajni kotno sedežno GARNITURO in volnen ITISON. Tel.: 80-000 18558

Skoraj nov jedilni KOT in MIZO ugodno prodajni. Bartol, Trg Prešernove brigade 7 18574

Prodajni termoakumulacijsko PEČ 4,5 kW. Jože Benedik, Trubarjeva 8, Bled 18575

Prodajni manjšo kompletno KUHNJO lucija. Tel.: 47-628, popoldne 18524

živali

Oddam nemško OVČARKO, staro dva meseca, brez rodovnika. Simon Kožuh, Bodovlje 17, Škofja Loka 18595

Prodajni KRAVO, ki bo tretjič telila. Lahovče 24 18526

Prodajni 7 dni staro TELIČKO simentalo. Breg 5, Komenda 18537

Prodajni 6 tednov stare PRAŠIČKE. Anton Prešeren, Gorica 17, Radovljica 18540

Prodajni od 30 do 35 kg težke PUJSKE. Soklič, Selo 22, Bled, tel.: 77-334 18552

kupim

Kupim suhe hrastove PLOHE, 50 in 30 debeline. Tel.: 57-015 18490

Kupim JABOLKA voščenke. Tel.: 34-281, Kranj 18556

Kupim rabljen ŠTEDILNIK na trdo gorivo TOBI. Tel.: 45-357 18537

stanovanja

Fant (22) išče sobo ali garsonjero na Bledu ali okolici. Tel.: 77-418, od 22. do 23. ure, Mičo 18521

posesti

Prodajni 2 ha GOZDA. Cesta talcev 7, Kranj, tel.: 22-001 18542

Kupim HIŠO, po možnosti z manjšim vrtom ali zazidljivo PARCELO, na relaciji Škofja Loka — Ljubljana. Šifra: GOTOVINA 18544

PREKLICI

Podpisana Joža Oman, Kranj, Škofjeloka 42, obžalujem žaljive besede, ki sem jih dne, 28. julija 1986, izrekla na račun Zdenke in Dušana Lukan. 18527

ZAHVALE

Blagajničarki »Diskonta« Kranj, Stritarjeva, se zahvaljujem za pošteno vrnitev. Stane Tomazin 18563

zaposlitve

Dekle za strežbo išče Gostilna Bizjak. Tel.: 45-017 18608

Iščemo KV kuharja. Tel.: 24-134, od 10. do 15. ure 18201

Nudimo honorarno zaposlitev komunikativnim osebam. Tel.: 46-481, od 17. do 21. ure 17574

Če želite uspeti v akviziterstvu, se nam pridružite pri prodaji najnovejših slovarjev. Prevoz zaželen, ni pa obvezan. Šifra: DOBER ZASLUŽEK 18500

Sprejemam kakršnokoli honorarno delo v popoldanskem času. Tel.: 51-867, od 14. do 19. ure 18528

Nastavljala stručnih avtomatov (več vretenskih) zaposlim. Dobro plačilo. Kapla, Radomlje, Šlandrova 2, tel.: 061/721-170 18570

OBVESTILA

VODOVODNO INSTALACIJO NA NOVI HIŠI, kot tudi predelave (popravila), vam naredi obrtnik. Tel.: 28-427 18188

Nujno potrebujem štiriurno varstvo za 16-mesečnega sina, od 23. novembra dalje. Piškur, Šorlijeva 19, Kranj 18506

Po zmerni ceni hitro in solidno vam zašijem oblačila za otroke. Oglasite se med 16. do 19. uro. Marija Dukič, R. Papeža 34/7, Kranj, tel.: 35-294 18507

UGODNA PRODAJA posameznih elementov stilnega pohištva, možnost kredita. Tel.: 35-438 18509

IZOLIRAM CEVI centralne kurjave z volno, pločevino. Tel.: 061/216-673 18497.

ZAHVALA

ob tragični smrti moža

FRANCA MERLAKA

se zahvaljujem družini Starič, Minki in Janezu Lukanc, DO Sava Kranj in Iskra Kranj, pevcem in vsem, ki so mi pomagali v težkih trenutkih in pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti.

Žaluječa žena Darinka.

Kranj, dne 28. 10. 1987

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš sodelavec iz TOZD Tehnični in kemični izdelki

FRANC MERLAK

roj. 1943

Od njega smo se poslovili v sredo, 28. oktobra 1987 ob 15. uri na kranjskem pokopališču.

Sindikalna organizacija SAVA KRANJ

ZAHVALA

Tiho je odšla od nas, naša draga mama, stara mama, prababica, tašča in teta

MARIJA ŠTILEC

roj. Jeras

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom in dobrim sosedom, prijateljem in znancom za izrečeno sožalje in darovano cvetje. Hvala sodelavcem Iskra DO ERO, Iskra Telematika TOZD MKD in Planika — orodjarna. Zahvaljujemo se g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred, enako pevcem iz Nakla za zapete žalostinke. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

VSI NJENI

Cegelnica, Naklo 20. 10. 1987

Tiho in mirno kot si živel, brez slovesa si odšel. V Tvojem domu je praznina, v srcu mojem neizmerna bolečina. Ko na Tvojem grobu svečke zagorijo, v očeh se solze zablestijo.

2. novembra je minilo žalostno leto, odkar si šel tja, kjer ni trpljenja in gorja

FRANCE ŽNIDAR

upok. vodja gozdnega obrata Tržič

Pristava 44 a

Iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate in stojite ob njegovem grobu.

Žena Justa

ZAHVALA

Ob smrti našega ata

STANKA KRISTANA

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom in znancom za izrečena sožalja in podarjeno cvetje, gasilcem, pevcem in duhovščini. Posebna zahvala Stanku Janežiču za nesebično pomoč in ganljive besede ob odprtjem grobu. Še enkrat hvala vsem, ki ste nam na kakršenkoli način pomagali in sočustvovali z nama.

Žaluječi: hčerki Marinka z družino in Zofka z Majdo, sestra Justina in nečakinji.

Zalog, Kranj, Jezersko, 17. 10. 1987

V radovljiški občini se »lista pričakovalcev stanovanj« hitro polni

Moje sanje — družbeno stanovanje

Radovljica, 30. oktobra — V radovljiški občini so si za sedanjost petletno obdobje zastavili cilj, da bodo zgradili 464 družbenih stanovanj. Čeprav so lani in letos hiteli in osrečili 189 družin in posameznikov z dolge »liste pričakovalcev družbenih stanovanj« (30 stanovanj na Bledu, 106 v Lescah, 19 v Radovljici in prav toliko v Podnartu, 15 na Rečici) in čeprav gradijo 56 stanovanj v Begunjah (vseljiva bodo še letos) in 16 v Kropi, privlačijo pa se še na gradnjo 22 stanovanj v Prešernovi ulici v Radovljici, 37 v Lescah, 7 na Posavcu in 12 na Rečici pri Bledu, je vse več znakov, ki opozarjajo, da bodo načrt le težko uresničili.

Za to je več razlogov: novi obračunski sistem je delovne organizacije postavil na stvarna tla in nekatere med njimi potisnil v izgubo ali na rob še pozitivnega poslovanja, zaostri se je posojilna politika, le malo je v

občini tako uspešnih gospodarjev, kot je begunjski Elan, ki je izdatno podprl gradnjo stanovanj v Poddobravi...

Pogled v prihodnost je precej nejasen: radovljiški samoupravni stanovanjski skupnosti bo že za uresničitev načrtov v letošnjem in v naslednjem letu zmanjkalo 1,2 milijarde dinarjev, v stanovanjskem gospodarstvu se obeta prava reforma — sprememba osnovne stanovanjske zakonodaje (zakona o stanovanjskem gospodarstvu, zakona o stanovanjskih razmerjih, družbenega dogovora...). V radovljiški občini si od novosti ne obetajo česa dobrega — nasprotno: pričani so, da bodo porušile sistem, ki je dajal dobre rezultate. Kaj to pomeni za občana, delavca radovljiške občine? Že sedaj je na »listi pričakovalcev družbenih stanovanj« več kot petsto družin in posameznikov, pritisk na »družbeni fond«

pa je iz dneva v dan večji, ker je ob zdajšnji draginji vse manj (mladih) družin, ki so sposobne same rešiti stanovanjski problem. V stanovanjski skupnosti so brez ovinkarjenja in dlake na jeziku pokazali na glavnega krivca, ki povečuje pritisk na »družbeni fond«, zaostrije odnose med ljudmi in podobno. To je nespametna politika zaposlovanja. Zaposlovanje presega vse razumne meje, prišlo je polnijo »liste pričakovalcev stanovanj« v delovnih organizacijah in v samoupravnih stanovanjskih skupnosti, se nasilno vseljujejo in povzročajo še druge probleme. Je ob vsem tem sploh nenavadno, da v radovljiški stanovanjski skupnosti predlagajo, naj bi v prihodnosti komisije oziroma kadrovske-socialne službe pri zaposlovanju novih delavcev preverile njihove »minimalne standarde o delovnih in življenjskih razmerah«.

C. Zaplotnik

Ponekod v Kranju dražje cgrevanje

Mrz najdražje preganja premog

Kranj, 2. novembra — Od nedelje naprej so se v treh kotlarnah v Kranju povečale akontacije za ogrevanje in bodo veljale do 31. januarja. V ostalih občinah na Gorenjskem za zdaj akontacij še niso spremenili, razen v Radovljici.

Odbor za gospodarjenje in prenovo samoupravne stanovanjske skupnosti Kranj je na zadnji seji minuli mesec sklenil, da se v treh kotlarnah v Kranju, kjer za gretje uporabljajo mazut, akontacije povečajo 1. novembra. Tako bodo zdaj stanovanjci na Planini plačevali do 31. januarja za ogrevanje 502 dinarja za kvadratni meter (topla voda 1755 dinarjev za kubični meter), v Vodovodnem stolpu 427 in na Cesti JLA 6 po 400 dinarjev za kvadratni meter.

V vseh ostalih kotlarnah v občini, kjer ogrevajo stanovanja z oljem, pa bodo do 31. januarja

plačevali toliko, kot je bilo določeno na začetku ogrevalne sezone za 1987/88. V vseh kotlarnah v občini pa bodo pri obračunu stroškov za ogrevanje ta mesec upoštevali pri plačilu tudi prihranke iz pretekle ogrevalne sezone.

V ostalih gorenjskih občinah trenutno (z novembrom) ne spreminjajo akontacij za ogrevanje stanovanj in veljajo takšne, kot so jih sprejeli na začetku letošnje ogrevalne sezone. Sicer pa povsod kaže, da bo to zimo najdražje ogrevanje s premogom. V radovljiški občini veljajo stroški za ogrevanje od 1.

oktobra s premogom od 600 do 745 dinarjev za kvadratni meter (olje do 335), v jeseniški nekaj nad 600 dinarjev (Mojstrana), v škofjeloški prek 530 dinarjev (Podlubnik). Ponekod je trenutno ogrevanje z oljem ali mazutom kar za polovico cenejše od najdražjega ogrevanja s premogom. Sicer pa so stroški po posameznih kotlarnah dokaj različni. To velja tudi za tržiško občino, kjer vsaka kurilnica sama vodi svoj obračun.

V kranjski občini torej veljajo sedanje akontacije do 31. januarja, potem pa se bodo povsod povečale. V ostalih gorenjskih občinah pa jih nameravajo povečati takoj, ko se bodo povečali tudi stroški.

A. Žalar

Dragocena nagrada Politike

Stražiške novinarke po Vukovih poteh

Kranj, 2. novembra — Glasilo Brstje je dolga leta nazaj, ko je bila še mentorica Tilka Medved, pobiralo laskava priznanja in nagrade v zveznem in slovenskem merilu. Nasledniki nadaljujejo uspešno tradicijo. V okviru vsakoletnega tekmovanja Politike in srbske zveze za socialistično vzgojo in zaščito otrok so stražiške novinarke oktobra prejele prvo nagrado za Brstje, to je sedemdnevno študijsko potovanje po Jugoslaviji.

Med potnicami, ki so se vrni le prejšnji ponedeljek, so bile najbolj prizadevne učenke iz novinarskega krožka: Nina Resman, Valerija Bernik, Mojca Homan, Tadeja Munih, Tina Kerstein in Tjaša Šubic. Glavna urednica Brstja, učiteljica Zdenka Likar ni mogla zraven, šla pa je Meta Bergant-Skok, ki skrbi za likovno opremo glasila.

Dekleta so se vrnila sicer

rahlo utrujena od dolge poti, vendar navdušena zaradi številnih naravnih lepot, kulturnih in zgodovinskih znamenitosti, ki so jih videla v Beogradu, Trsiću, Novem Sadu, Sremskih Kralovcih in Petrovaradinu, Zagrabu, Splitu, Dubrovniku, Kotoru, Cetinju, Baru in seveda tudi na poti med temi postojami. Veliko so zvedela predvsem o Njegošu in Vuku Karadžiću, čigar obletnico rojstva letos praznujemo.

Vendar pa, kot pravijo mlade stražiške novinarke, ni bilo lepo samo zaradi tistega, kar so videli, se novega naučile. Z njimi so bili tudi najuspešnejši tekmovalci iz akcije za najlepšo skulpturo iz peska in najlepši album o Vuku. Zato je potovanje pomenilo tudi spletnje novih prijateljskih niti, ki so v sedanjih kriznih trenutkih jugoslovanske družbe še posebno dragocene.

In še njihova sklepna misel: »Začutili smo morda delček tistega kot Vuk Karadžić in Njegoš; ko sta izčrpala znanje šol v samostanih, sta začela iskati nova spoznanja na potovanjih.«

H. J.

Prenova dijaškega doma stala prek 180 milijonov dinarjev

Stara fantovska stavba je prenovljena

Kranj, 28. oktobra — Pred 35 leti so v Kranju zgradili tako imenovani fantovski del učencev s 150 posteljami. Z načrtovanjem nove stavbe na Zlatem polju v že sicer precej obrabljeni stavbi dom niso več vlagali, saj so ga nameravali opustiti. A ko so novi študentski dom v celoti zasedli študenti in ko je z usmerjenim izobraževanjem ter drugačno mrežo šol začelo primanjkovati prostora tudi za srednješolce, je stari dom prišel še kako prav...

Vendar pa je vmes posegel sanitarni inšpektor, ki je sredi leta 1985 izdal odločbo o nujnem popravilu oziroma obnovi centralnega ogrevanja, vodovodne in električne instalacije, o povečanju števila sanitarij, zamenjavi dotrajanega stavbnega in sobnega pohištva, temeljiti posodobitvi kuhinje. Ker je stari fantovski stavbi resno grozilo zaprtje, so v upravi doma učencev začeli mrzlično iskati denar za obnovo.

V republiški izobraževalni skupnosti so jih odslovili, češ

da so »zamudili vlak«, tako da so bili prisiljeni izprostiti denar predvsem od tovarn, stipenditoric varovancev doma. Te so večinoma šle »na roko«, saj bi z zaprtjem fantovske stavbe gradbena šola lahko izgubila dva do tri oddelke učencev, čevljarska dva, mlekarstva enega oziroma bi morali učenci iskati zasebne sobe.

Z obnovo so začeli sredi julija, zavlekla se je do konca septembra, v nekaj dneh pa bo znana cena dela, ki so bila po predračunu ocenjena na nekaj več kot 180 milijonov dinarjev.

V domu so se odločili samo za najnujnejša dela, to je obnovo vseh inštalacij, povečanje števila sanitarij, obnovo stavbnega pohištva in delno polepšanje sob, zaradi premalo denarja pa niso uspeli zamenjati dotrajanega sobnega pohištva ter obnoviti kuhinje; varovanci morajo na kosilo in večerjo v novi dom.

Tudi ta primer kaže, da se denar — ko enkrat res ni več drugega izhoda kot zaprtje — le najde. Prav bi bilo, da bi se z enakim žarom v domu zdaj lotili še iskanja denarja za drugi del obnove. Podobno kot je prej motil velik moker madež okrog luči sredi stene sobice, tako zdaj moti predvsem večerni »sprehod« do polnega krožnika v novem domu na Zlatem polju po dolgih urah šolskega pouka. H. Jelovčan

GLASOVA ANKETA

Draginja tepe vse huje

Eni odojka, drugi le po dve perutki

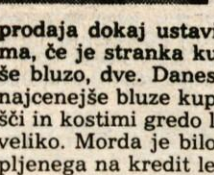
Ne bi mogli reči, da je denarnica vse tanjša, dostikrat je premajhna, da bi vanjo stlačili ves tisti drobiž po jurja, dva in pet, ki so postali le že brezvredni papir. Če jih nimaš šop, nimaš niti za mestni avtobus, če jih nimaš vsaj sedem, ne dobiš niti zemljice, da o vrečki bonbonov ne govorim. Trgovke so že vajene, da ljudem pri blagajni zmanjka denarja, da nosijo blago nazaj v police, ponekod so spet uvedle knjigo dolžnikov. Nič čudnega ni več, če nas na cesti kdo prosi za denar, za avtobus, za kruh... Denarja zmanjkuje, na policah trgovin ostaja vse več blaga. Promet oživi le okrog prvega in petnajstega, a hitro spet zamre...

Anka Orehar, poslovodkinja poslovnega centra Živila Zlato polje: »Ta mesec je najbolj občutili pomanjkanje pri ljudeh: suhe salame se sploh ne prodajajo več, ustavilo se je piščančje meso, včasih smo ga nabavljali po 180 kg, zdaj le še po 60 kg, ljudje ne segajo več po čokoladah, drobnem pecivu, gaziranih pijačah. Ob koncu meseca ostajajo mlečni izdelki, celo jogurti. Pred dnevom mrtvih smo vsako leto morali okrepiti ekipe, zdaj je nekaj prodajalk celo na dopustu.«

Bogomila Purgar, frizerski salon Kunstelj, Kranj: »Promet v našem salonu je padel na polovico, pa veljamo za cenejše, a nič manj kvalitetne od drugih. Največ naredimo trajn in barvanj. Na pol leta prihajajo stalne stranke. Veliko manj pa je vodnih, mokreža striženja. Tudi otrok ne pripeljejo več.«

Tatjana Jerančič, prodajalka konfekcije v Eliti na Vodopivčevi v Kranju: »Pri nas smo poznani po cenejših oblačilih, ker prodajamo konfekcijo z manjšimi lepotnimi napakami, izdelke južnih firm, ki so včasih veliko cenejše kot naše, toda kljub temu se je tudi pri nas prodaja dokaj ustavila. Včasih ni bilo problema, če je stranka kupila krilo, si je privoščila še bluzo, dve. Danes ostajajo krila, plašči. Le najcenejše bluze kupujejo, drage ostajajo. Plašči in kostimi gredo le še na kredit, pa še to ne veliko. Morda je bilo v tem mesecu in pol kupljenega na kredit le za 10 odstotkov prometa.

En sam primer je bil, da so si kupili na kredit oblačila za vso družino, pri nas, v otroški in moški prodajalni tu zraven.

Marija Margarit, čistilnica Lili v Kranju: »Tudi pri nas se že zelo pozna pomanjkanje denarja pri ljudeh. Oblačila, ki jih prinašajo v čiščenje, so vse bolj umazana, prinašajo le tisto, kar doma sami ne morejo oprati in je treba tudi dobro zlikati. To so moške obleke, kostimi, plašči. Bili so časi, ko so ženske prinesle v čiščenje po cela naročja hlač, že zato, da jim jih ni bilo treba doma likati. Zdaj pa je postalo tako drago, da mene stisne pri srcu, ko pišem račun.«

Bojan Horvat, natakar v piceriji »Romano« v Kranju: »Tudi mladi nimajo več denarja. Še pred letom dni je bila takle čas, okrog poldneva, ko se konča dopoldanski pouk, picerija nabito polna, pri vratih so čakali na mizo. Danes pa, pogledajte, pri dveh, treh mizah sede.«

Aleska Martinčič, poslovodkinja prodajalne sadja in zelenjave Agraria v Prešernovi ulici: »Zdi se mi, da postajamo druga Anglija: ljudje kupujejo po dve limoni, tri mandarini, en grozd, tri jabolka. Cvetiče zlepa ne prodamo več cele, temveč pol, četrt. Dostikrat se zgodi, da stranem pride v trgovino, pregleda blago, cene, potem pa pravi, da bo šla še malo na trg pogledat... Životarjenje.«

Anton Mohorič, mesničar KŽK Kranj, Titov trg: »Moram reči, da si eni še privoščijo. Pravkar sem prodal odojka za 18 starih milijonov dinarjev, ki bo zagotovo šel v peč zdajle za praznike. Za ene je pa res že zelo hudo. Ljudje vse bolj iščejo meso najnižje kvalitete, tudi samo po kosti za juho pridejo. So primeri, ko si na teden privoščijo le po dve perutki, 20 dkg za juhuco, pa še kakšno kost.

D. Dolenc

Priprave na obnovo ceste Lipica-Stari dvor-Novi svet

Najprej lažji zalogaj

Škofja Loka, 2. novembra — Ločani imajo v tej petletki v načrtu obnovo oziroma gradnjo kar lepega števila cest. Tako naj bi se po žirovski cesti prihodnje leto lotili odseka od Lipice do Starega dvora in naprej v Novi svet.

Drugi del ceste, to je od Starega dvora do Novega sveta, bo tako po strokovni kot denarni plati znatno zahtevnejši od prvega, ki gre takorekoč po sedanji trasi. Na idejni projekt za drugi del je republiška skupnost za ceste dala niz pripomb. Problematične so predvsem rešitve pri Petrolovi črpalnici, avtobusni postaji, Nami, križišču za Vincarje. Zato gre tudi priprava dokumentacije za lokacijski načrt ločeno, za vsak del posebej. Za prvega, to je za odsek Lipica-Stari dvor, bodo lokacijski

Ali čakanje s pripravo lokacijskega načrta za gradnjo ceste od Starega dvora do Novega sveta pomeni odmikanje od problemov, odgovornosti? — Foto: G. Šinik

načrt sprejeli predvidoma na junijski skupščini prihodnje leto.

Tak način so podprli tudi v loškem izvršnem svetu, in sicer predvsem zato, da cestni denar, ki ga delovne organizacije odvajajo iz dohodka, ne bi bil prepuščen inflacijski pogubi, kar bi se sicer gotovo zgodilo, če bi čakali na načrt za celo traso ceste. Še tako bo prihodnje leto treba preskočiti in nekatere druge ceste, ki bi po koledarju sicer pisle kasneje na vrsto. Medtem ko se bo obnova ceste od Podlubnika do Praprotna morda začela že jeseni, bodo denar usmerili na nekatere najbolj črne odseke selške ceste v Železnikih, Studenu in Selcih, za katere bodo do pomladi pridobili dokumente.

Ob razmišljanjih, zakaj priprava dokumentacije ne gre v korak z zbiranjem denarja, loški izvršni svet ugotavlja, da novi predpisi s področja urejanja prostora ne smejo in ne morejo biti opravljeno. Problem je v preštevilnih »botrih«, saj se strokovno in samoupravno s cestami na Loškem ukvarjajo v komunalni cestni skupnosti, zavodu za družbeni razvoj, krajevnih skupnostih, izvršnem svetu, skupščini, Lokainvestu, republiški skupnosti za ceste, Domplanu. Veliko botrov ni dobro. Zato bi kazalo razmišljati, da bi v zavodu za družbeni razvoj en človek odgovarjal za ceste in vodil koordinacijo.

V obravnavanem primeru gre namreč tudi za odmikanje od rešitev, ki so najbolj pereče, in za odmikanje od odgovornosti. Kaj lahko se namreč primeri, da prelaganje priprave lokacijskega načrta za odsek od Starega dvora do Novega sveta, v izid te petletke tudi samo gradnjo. Zato se res ni ma smisla obotavljati; dokumente je treba začeti pripravljati skupaj že danes, ne šele jutri.

H. Jelovčan

Jazz koncert

V četrtek, 5. novembra 1987, bo ob 20. uri v kranjskem Delavskem domu (koncertna dvorana) v okviru rednih jazz večerov gostoval priznani kvartet Lojzeta Krancana. Vabljeni!

V. B.